



Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

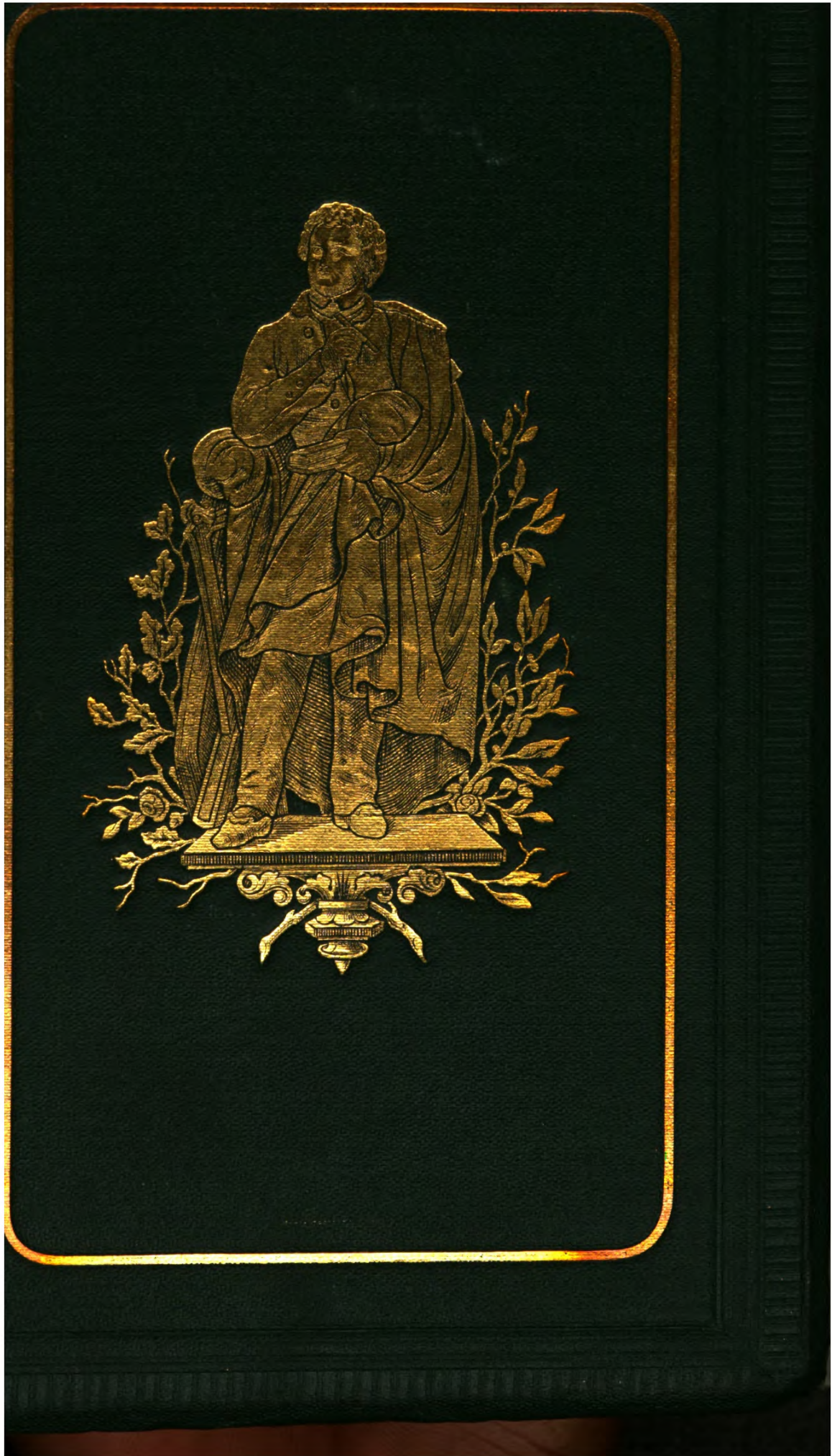
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

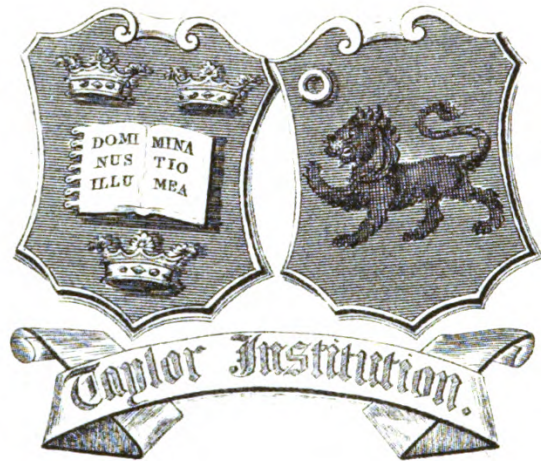
<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>



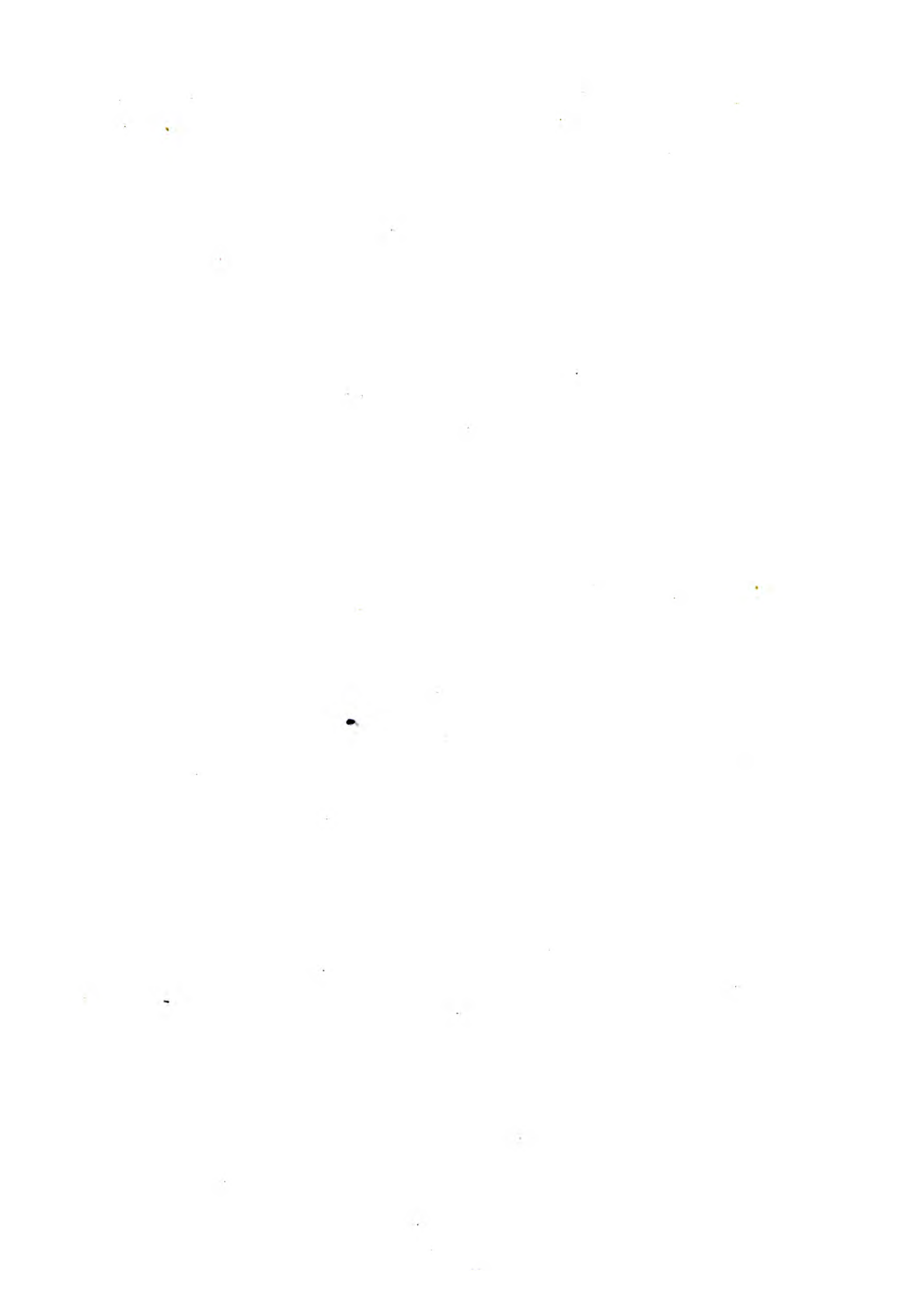
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.



56-d-29





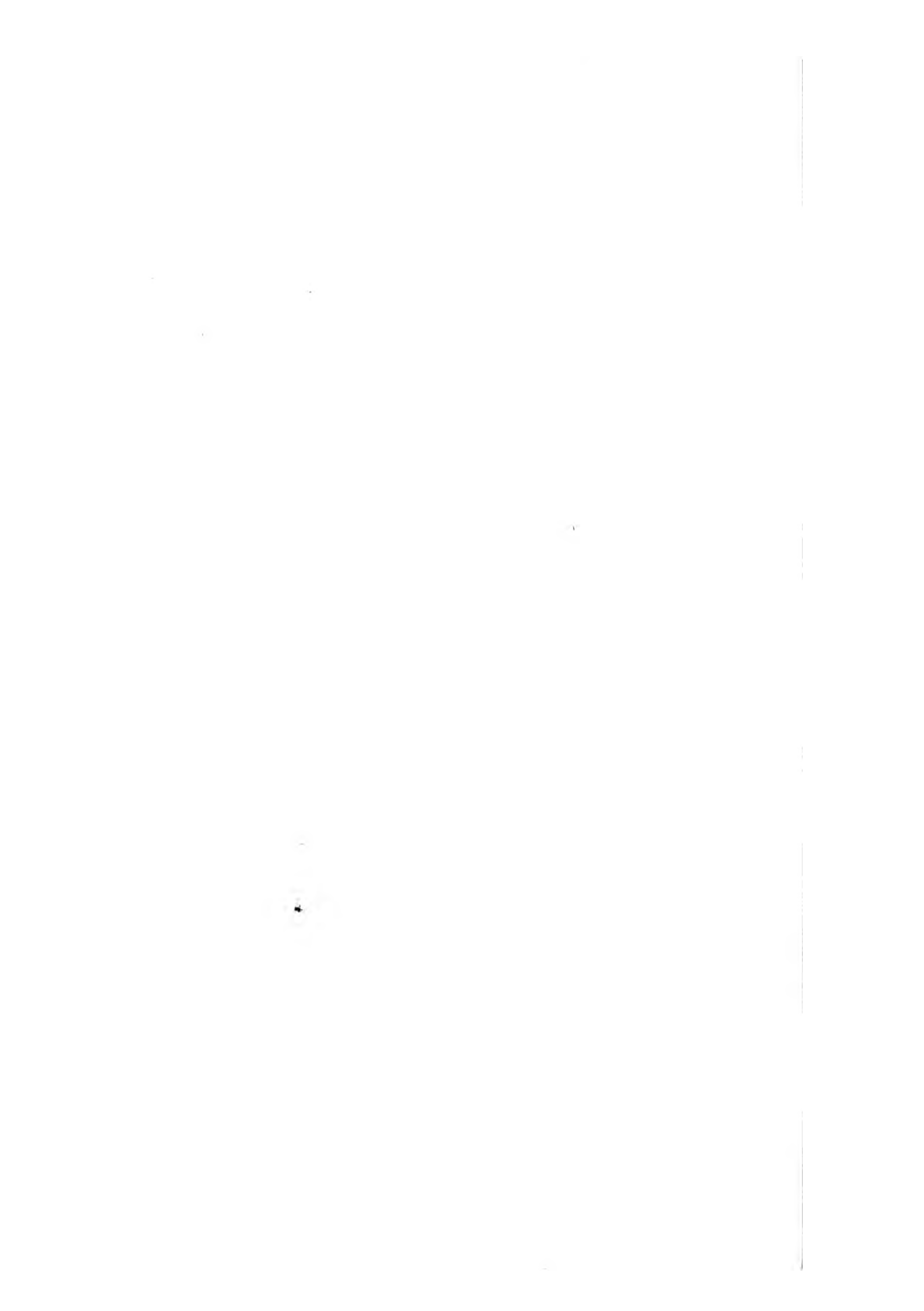


ESAIAS TEGNÉRS

SAMLADE SKRIFTER.

FJERDE BANDET.

STOCKHOLM,
HOS C. E. FRITZE.



SMÄRRE DIKTER.

Slut på andra Perioden.

(1812—1840)

Till Fru Stoltz.

*Vid dess mans graf.**

Gråt ej, fast din vän är borta,
Fast han var ditt hjerta kär.
Lifvets stunder äro korta,
Kortare dess glädje är.

En gång anden skall befrias
Utur stoftet, och ur skyn
Kasta manteln som Elias,
Och försvinna för vår syn.

Men det Goda och det Sanna,
Som han velat, som han tänkt,
Evigt, evigt skall det stanna
Qvar på jorden oförkränkt.

Ty hvad godt vi så i tidens
Djupa fåra dör ej ut;
Men det växer och i fridens
Skugga blir ett träd till slut.

* Professor M. Stoltz. Död 1814.

Tills i skyn dess krona tränger,
När planterarn fins ej mer,
Och den gyllne frukten hänger
Mognad ifrån himlen ner.

Derför gråt ej mer din maka,
Fast han jorden öfvergaf.
Minnets lampa måste vaka
Länge på hans tysta graf.

När en stjerna från det höga
Blickar ned i nattens fred,
Tänk dig, att det är hans öga,
Som till dig ännu ser ned.

När de lätta vindar fara
Och hvar suck ifrån ditt bröst
Återsuckande besvara,
Tänk dig, att det är hans röst.

Och när blek som enkans smärta
Liljan växer ur hans graf,
Se en härold från hans hjerta,
Kyss den, förr'n hon faller af.

Samla rörd kring dig de späda,
Tryck dem alla i din famn:
Låt dem än ditt minne gläda
Med hans drag och med hans namn.

Säg dem, att han skådar neder
Till de älskade igen:
Säg dem, att hans hjerta beder
I sin himmel för dem än.

Säg dem, lifvets glädje dårar,
Men att dygden evig är.
Säg dem, hvad en moders tårar,
Hvad en faders minne lär.

Fröken W. U. Cedercrantz.*

Såg du det skönaste väl, som solen skådar på
jorden:

Stilla välgörande dygd? O så begråt den i dag!
Eller hörde du blott hvad ryktet förkunnade
derom,

Är du en främmande här, gråt med de andra
likväl!

Tiden är stormig och ond — vi känna det alla —
och sällan

Stiga från stjernorna hit fredliga Genier ner.
Kommer en sådan ibland, på tacksamhet pockar
han ständigt,

Säljer välgerningar ut, icke för guld, men beröm.
Derför fall neder i dag och gråt uppå grafven,
der hösten

Fäller sitt gulnade löf, skyarna gjuta sin gråt,
Ty der hvilar i frid ett människohjerta, som ville
Endast det goda, och ej lofvet, som vinnes därför.
Grafven betäcker ett bröst, som klappade endast
för andra,

Njöt ingen glädje, blott den, som hon åt likar
beredt.

* Död 1814.

Döden är lifvets kontroll; gå hän och se hur hon
levvat;

Blommar ett paradys ej rundt kring den saligas
graf?

Står icke folket i dag en moderlös skara kring
båren?

Hör du en stämman, som ej räknar välgerningar
opp?

Saliga skugga! förlåt, om sången blottar din ära,
Sanningen finner jemväl genljud i skuggornas
land.

Här har du slutat alltre'n, lik masken, som spin-
ner sitt silke,

Sedan hans väfnad är full, far han mot höjden igen.
Derför hvila nu ljuft i lundernas skugga, der
minnet

Vakar på grafven alltjemt, nämner med tårar
ditt namn.

Vårens stigande sol skall amma en blomma på
grafven,

Vingade sångarn skall slå klagande toner derkring.
Men du sväfvar i glans deröfver, och ännu, som
fordom,

Tyst som den nattliga dagg, gjuter välsignelse ner.

Elof Tegnér.*

Af trenne bröder en är öfrig blott:
De begge äldsta redan brunnit neder,
I förtid släckta. Barn och makar sitta,
Som marmorsorger sitta på en grafvård.
Och i sin ungdom föllo begge två;
Dem Gud har kär han kallar tidigt hädan.
Ack, Elof, Elof, du min barndoms stöd,
Min ungdoms kungaspegel! Huru rent
Såg jag i dig det annars dunkla lifvet.
Hur stod du icke, mig en föresyn,
Med tankens allvar på den höga pannan,
Det klara allvar, som kan le jemväl,
Af ömkan mest, alltsom det genomskådar
Ihåligheten af vårt slappa lif.
Hur friskt ditt hjerta, huru oförfäradt,
Sjelfständigt, kraftfullt! Såsom floden går
Med egna vågor genom vilda hafven,
Gick du jemväl, en man för dig, till grafven.
Dock hjälpa, tjena var ditt hjertas fröjd,
— Det hjertat retligt som en sensitiva,
Men fast stod viljan som en marmorskifva,

* Lektor i Carlstad. Död 1815.

Barmhertig, trofast, med din ringhet nöjd,
Hur älskvärd du, hur född att älskad blifva,
Hur glad, hur gerna hos de unga dröjd!
Men när du sagt ditt Nej och rynkat pannan,
Din tanke, domfäst, vek för ingen annan,
Och bönen lyfte, darrande med skäl,
De skrämde vingarna och bjöd farväl.

Väl gaf dig himlen icke sångens gåfva
(En gudadryck, som snart sitt käril spränger),
Dock älskade du högt den gudaskänkta,
Dess toner sjönko djupt uti din själ,
Som himlens tårar i den brända jorden.
Men icke älskade du sångmön sådan
Som dagen visar henne, töckenformad,
En kraftlös skugga utan merg och senor,
Det tomma Intets väderspända bild,
Som spökar kring i månskenet, och yfves
Med abstraktionens trädsvärd vid sin sida
Och bjellerkåpan ifrån Södern på. —
För dig var konsten annat. Våldig stod
Hon lik Sanct Mikaël på drakens rygg,
Fullrustad, hög, och stötte spjutet i
Det Onda. — Fosterland och dygd och ära
Och smak och seder voro henne kära.
På skölden strålade i evig glans

De stora namn, en narrhop nu förringar:
Kring hennes lockar satt en eklöfskrans,
Och stjernor skymdes af dess breda vingar.

Så fød då nu din fria själ alltjemt
Med Schillers allvar och med Voltaires skämt,
Förklara än din Flaccus för de döde,
Och Volas djupa sång från hedenold;
Vid englaharpor sjung Lidonas öde
Och seklets svansång af din Leopold! —
Vänd bort ditt öga från förmörkad jord;
Här spökar tidens ande kring, och blåser
All merg ur benen, släcker tankens ljus
I hjernans kamrar, der blir mörkt och öde,
Och hjertats friska källor torka ut.
Ur Medeltidens graf han stigit opp,
En hotande, en olycksalig vålnad,
Med blod i händerna och vanvett i
Det skumma ögat. Akten er, han breder
Sin svarta jesuiterkåpa snart
Utöfver jorden: Nordens stjerna släcks,
Och trollen skratta i den hemska natten. —
O höga Nemesis, hvar är ditt svärd?
De höge Gudar stiga icke mera
Ifrån Olympen ner: de verka blott
Igenom menskor. Väl, så låt oss verka!

Ännu har Norden män, med ljus i tanken,
Och mod i barmen, och den gyllne lyran,
Ej länt för dagen utur dårars hand.
Än lefver *Skördens* skald, en nordlig sommar
Med evigt solsken på de höga bergen,
Med friska blomdoft och med valdthorn i.
Ännu går *Selmas* sångare ibland oss
Med lätta steg, som knappast röra jorden,
Ty öfver jorden bor hans sköna själ
Uti en gyllne verld af frid och oskuld,
Men då och då han stiger ner ännu
Och för en hëlsning med från sina englar.
Än ha vi *Maros* tolk med Romarsinnet,
Och tempelsångarn med sin *Davidsharpa*,
Och *Gylfes* bard, en mäktig flod, som brusar
Emellan Nordens berg. Dess källa är
I Asaverlden, djup som Urdarbrunnen,
Der Gudar samla sig till tings, och Nornan
Med sköld och griffel blickar ner i vågen.
Ack! der är mången än, som kunde rädda,
Men hvarje örn bor enslig på sin klippa,
Och sväfvar sorglös från dess höjd, och badar
Sitt breda hjeltebröst i solens strålar.
På fjäderhopen, skrikande dernere,
Vill ingen akta, tills den skockat sig,
Och tusenfaldig all dess svarta yngel

Far upp och skymmer solen med sitt moln,
Och döfvar örat med sitt hesa läte,
Och så gå konst och vett och sanning under.

Och dock — der klappade i fordna dar
Ett fritt, ett väldigt hjerta uti Norden.
Som Sveas himmel var dess tanke klar;
Från bergens höjd dess skarpa ögonpar
Såg genom himlarna och öfver jorden.
Nu fjättrar man den frie gudason,
Likt barnet stafvar han systemets lexa,
Från tidens stora hospital ett lån.
Ack! allt det galna införs utifrån,
Fast kraft och klarhet inom landet växa.
En gnista deraf står oss dock igen,
Ej qväfd, fast bortskymd utaf mörkrets liga:
Den skall du icke släcka, ungersven,
Så länge nordan renar luften än
Och fjällens spetsar öfver molnen stiga.

Vak upp, Virginias sångare, vak upp,
Du ljusets, färgernas och lifvets man!
I tretti år du stridt med blanka vapen
För smak och språk och sång och vett i Norden.
I deras namn jag kallar dig i dag.
Hvi slumrar deras riddersman, hvi hvilar

Hans goda svärd? Se, fienden är när,
Och stormar rasande, och lyfter strafflöst
De fräcka händerna mot helgedomen.
Skall den förstöras? Skall ett dårhus stiga
Upp ur dess grus? Skall manligt vett och konst
Ur Manhem fly för dagens feberdrömmar?
Vak upp! ej alla hata ljuset än,
Ej alla skymfa på nationens ära.
Plantera högt din fana! Låt den vifta
Sin örnevinge uti Nordens solsken,
Och ung och gammal då skall trängas kring den:
Med korsad skullra och med vigda spjut
Vi vilja samlas till ett bättre korståg.
Se, redan sänks din sol, och dagen grånar:
Dag är det nog dock än att vinna slaget.
Se, konstens Genius är bland dina svurna,
Ännu, som förr han vid din sida står,
Den purpurbältade, den gudaburna,
Med evighetens ring kring sina hår.
På skullran rasslar kogret, fullt af pilar,
Det visa löjet leker kring hans mund;
Men skarp som solen strålar ögats rund,
Och harmfult allvar på hans panna hvilar.
Se, segrarn vredgas! Python-guden lik
Han skrattar bittert under trollets skrik,
Och sparkar ner med hån i Lethes vatten
Dess döda stoft att vittra bort i natten. --

Och bäst jag diktade, det sken i qvällen,
Och från Olympen nedsteg en gestalt,
Med lyran i sin hand, och på min panna
Hon lade fingret, hviskande till mig:
"Du menar godt, men orätt är din väg,
Och det förbund, som här du ville stifta,
Om ock det bildas, leder ej till målet.
Det Skönas blomma växer icke opp
På polemikens ofruktbara grund.
Det Obetydliga är till, derföre
Att ej det Stora fins, och det Förvända
Får välde derför att det Sanna saknas.
Allt sträfvande, som endast vill förstöra,
Om ock det lyckas, sjunker i sitt intet:
Dess lätta säde ger ej annan skörd
Än hat och hämnd och ofruktbar förbittring.
Men kan du bilda, kan jag inge dig
En bättre dikt, som trotsar dagens hugskott,
Då faller allt det lumpna af sig sjelft,
Och bättre firas så din broders minne
Än med de Gladiators-spel, du vill
Anställa kring den obekanta grafven.
Hur du den döde prisar ock, han var
Ej någon stor natur, men blott en klar.
Var vis, slå käbblen ur ditt fria sinne!

Den

Den qvickaste, den bästa polemik,
När bäst den lyckas, gör dock endast lik,
Tomt är dess väsen, öde och ihåligt; —
Men vinn med lyran, och afbida tåligt
Om du ej sjelf en dag kan ställa fram
En dikt, din ära och kritikens skam!" —
Så talte hon, och i förbleknadt skimmer
Försvann den herrliga till slut i skyn:
Det var en himmelsk, en olympisk syn,
Och hennes varning än min själ förnimmer.

Farväl, O broder, ack, ett långt farväl!
Det anar mig, att snart jag kommer efter;
Ty länge kan man dock ej hålla ut
I detta sorgehus, som kallas lifvet.
Jag vill ej hoppas mera. Hoppets rosor
De röda, de bedrägliga, ha vissnat
För mig i förtid, innan hösten kom.
Hvad har jag mer att söka här på jorden?
För lågt, för lågt hvarenda dödlig bygger,
Som bygger under stjernorna ännu.
Du återstår mig dock, du minnets lilja,
Som i din kalk förvarar nattens tårar,
Och doftar starkast uti andestunden; —
Du, dödens bleka syster, du skall fläta

Din aningsfulla krans kring sörjarns lockar. —
En enda önskan hyser dock mitt hjerta,
Och Gud, som är barmhertig, skall den fylla
Och skänka mig en koja i den bygd,
Som gömmer stoftet af hvad jag haft kärast.
Der vill jag lefva, obemärkt och stilla,
Och umgås endast med de döda vänner,
Esaïas och Homer och Conas stämma,*
Den sorgligt ljufva, som jag älskat mest.
Och då och då jag dikta vill ett qvæde,
Så djupt, så dystert som en röst ur grafven,
Det bygdens döttrar skola sjunga för mig,
Helst sedan qvällen spänt sitt flor kring bergen,
Och himlens stjernor spegla sig i sjön.
Och slutligt när det lider, vill jag söka
Mig ut en liten gräsväxt plan emellan
De tvenne bröder, som jag haft så kära:
Nog är der rum för mig, J äldre bröder!
Vid edra fötter kan den yngste hvila.
En ringa hängbjörk öfver grafven skakar
I aftonvinden sina gröna lockar,
Och Nordens näktergal i toppen sjunger
Om de tre bröderna från Venerns strand,
Som alla föllo i sin styrkas dagar.
Och märkas då och då vid midnattstiden

* Ossian.

Tre hvita hamnar sittande kring björken,
Så blif ej rädd, du nattens vandringsman,
Ej skada dig de luftiga gestalter!
Förtroligt hviska de i månsken der
Om konst, om vettenskap, som de haft kär,
Om menskoöden och om grafvens gåta,
Och trycka dessemellan barm mot barm;
Men den är blodlös, den är icke varm,
Och deras ögon kunna icke gråta.
Så sitta de, förnöjda, hand i hand:
På deras bleka anleten ibland
En stråle faller utur nattens lykta.
Men deras öga tål ej solens brand;
När hanen gal, de under jorden flykta.

Frans Suell.*

Tviflar du på redlighet och ära
— Tviflet derpå dagens lösen är —,
Stig till grafven! Låt dess röst dig lära,
Att de begge nyss ha funnits här.

Tviflar du på medborgsmannens dygder,
Rik uppoffring, tyst välgörenhet,
Stig till grafven! Fråga stad och bygder!
Hvad ej lifvet visste, grafven vet.

Ack! den dygd, som blott gör godt, ej skryter,
Vörda den som ett försegladt bref;
Och när grafven dess insegel bryter,
Kyss med tårar handen, som det skref.

Broder! Grafven är dock skön. Kring jorden
Irrar Sanning husvill längese'n:
Ingen fristad har hon snart i Norden,
Intet altar utom grafvens sten.

* Kommerseråd. Död i Malmö 1817.

Lycklig du, som hvilar derinunder,
Innan landets sorgespel spelts ut,
Innan sundets våg med ensligt dunder
Brytes mot en öde strand till slut.

Öfvergifven står din stad och öde.
Låt oss bedja till din himmel opp!
Låt oss ännu hoppas på de döde;
Till de lefvande står ej vårt hopp.

Den främmande ynglingen.*

Bortom hafvet på den södra jorden
Sitter stum en mor,
Blickar tårögd upp till höga Norden,
Dit dess älskling for.

Hjertats dufvopost, en vänlig helsning,
Tecknad af hans hand,
Väntar hon med ångest, och hans frälsning
I ett fjerran land.

Moder, brefvet är från fjerran länden,
Ej från honom dock;
När det öppnas, faller dig i handen
Af hans hår en lock.

Men han sjelf hör icke lifvets tummel,
Ser ej solens sken,
Ty i Nordens stora jättekummel
Sofver han alltre'n.

* Studeranden Henrik v. Bildt, född i Regensburg. Död
i Lund 1818.

Frejas stjerna öfver grafven glöder, •
Hon är saknan kär.
Arma moder, lyser hon i Söder
Tårögd liksom här? —

Goda yngling, Sagas boning bäddar
Stoftet i sin famn;
Men af minnen lefver hon, hon räddar
Sina offers namn.

Ser du neder till din barndoms kullar,
Der de rika trån
Frodas med sitt gull, och floden rullar
Mellan vinberg hän:

Och din blick är som när stjernor skina,
Som när vaktlar slå
Är din stämman, yngling, — till de dina
Skall du hviska då:

”Gråten ej för mig, fast från min sommar,
Från min höst jag dog.
Ack! när lifvets drifhusplanta blommar,
Är hon mogen nog.

”Icke mån J hata kulna Norden,
Ty åt mig han gaf
Allt hvad menskan vinner högst på jorden:
Kärlek och en graf.

”Och de ädles tysta tårar sade,
Hur jag var dem kär,
Och den skönsta lärna, staden hade,
Band min dödskrans der.

”Men en sten blir rest, som vänner rita
Svarta runor på,
Och kring honom växa rosor hvita,
Växa blommor blå.

”Och en alm i långa sommardagar
Lyfter kronan sval
Derutöfver, och i toppen klagar
Nordens näktergal.”

Den drunknade gossen.*

Gossen med lockar af gull, Ganymedes, blef röv-
vad på Ida,

Ljungarens väldige örn honom på vingarna tog.
Cefalus röfvades ock; då han jagade ensam på
bergen,

Ryckte Aurora till sig blomstrande jägaren opp.
Likså, badande pilt, dig äfven snappade hafvets
Blåbeslöjade mör, vågornas lurande folk.

Girigt de drogo dig ner bland undren i djupet,
dem ingen

Lycklig har skådat ännu, skalden dem känner
ändå.

Blek som en måne och kall är solen, som skiner
dernere,

Väsen med underlig form spöka i skymningen
der.

Skogen är der af korall, och villebrådet är fotlöst,
Liljor med döfvande lukt frodas i gyllene sand.
Men i midteln är hafsfruns slott, en ofantelig
perla,

Hålkad som himmelen ut, präktig att skåda som
den.

* N. H. Rundqvist. Död 1818.

Dit de släpade dig i musselsalen och svängde
Vilda i rasande dans bleknade gästen omkring.
Ty de hata alltjemt hvad helst som lefver i ljuset,
Vattnets oroliga slägt tål ej den fasta gestalt.
Icke de släppte dig förr än andan ur lemmarna

flyktat,

Då åt den hatade dag gáfvo de liket igen. —
Men der stodo på stranden ännu i otröstelig

jämmer

Gråtande fader och mor, syskon och vänner och
slägt.

Gråtande stod der jemväl den grånade lärarn,
som fostrat,

Älskade, lofvande barn, endast åt döden dig opp.
Alla beklagade de det Skönas öde på jorden,
Lifvets bedrägliga hopp, skördadt i blomningens
dar.

Se, då hördes ock hit de klagandes rop kring
den unga;

Sångarn är ungdomens vän, ungdom och sång
äro slägt.

Derföre bröt han i hast en förgängelig blomma
och lade

Henne, en vänlig symbol, hän på din tidiga graf.

J. Kröger.*

Bor du der som stjernor skina,
Glöm ej jordens sorg likväl:
Blicka neder till de dina
Och gjut tröst i deras själ!

Sorgligt deras dar försvinna,
Sorgligt som du ljusen ser,
Som på keridoner brinna
I ett svartklädt likrum ner.

Mor och son — hur Minnet tecknar
All den ömhet, du dem gaf!
Din Sofi förtärs och bleknar
Som en lilja på en graf.

Trösta dem! Den döde äger
Form och stämma öfverallt.
Som en fläkt är hvad han säger,
Som ett månsken hans gestalt.

* Lagman. Död 1818.

Säg dem, att de skiljda makar
Viger himmelen igen.
Säg dem, att en fader vakar
För de faderlösa än.

Säg dem — dock de trösteorden,
Glädjens ord, nog känner du.
Glad du redan var på jorden,
Gladare är du väl nu.

Glöm ej heller dina vänner
Och det öfvergifna lag:
Sångarn, som du nogsamt känner,
Helsar dig från dem i dag.

Och med tårarne han blandar
Sångens lek vid lifvets mål.
Sången är ett språk för andar,
Sång är himlens modersmål.

M. Fremling.*

Den port, som ej kan öppnas inifrån,
Den stilla dödens port går opp med dån,
Och se'n den reglats, tar sin plats den Vise
Ibland de andra, hvilkas namn vi prise.
En ringa samling, vördnadsvärd ändå,
Med skarpa ögon och med lockar grå,
Och tankfullt allvar på sin hvälfda panna:
I lifvet sökte de, som han, det Sanna.
Der sitter ännu *Sofronisci* son
Så anspråkslös som då han gick härifrån.
Den höge *Plato* står bredvid hans sida;
En vingad *Genius* nu, han blickar vida,
Och rättar här och der, allt bättre lärd,
Den sköna dikten om sin gudaverld.
Hög som en kung står tänkarn från *Stagira*,
Och mången ann, som sedan ärft hans spira;
Ty på de gamles breda axlar stå
De yngre, rum är der för fler ändå.
Gladt sorla alla, bjuda vänligt handen
Åt nya gästen ifrån Nordanlanden.
Men se, han häpnar. Inom grafvens dörr

* Professor i theoretiska Filosofien. Död 1820.

De äro icke som de syntes förr.
Den arma *Psyche*, huru än hon svingar,
På jorden är en örn — med fjärilsvingar.
Men hennes vingar växa i det blå,
Der solar flyga, englaharpor slå.
Den lugna sanning der blir skaldens yra,
Dess vattenpass förvandlas till en lyra.
All jordisk tankeform är der för trång,
Och forskningen är adlad der till sång.
I hymner tala der de vise och de gode,
Och hvarje tanke blir ett himmelskt ode.

Förundrad hör han deras harposlag,
Dock väl han trifves i det visa lag.
Härnere satt han ensam midt bland tusen,
Och såg sig solblind uppå himlaljusen.
Dock var han glad, men som den *Vise* är,
Förutan yra, utan blindt begär.
Ty dagens korta glädje, dagens smärta,
Den var för liten för hans fria hjerta,
Blott kändt af få, en sluten grufva likt,
Dess yta ringa, men dess djup är rikt.
Ej alla blommor öppna sig för solen,
I mörkret doftar skönast nattviolen,
Och mången nu, som yfves vid hans graf,
Ej hälften af hans värde vet utaf.

Dock — doldt är *hjertat*: dagens strålar alla,
Ett regn af ljus, på mannens *hufvud* falla.
Hur klart var det, hur rent, en fläcklös sol;
Och hvart han kom der stod hans lärostol.
Hvad jordens vise tänkt, hvad snillet diktat,
Hvad dagen sken på, ja, hvad natten biktat,
Bestämdt till tal, till värde och till art,
Det låg så blankt inför hans syn, så klart,
Som fästets ljus, när molnen undanseglat,
Som präktigt gullmynt, när det nyss är pregladt.
Och som en flod från rika källor far,
Så flöt hans stämma evigt frisk och klar.
Med vördnad lyssnade till den de unga,
Och hvarje forskning hade der en tunga,
En röst med flöjtens renhet och behag,
Och hvart hans öga såg, der vardt det dag.
I tankens verld systemer gå och komma,
Och ett bär frukt af tusende, som blomma.
Fullkomlighet blef icke menskans del,
Och *Stoas* vise hade också fel.
Den glada dag, som tänds af vintersolen,
Han är ej varm som han är klar, kring polen,
Och ängens flod, hvars silfver rinner lugnt,
Den är ej lika djup på hvarje punkt.
Dock — mången sol hans grafhög får beskina,
Och åren vexla öfver *Carolina*,

Förrän hans like stiger opp härnäst,
En sanningens profet, en ljusets prest,
Ett sinne upphöjdt öfver tid och öden,
I lifvet lugnt, och forskande i döden.

Till en sörjande make.*

Hvarför lägger du på båren
Din förhoppnings vissna krans?
Utur vintrens graf föds våren,
Lifvet föds ur människans.

Klagar du, att detta hjerta,
Som dock var ditt väl, din tröst,
Ändtligt en gång utan smärta
Klappar i en engels bröst?

Sörjer du, att detta öga
En gång utan tårar ser
Från det obekanta höga
Som en morgonstjerna ner?

Att en sorgsen moder famnar,
Famnar, af förtjusning stum,
De försvunnas kära hamnar
Åter i Elysium?

* Prosten J. Palm. 1821.

Att du mången gång skall höra
Hennes ande stiga ned,
Hviska tröst uti ditt öra,
I den helga nattens fred?

Att hon blickar genom töcknen,
Att hon nalkas fjerran från
Och, lik engeln uti öcknen,
Leder skyddande din son?

Tro mig, icke dör det Sköna,
Icke dör det Goda hän.
Låt dem vandra i det gröna
Gladare bland Edens trän.

Tvista icke med ditt öde,
Eder räkning är dock qvitt.
Stoftet hvile med de döde,
Hvad du älskat har — är ditt.

David Aspelln.*

Var *det* din mening, broder? Var det icke
Den hulda *diktens* engel mer, men *dödens*,
Som stod bakom din skullra re'n, och lärde
Dig orden, som du skref? Den sköna sången,
Den rörande, var det din svanesång?
Ack! hvad är lifvet? Nyss dess härold, skalden,
Satt stilla suckande och sjöng dess plågor;
Ty han är lifvets härold, liksom fågeln
Är dagens; lifvets källor flyta alla
Mer varmt, mer ymnigt genom skaldens hjerta,
Och därför slår det så oroligt stundom.
Nu har det stannat. Lik en splittrad lyra
Du ligger der, och himlens melodier
Ha slumrat in uti de Brustna strängar,
Och allt är tyst och öde: knappt att jorden,
En sniken arfving lik, som gläds åt rofvet,
Med några blommor, likt förställda tårar,
Betecknar stället, hvarest sångarn hvilar,
Och gycklar lifvets bild på grafven än.

* Kontraktsprost. Död 1821. Några dagar före sin död hade han till Författaren öfversänt ett skaldebref: *Olyckan*, skrifvet med venstra handen: den högra hade kort förut blifvit amputerad.

Det gycklet tröstar ingen. Broder, broder!
 Det är väl sannt, hvad vi så ofta sjungit,
 Att Psyche lyfter vingarna ur grafven
 Och lemnar endast larfven qvar i stoftet?
 Välan, du Psyche, du aftarfvade,
 Med vingar väfda utaf morgonrodnad,
 Med ögon bildade af himlars stjernor,
 Du högre ande, blicka vänligt ner
 Till jorden ännu, till dess små bekymmer
 (Ack! små för dig, men stora för oss andra);
 Se neder till din öfvergifna maka,
 Som nu står ensam, står med nedböjdt hufvud,
 En solros lik, se'n hennes sol är slocknad, —
 Och till din *Uno*, till din endaste,
 Det arma barn, som ej har annan fader
 Än den förnämste, den som bor i himlen.
 Bed honom för din öfvergifne son!
 Och bed jemväl en bön för dina vänner,
 Som älskat dig med broderliga hjertan,
 Och ibland dem förgät ej den, som nu
 Med stilla tårar fäster sista kransen
 Uppå din bår! —

Ack! det var sköna tider,
 Vi lefde uppå jorden här tillsammans.
 Till våra hjertan trängde inga sorger,
 Ty lugnt vi bodde i vår ungdoms löfsal,

Och glädjens källor sprungo rundt kring den,
Och hoppets himlabåge hvälfde sig
Med präktig skiftning strålande deröfver.
Då sjöngo våra sångmör, späda än,
I skuggan hvilande, med vänlig täflan
Som herdarna hos Maro om hvarandra.
Din var den bättre. Icke stark, men ljuf,
Var hennes röst och innerlig och hjertlig.
Som vestan suckar i de stilla lunder,
Som floden klagar, då han far förbi
En ynglings graf, så var din sångmös stämma.
Kär var hon då mig, kär är hon mig än,
Den bleka tärnan med en krans af tårpil
Omkring sin tinning, med de blåa ögon,
De tåruppfyllda, blickande alltjemt
Till stjernorna, dit nu hon är försvunnen.
Låt tadlet klandra henne nu. All konst
Är lätt att klandra, men är svår att öfva.
Ej lika delar Guden sina gåfvor:
Hans röst hörs ur trumpeten, men ur flöjten
Hon höres äfvenväl, och diktens sol
Ej speglar sig i Oceanen blott,
Men ock i droppen darrande på blomman.
Den dubbeltoppiga Parnassen har
Rätt mången afsats nedanför den högsta,
Men likväl högt från jord, och du och jag

Vi bodde der förnöjdt i lunder gröna.
Nu bor du högre. Uppå Thabors berg
(Ty mensklighetens Thabor står i himlen)
Du byggt din hydda, der är godt att vara.
O den som vore jemte dig deruppe,
Du redlige, du ädle ungdomsvän!

Till dess farväl! ett långt farväl, o broder!
Hvem vet hur långt? ty tiden räknas ej
I himmelen som här. Farväl, o broder,
Tills englarne, till hvilka du gått in,
Mig kalla till dig med en röst, lik din!

J. Lundblad.*

Det gamla minnets fest i dag är firad,
Och utaf talaren är kransen virad
Kring klassisk tinning; äfven sångens vän
Sin ringa blomma fläte omkring den.
Ty detta är hos människan det stora
Att hon kan sakna allt, kan allt förlora,
Och vara rik ändå och afundsvärd
Med sina skatter utur minnets värld.
För stunden lefver djuret: menskosinnet
Gläds *re'n* af hoppet, ockrar *än* med minnet,
Och ögonblicket, som vi lefva af,
Står som ett Isthmus mellan tvenne haf,
Ett naket berg, der inga blommor trifvas,
Och uppnådt endast för att öfvergifvas.
Men der bakom vid horisontens rand,
Hur höga stå de månbeblänsta land!
Hvad stora skuggor öfver bergen röras,
Hvad anderöster ur dess dalar höras!
O Greklands minnen! Romas hjeltedar!
J flydden icke, J stån ännu qvar,
Och trotsen, krönta med er stjernekrone,

* På hans minnesfest i Lund 1822.

Den nya tid och Stambul och Verona.
Kan du ej mana dem till lifvet opp,
Kan du ej ge åt andarna en kropp;
Välan — det stora skuggspel, som du skådar,
Är mera värdt än allt hvad dagen bådär.
Känn deras känslor i ditt fria bröst,
Tänk deras tankar, lyss till deras röst.
Lef om ännu, när menskligheten klagar,
Dess jubeltid, dess korta segerdagar,
Och tryck med tårar, du det ädlas vän,
De ädla skuggor till ditt hjerta än. —

En sådan forntids vän i dag vi prise,
En grånad lärling af de gamle vise.
Hur sväfvade ej deras andar kring
Den gudavigde i en magisk ring!
Hans väsende med deras sammangrodde,
Och deras röster på hans tunga bodde.
Som då Pompeji kastade utaf
Sitt lavatäcke och steg ur sin graf
Med torg, med tempel, som till högtid ämnadt:
Du skulle trott, att folket nyss det lemnat,
Ty kransen fanns vid altaret igen,
Och offerkärlden stodo framme än,
Och kvar stod Gudens bild, af marmor skuren,
Och frescomålningen satt frisk på muren:

Så var hans hela väsen, drag för drag,
En Romersk fornverld sedd i sammandrag.
Hvad klassisk låga än är qvar och flammar,
Ett ringa ljus, bland Lundagårdens stammar,
Hvad skönt der bildas och hvad klart der tänks,
Af honom ha vi fått dess frö till skänks.
Ty fjerran från är Romas stad belägen,
Och utan ledning hittar du ej vägen.
När herdegossen med sin lyra kom
Från Hallands hedar, då steg småningom
Det glömda Latium opp för oss i dagen
Med manligt vett, med styrkan och behagen,
Och unga sinnen tjustes än en gång
Af Tullii suada och af Maros sång.
Hur skönt flöt ej hans språk, hur lätt, hur noga
Omkring sitt ämne, likt en Romerk toga
Med rika veck, med purpurkantad bräm,
Och ädel, präktig och ändå beqväm.
Hans sång blir klandrad: klandradt nu för tiden
Blir allt, från Leopold till Meoniden.
Dock — hvar ännu ett Romerskt öra fins,
Det hör den gerna, och, hvad mer, den mins.
Som Roms Augurer delte himlens trakter,
Så dela ännu sångens gudamakter
Det rika diktland: låt oss ej försmå
Den gröna dal, fast höjderna stå blå.

Låt stormen gny och rena himlaspeglen
Och hän mot andra verldar jaga seglen,
Men äfven vestan äger sitt behag,
Då öm hon läspar på en molnfri dag
Sin klagan, knappast märkbar, genom lunden,
Och vaggar blommorna och krusar sunden.
Skön är den rika, skön den djerfva sång,
Men icke alla följa lätt dess gång,
Och mången strålbild obemärkt försvinner:
Hvad hjertat diktat helt till hjertat hinner.
Se'n Hyacinthus dog i Febi famn,
Och blomman växte opp, som bär hans namn,
Rätt ofta Guden (sagan så förtäljer)
För reslig lager hyacintthen väljer:
Den enkla blomman, bilden af hans vän,
Som står i dalarna och darrar än
Med daggens tårar i sitt blåa öga,
Den blomman älskar Febus i det höga.

Frid med ditt minne, ädle forntidsprest!
När ytlig tid vill glömma bort härnäst
De store gamles toner eller dina,
Sjung då ur molnen ner till *Carolina*.
Till dess farväl, och uti ljus bebo
De sällas öar med din Cicero!

Grefve J. Beckfriis.*

Är det din graf jag ser? För några dagar sedan
 Du satt hos mig ännu och såg på lifvets lek,
 Var frisk som morgonvind, var stark som skogens ek,
 Som brottas med en storm. Nu död, nu jordad
 redan?

Bedragen på hvart hopp, som glänste för din syn,
 Och fallen obemärkt vid början af din bana?
 Det är förbi! Ditt lif, en sammanvecklad fana,
 Slås ut i himlen nu och viftar ofvan skyn.

Ack! nyss från Söderns land, dem tidens jord-
 skalf skaka,
 Från Albions krämarbod med frihet— på sin skylt,
 Från Napels paradis med tiggarsjälar fylldt,
 Du vände till din Nord, en hemsjuk son, tillbaka.
 Till blommorna en vår, till frukterna en höst,
 Med hjertat Svenskt ännu, du kom från fjerran
 landen.

Hvem älskade dig ej, hvem tryckte dig ej handen?
 Den gamla Svenska jord — hon tog dig till sitt
 bröst.

* Död 1822.

En tröstlös lära går igenom menskans öden,
 Som genom merg och ben en feberrysning går:
 Det usla frodar sig, det herrliga förgår,
 Och lian svänges blindt af vensterhändta döden.
 Hur skönt låg ej ditt lif, som i Olympias lund
 En dammig tällingsban bland lager och oliver!
 Hvad lyckan lofvar högst, hvad bäst naturen
 gifver,
 De gáfvo det åt dig — men för en morgonstund.

O! när jag såg din själ så klar, så öppen vorden
 Som himlens mörkblå rund af dagens strålar full,
 När jag ditt hjerta såg så rent som pröfvadt gull,
 Så redligt såsom förr ett handslag uti Norden;
 Då ropade jag glad: stig högt, du unga blossom,
 Och värm de kalla bröst och lys de mulna tider,
 Och när du banan fyllt och kämpat dagens strider,
 Som aftonrodnad sjunk, och hvila dig hos oss.

Berömde fäders barn, förgäten ej den lära,
 Som er hans lefnad gett, som hviskar ur hans graf.
 Förtjena ville han hvad slumpen honom gaf,
 Han var för stark, för stolt att ha till låns sin ära.
 Som blomman bildar sig och dricker himlens ljus,
 Så bildade han sig, så gladdes han åt ljuset.

Den blomman lefver än: hon flyttades ur gruset
Och gror i parken nu bredvid sin faders hus.

Den tanken var din tröst, när far och syskon
hunno

Så fort som döden ej intill din sjuksäng fram,
Och lifvets sista stund kom mörk och allvarsam,
Och ljusen slocknade och pulsarne försvunno.
Den tanken var din tröst, så ljuf som flöjtens ljud
En stilla sommarqväll ur fjerran dalar hörda,
Och anden lade glad ifrån sig stoftets börda,
Och ur det låga grus flög, som en bön, till Gud.

Se neder derifrån, när släkt och vänner samlas
Kring en förgråten far, hvars hopp i grafven gått,
Och tala om en tröst, som de ej sjelfva fått,
Och spegla gråtande sin sorg uti den gamlas.
Som stjernorna se ner, se neder derifrån,
Gjut af din salighet en fläkt uti hans hjerta,
När jorden ej ger tröst, när med oändlig smärta
Han frågar berg och dal: hvar är min son, min
son?

Frid, yngling, med ditt stoft! Deröfver våren
blomme,
Och solen strö sitt gull, och vinden sucke der!

Biskopinnan M. B. Hesselén.*

Jord och himmel samla begge
Hvad de åtskilt för en tid.
Det är himlens arf, vi lägge
Neder uti grafvens frid.
Lätt skall lösta anden hitta
Vägen ifrån jordens bryn,
Och de glada makar sitta
Hand i hand på aftonskyn.

Ack! som skuggorna med ljuset
Saknan är med glädjen slägt,
Och hvart saligt hopp i gruset
Bär alltjemt en enkas drägt.
Men i rum, der stjernan blinkar,
I det blå, med gullsand strödt,
Står Föreningen och vinkar,
Klädd i hvitt och rosenrödt.

Derför lycklig du, som hunnit
Dit der ingen skillnad är!

* Född v. Engeström. Död 1822.

Lycklig du, som återfunnit
Den ditt hjerta hade kär;
Knappt deruppe mer förklarad
Än han syntes dig re'n här:
Lik en engel uppenbarad,
Som står qvar, se'n dager är.

Ingen svaghet var, som fäste
Dig vid honom, ty din själ,
Starkare än hos de fleste,
Kände sjelf sitt värde väl.
Men ditt väsens krona vorden
Var din kärlek, var och — är,
Och uti den starka jorden
Trädet högst sin krona bär.

Det var han, som än förente
Jord och himmel i din håg.
Det var honom, som du mente,
När du upp till stjernor såg.
Hvar välgerning, som du öfvat
(Tyst beslöt du, tyst du gaf),
Var ett bud, som, tyst och prøfvadt,
Upp till honom sändes af.

Det

Det är skönt, att stoftet hvilar
Hos den älskade igen.
Det är skönt, att anden ilar
Öfver molnen till sin vän.
Skönast dock af allt jag prisar,
Att ej evighetens rund
Någon skugga har, som visar
På sin timsten skillnans stund.

N. Bruzellus.*

Åttiårig tro och heder
Som den fordom fanns i Nord,
Forntids kraft och forntids seder
Ha vi myllat ner i jord.
Gubben sofver: nattens väkter
Gå förbi med dofva slag,
Söfva sekler, söfva slægter:
När han vaknar, är det dag.

Valhalls gamla Gudar drogo
Väl ur templen, men likväl,
Älskande sin Nord, de togo
Plats i mången nordisk själ.
I hvart fromt och ädelt sinne
Än ljuslockig Balder bor,
Och, hvar mod och kraft är inne,
Der är äfven AsaThor.

Döpta äro nu de Gudar,
Tro på hvita Krist som vi,

* Prost i Skåne. Död 1823.

Men i egna toner ljudar
Deras stämman, djerf och fri.
Låt oss lyssna till de store
Hvar den stämman käns igen!
O att intet sämre vore
Qvar af hedendomen än!

Hördes ej de stämmor hviska
Ständigt ur den gamles bröst,
Såsom nordanvindar friska,
Enkla som en sagoröst?
Derför gömmes ock med rätta
I en ättehög hans ben,
Och med fog hans söner sätta
Deruppå en bautasten.

Kommer då med pilgrimsstafven
Till hans hög en vandringsman,
Undrar hvem som bor i grafven,
Der han ingen urna fann,
Inga vapen, som i Norden
Kämpen fordomdags dem bar; —
Hör, då klingar det ur jorden
Som en runosång till svar:

”Liksom himlens salar, minnets
Äro öppna för en hvar.
Ej blott klingans stål, men sinnets
Äfvenväl sin runsten har.
Sök ej uti Nordens grifter
Minnet blott af kamp och krig;
Äfven fredliga bedrifter
Hvälfde högen öfver sig.

”Vårsol skiner, vågor döna
Nu, som förr, kring gyllne slätt,
Men i ättekullar gröna
Slumrar det en bättre ätt.
Gå till häfderna och läna
Deras anda, om du kan,
Och en sten, lik min, förtjena
Åt ditt stoft, du vandringsman.” —

På grafven i Hières.*

A.

Hvars är den grafven? Ty jag ser på mullen
Att hon är skoflad nyss, och grönskans vår
Har än ej hunnit växa öfver kullen,
Som ärret växer öfver slutna sår.

B.

Det är en främlings ifrån Nordanlanden,
En blåögd, nittonårig mors, som kom
Att dricka Söderns helsofläkt på stranden;
Det var för sent, hon vände icke om.

A.

Den arma, skild från släktingar och vänner,
En lilja flyttad till vår rosengård!
Nu är hon knäckt, och sorgen knappast känner
Den plats, der hon kan resa hennes vård!

B.

Och Nordens hjertan älska fosterjorden,
Vid fädrens dalar ha de vuxit fast.
I döden än dess öga sökte Norden,
Det såg på polens stjerna, tills det brast.

* Friherrinnan Stjernelds, född v. Engeström. Död 1823.

A.

Så ung, så skön, så född till jordens lycka,
Och nu ett stoft uppå en okänd strand!
Och ej en gång den trösten att få trycka,
Förr'n hon gick hän, en fars, en moders hand!

B.

Det sägs, de lefva uti kungens salar,
Den store kungens, som vår landsman var.
Han älskar dem, han tröstar dem, han talar
Ur hjertats fullhet till det sorgsna par.

A.

Ack, hvad är tröst från kungen eller slafven,
Du modershjerta, mot en sorg som din?
Den sorg är lampan lik i Romargrafven:
Hon slocknar först, när någon går dit in.

B.

Se, många kronor öfver kullen dofta,
Bind du en krans af eken, som här står.
De bladen känner hon, hon såg dem ofta,
Har ryktet sagt oss, i sin faders hår.

A.

Nej, utaf liljor vill jag kransen binda
Så hvit som snön på hennes hemlands berg,
Så hvit som hennes kind, som grafvens linda,
Ty hvitt är dödens, grönt är hoppets färg.

B.

Ja, grönt är hoppets, låt oss taga begge;
En dotter lefver, klädd i hoppets grönt.
Den gröna kransen och den hvita lägge
Vi vid hvarann. Hur sorgligt och hur skönt!

A.

Kom, söderns Flora, och på grafven teckna
Din saknads bildskrift, som är sorgen kär.
Du hvita törnros, ställ dig der och blekna!
Förgätmigej, stå du och längta der!

B.

J himlens vindar, susen lätt och blanden
Er sång med vår, med hennes, som for dit!
Och lägg dig, stilla suckande, vid stranden,
Du hafvets våg, som förde henne hit!

* * *

Så sjöngo nyss två Troubadourer, burna
I sångens land, på grafven i Hières.
Men ack! hur sången vid en älskad urna
I Södern klingar skönare än här!

Sven Hylander.*

Gläd dig, yngling, i din himmel! Ack, all jordens glädje är
Som en hektisk rodnad, för minuten
Öfver lifvets bleka kinder gjuten:
Gläd dig bättre der!

Andas himmelsk sjöluft! Bröstat stärkes på den
höga sjö;
Ty hvar våg i den arkipelagen
Är af ljus, och ren och blank som dagen,
Och af guld hvar ö.

Läs på himlens fornskrift, ritad på den Högstes
mantelbräm!
Se, en stjerna der hvar bokstaf brinner,
Och hvar stafvelse, ditt öga finner,
Är ett solsystem.

Bed för fader, bed för moder, tröttade på enslig
stig.
O att jordens sorg bevingad vore!
Huru gerna dina vänner fore
Upp till dig, till dig!

* E. O. Akademie-Adjunkt. Död 1825.

Jakob Faxe.*

Vännerna klaga från Lund, ty döden är lös bland
dem alla,

Vandrar från hus och till hus, plockar det käraste ut.

Fader lägges på bår vid quidande tvillingars
vagga,

Fästman ryckes från brud, sonen från gråtande
mor.

Darrande öppnar min hand hvart bref, hvart bref
är en Jobspost,

Gömmer blott tårar och sorg under det svarta
signet.

Redlige Jakob, du ock! Din Jakobsstege till himlen
Steg du för tidigt uppå, kunde väl stannat hos oss.
Tidens vexlande spel mot det eviga allvar der-
uppe,

Jordens oroliga hopp gaf du för himmelens lugn.
Bytet är godt, vi veta det väl, men äfven härnere
Borde i glädje du trifts, kär som du var för en
hvar.

Säkrare, sade vi oss, graviterar ej jorden till solen

* Adjunkt vid Lunds Akademi. Död 1827.

Än till andarnas sol, än till det Rätta hans själ.
Alla vi älskade ju den blyge, som gömde sitt värde,
Som i förseglade hvalf konungar gömma sitt guld.
Flärden, så sade vi oss, predikar sin vishet på
torget,

Den som det djupare vill tänker och tiger och hör.
Dock — ej teg du alltjemt: när det gällde att säga
hvad rätt var,

Eller fördömma en lögn, eller försvara en vän,
Herrligt du lågade opp och, som Zacharias i
Skriften,

Fick du din stämman igen, talte profetiska ord.

Mins du (du minnes det visst, ty de saliga
kunna ej glömma)

Hur i ditt fädernehus — ack! det var länge ock
mitt —

Glädlig förtrolighet satt och språkade qvällen
igenom,

Knäppande uret allen visste hvad aftonen led.
Själ meddelte sig själ, och de vingade orden
som fjärlar,

Sommarens brokiga barn, svärmade fria omkring.
Då i vår vänliga krets satt du, lik lugnet i solsken,
Yngling till åren, men man både till hjerta och
själ.

Allas förtrogne var du, men föräldrarne var du
på en gång

Hjertlig och vördande son, hjertlig och tänkande
vän.

Lyckliga dagar var det, tryggt stod det älskade
huset,

Fylldes med glädje och hopp, nu är det öde
och tomt.

Antipodernas land, de kopparfärgades, håller
Dottren hos sig, hon har natt, när det är dager
hos oss.

Henne och suckande far verldshafvet ligger
emellan,

Ack! men ett djupare haf skiljer dock honom
och dig.

Trösten för åldriga dar, förhoppningens krona i
släkten,

Nu är hon fallen till jord, löfvas ej mera igen.

Se, det stundar till påsk och lärkorna taga i
skyar

Upp uppståndelsens psalm, helsa den kommande
vår.

Upp står lifvet på nytt, det blir grönt på Hel-
gonabacken,

Knoppar på gungande gren svälla som ynglingens
hopp.

Backen är herrlig att se, det är hatten, som slät-
ternas Flora

Sätter på flygande hår, smyckar med blommor
och löf.

Backen är herrlig att se, han är full med minnen
och dikter,

Absalon, Saxo och Finn skymta bland skuggor-
na der.

Fader, vill du ej gå på dess höjd och skåda hur
solen

Sjunker i vågorna ner, helsar till främmande land?

Moder, vill du ej se hur död förgätmigej öppnar

Ögonen åter, de blå, blickar ur mullen igen?

Hvarför dröjen J så? I afton kommer ej Jakob,

Fordom han följde er dit, nu är han gången förut.

Vandren likväl, J enslige två, det är skönt till
att vandra

Mellan de stammar, man satt, som bland de glada,
man gör.

Qvällen med vingar af guld har lagt sig och
hvilar på Sundet,

Som ett odödeligt hopp hvilar på grafven ännu.

Stjernorna tändas i rad till aftonsången i himlen,

Tänken att sonen, som gått, blickar ur någon af
dem.

Tänken , han ser på er sorg i parken , men skönare
parker,
Helgonabackar hos Gud , hålla den vingade kvar.
Vandren så gråtande hem , och slumren i väntan
att drömmen ,
Hälften en tröstande dikt , hälften en sanning ur
skyn ,
Ställer den saknade fram för er säng : han lefver ,
han talar ,
Kysser på hand och på kind , vänlig och stilla
som förr.
Dock , när den nattliga syn , den kära , blir ute
för alltid ,
Detta är tecknet för er , glädjens , ty dager är när.

Till en sörjande fader.*

”Säg ett ord till tröst för fadren, nedböjd af det
hårda slag,
”Och till tröst för mig derjemte” — skrifver mig
min son i dag.

Solon (så förtäljer Greken) gret en son, sitt
hjerta kär,
Och från slägt och vänner hördes tröstens gamla
formulär:

”Hvartill hjälper att du gråter? Hvad ej ändras
kan, fördrag!” —
”Just därför att det ej hjälper (sad’ den vise)
gråter jag.”

Ack, en sådan tröst är ingen, är ett gäckeri
till slut,
Och den första tröst härnere är dock att få gråta ut.

* Härads-prosten *C. E. von Schantz*, som vid Lunds akademi 1827 förlorade en hoppfull son, nära förbunden med författarens.

Men du vet, det ges en bättre, kommen ifrån
högre rum:
Pilten är ej död, han sofver, säger Evangelium.

Pilten är ej död, har dragit till ett annat land
åstad,
Till ett högre lärosäte, och fullbordar der sin grad.

Lärare med englavingar undervisa honom der:
Af det ljus, han der förnimmer, solen här blott
skuggan är.

Toner får han der att höra, han, som jordens
sång fann skön,
Rena som Gud Faders tankar, rörande som So-
nens bön.

Der är honom godt att vara: i en evig mor-
gonvind
Lättare hans hjerta klappar, rosigare är hans kind.

En gång faller han med glädje åter till ditt
fadersbröst. —
Ingen högre lära vet jag, känner ingen bättre tröst.

Friherre Nils Trolle.*

Sof i ro, ty det är orons stunder,
Endast orons, som *på* jorden bo.
Hvilans stunder börja först *inunder*.
Sof i ro!

Der har menskohjerta glömt att önska,
Glädje glömt att vissna, hopp att gro.
Under täcket väfdt af sommargrönska
Sof i ro!

Sof och dröm, ty drömmen var för detta
Andeverldens härold öfverallt,
Och i grafven sitter visst hans lätta
Luftgestalt.

Dröm om allt du hade att besörja,
Rådig, verksam, helst för andras skull.
O hur mången hjälplöshet skall börja
På din mull!

* Död 1827.

Ty allt trassladt du i ordning ställde,
Der blef hjälp, blef reda, hvar du kom,
Och ditt råd, likt guldmynt, gick och gällde
Landet om.

Dröm om allt det goda, som du velat,
Om den ban, dig tycktes förestå:
Hur du fyllt den, om din fot ej felat
Midt derpå!

Men nu är din lefnad lik den store
Konstnärns Torso, kraftig, skön som den,
Ack, men stympad! Dröm, som om den vore
Hel igen.

Och hur här du gladdes med de glade,
Hur förtrolig du dig finna lät,
Huru kär vi alla här dig hade,
Dröm om det!

Sköna drömmar! Der, som nu du bäddas,
Bäddas de. De stanna gerna kvar,
Blicka vänligt på dig med din Heddas
Ögonpar.

Sof, NILS TROLLE, man med fria sinnet,
Man med tankens ljus, med hjertats tro!
Dröm är menskans framtid, dröm är minnet, —
Dröm i ro!

Friherrinnan E. M. Schwerin.*

Den store häfdatecknarns bästa Saga
Göms här oläslig uti grafvens natt;
Och hennes vänner minnas än och klaga, —
Men englarna i handen henne taga,
På hvilkas språk hon nu är öfversatt.

* Född *Lagerbring*. Död i sitt 80:de år, 1828. Dotter af historieskrifvaren *Sven Lagerbring*.

Friherrinnan H. C. Åkerhjelm.*

Som en engels stämma klingar,
Som han kännes på sin blick,
Fast han gömmer sina vingar,
Så hon genom lifvet gick;
Tills en gång, när dagen grydde,
Hon såg ömt uppå sin vän,
Lyfte vingarna och flydde
Till de himmelska igen.

Och de himmelska, de rena,
Trängas att den komna se,
Tysta, undrande allena
Att hon redan är som de:
"Är det jorden, som oss bringar
Hvad blott himlen hittills gaf?
Ingen fläck på Psyches vingar,
Knappt ett stoft att skaka af!

"O hur snöhvīt! har hon lögat
Sig alltre'n i ljusets elf?

* Född af Ugglas. Död 1828.

Hvilken kärlek, som, lik ögat,
Ser blott andra, ej sig sjelf!
Hur hon gömmer i sitt minne
Blott hvad godt hon rönt, hvad rätt,
Men det syns ej spår derinne
Af en liden oförrätt.

”Lida och dock aldrig klaga,
Älska, äfven obelönt,
Trösta, öfverse, fördraga
Svaghet, som man sjelf ej rönt:
Är ej detta lifvets ära,
Kronan af hvad skapadt är?
Hon har litet till att lära,
Litet att fullkomna här.

”För det rätta, för det sanna
Se hur fin dess känsla är.
För det sköna — låt oss stanna
Vid den dom hon fäller der.
Är det bild, han sig förklarar
I dess öga: är det ton,
Som det trogna eko svarar
På en flöjt, så svarar hon.

”Var välkommen, ropa alla,
Sköna, systerliga själ!
Till vårt hjerta skall du falla,
Ty der trifs det ädla väl.
Det förtroende, du andra
Fordom ingaf, ger du än;
Låt oss kyssas, låt oss vandra
Mellan blomstren med vår vän.” —

Och så förs hon, vänligt fången,
Genom himlens parker hän.
Hur han klingar, stjernesången!
Hur de susa, Edens trån!
Men hvar gång sig vägen kröker
Mellan palmerna, ändå
Hennes öga jorden söker
Och de kära deruppå.

Du, som med oändlig smärta
Efter den försvunna ser,
Gråt, ty aldrig slår ditt hjerta
Mot ett sådant hjerta mer.
Ifrån södern och till nordnen
Må du med din lykta gå,
Ingen finner du på jorden,
Ingen, som dig älskar så.

Skrinlägg alla dina minnen,
Räkna allt hvad skönt hon gaf.
Ack! hvad hafva ädla sinnen
Annat till att lefva af?
Hoppet blir dock aldrig moget,
Stunden står dock aldrig still,
Det förflutna blott är troget,
Och hur skönt är ditt dertill!

Det är hemskt i dina salar,
Det är sorgligt rundtomkring;
Alla sucka, ingen talar
I din brutna aftonring.
Dock, när qvällen släckt ut ljuset
Och du känner dig som mest
Ensam i det öde huset,
Kommer der en älskad gäst.

Samma väsen, som i Eger
Fordom vid din sjuksäng satt,
Sitter ännu vid ditt läger
Osedd, mången månskensnatt:
Nu din Genius, förr din maka.
Ack! hon älskar än, hon mins,
Hon har stulit sig tillbaka
Från en verld, der du ej fins.

Öfverallt är hon dig nära,
Hennes tyngdpunkt är blott du;
Än hon glädes åt din ära,
Sörjer vid din sorg ännu.
Derför gif åt hennes minne
Nya värf, bygg fullt ditt namn,
Och när hvilans stund är inne,
Tag din lön i hennes famn!

Grefve B. B. v. Platen.*

Mannen med det fasta sinnet,
Med sin Romarviljas makt,
Tillhör nu allena Minnet,
Som vet mera än det sagt.
Lefvande han aldrig svigtat,
Derför, död, han hvile tryggt
Vid de vågor, sjelf han diktat,
På den strand, han sjelf har byggt.

* Död 1829.

Leopold.*

I andra toner är han öfvergången
Och klingar i en högre hufvudstad,
Men han är slutad här, den sista sången,
Den skönaste af vår Gustaviad:
En riddardikt, der skämt och allvar blandas,
Men underbart är allt, och hvarje tafla andas.

En präktig syn! Bland stilla Mälar-öar
En diktens verld ur döda dvalan väckt!
Hvad tornerspel emellan blåa sjöar,
Hvad riddersmän i Burgundisk dräkt!
Och blonda Gratier i förgyllda salar
Fördela prisen tyst, men deras öga talar.

Och högt på thronen sitter i sin ära
En Apollonisk, evigt ung gestalt.
Hans blick är mild som en försoningslära,
Hans stora ande sammanbinder allt.
Hans själ är harmonin uti nationen,
Och skalder stå i ring med lyrorna kring thronen.

* Död 1829.

Det går en vårfläkt genom Nordens sinnen,
Och lättare dess tröga pulsar slå.
Hur bäcken sjunger om sin ungdoms minnen,
Hur fjällen hviska gåtor i det blå!
Ny är den lifskraft, som i allt sig sprider:
O diktens jubelår! o Sångens riddartider!

Såg du den *nya skapelsen*, hvars under
Stå evigt qvar uti odödlig glans?
Har du med kärlek skådat *dagens stunder*,
De mythiska, de lätta Timmars dans?
Och *Nordens dithyramb*, som trotsar åren?
Hans rus från himlen är, fast drufvor kröna håren.

Men klasvis drufvan gror i middagsflamman,
Och stjernan hör till sin constellation.
Så komma sångens Genier mest tillsamman,
Och throner ser du, sällan blott en thron.
Augusti guldår, Ludvigs, Gustafs tider
Ej gett oss en Homer, men skilda Homerider.

En Genius dock framför de andra svingar,
Och gör bland stjernorna sin egen rund.
Hvad färgspel skiftar på hans purpurvingar,
Hvad gudalöjen leka kring hans mund!
Det Skönas vän, men gunstling hos det Sanna,
Med diktens rosenkrans omkring den Visas panna!

Som flodens vågor genom ängen fara,
Ett skiradt silfver, ej en skummig ström,
Så flöt hans sång: han älskade det klara,
Med öppna ögon drömde han sin dröm.
Sig sjelf han ägde midt i skaldeyran,
Och gömde oförryckt sitt vattenpass i lyran.

Det bor ej någon sångargud i stormen,
Han bor i lugnet, lugnad sjelf, men fri:
Han jemnar kanterna, han rundar formen,
Om han skall lägga ner sin själ deri.
Han vet sitt mål, bland vägar har han valet,
Ty ingen konst är blind och intet snille galet.

Hvad rent och ädelt Svenska Sången ärfver
Af bild, som pröfvarns stränga granskning tål,
Och känslor, fina som en engels nerver,
Och tankar, blixtrande som slipadt stål:
Det är af honom, och till konstens ära
Vi något lärt deraf, men mer vi ha att lära.

Dock—form blir form; men när han lyfte vingen
Till lyrisk flygt, hvem steg mer högt än han?
Hans druckna öga hang vid stjerneringen,
Och tänkarn pröfvade, men skalden braunn.
Som anderöster ifrån fordomtima
Hans toner klingade, som sferernas, sublima.

Helst tog han dock en bild ur menskolifvet,
För mängdens syn betydningslös och blek.
Hur den får färg, hur allt är återgifvet
Med ärlig sanning i poëtisk lek!
Och massan rör sig, och lifvet spritter,
Och tingens väsen sjelft för skalden naket sitter.

Som i en lund, när sommarns dagar komma,
De gröna bladen skyla fruktens gull,
Så i hans dikt inunder hvarje blomma
En tanke satt, af kraft och kärna full,
Hesperisk frukt! och i dess fabelsommar
Det friska knyter sig, det öfriga förblommar.

Men när i glädjens stunder eller hvilans
Hans sångmö skämta ville, hvilket skämt!
En Gratie, skälmsk som Voltaires eller Wielands,
Satt på hans fjäder gungande alltjemt,
Och en Satir, som på Olympen dansat,
Stack fram med hornets spets, men det var rosen-
kransadt.

Har Dikten höjder dit ej han sig lyfte?
Har Dikten djup dit icke han steg ner?
En fåfäng fråga! Hvad är konstens syfte,
Om blott *en* väg går dit, och icke fler?

Hvad i sin art är helgjordt och fulländadt,
 Det står på konstens höjd, det har sin bana ändat.

Låt andra makter styra Sångens rike,
 Och andra stjernor herrska i det blå;
 Vår tid gjort mycket, men ej än hans like,
 Hans art må falla, men hans namn skall stå,
 Och Sanningen uppå hans urna skrifver:
 Sin egen sångartid han var, och han förblifver. —

Den tiden är förbi, ty mästarn hängde
 I förtid sjelf sin gyllne lyra hän,
 Och tänkarns syner skaldens undanträngde,
 Och tröttad var han utaf dagens skrän.
 Han ville tingens dolda urgrund spana.
 Ack! Gud är den som *vet*, men menskan kan blott
ana.

”Hvem är, som andas öfver stjerneringen?
 Hur är vår vilja bunden, och dock fri?
 Hvad ligger gömdt på botten utaf tingen?
 Hvad bor i mörkret?” — ”*Du* skall bo deri
 (En stämman sade), skenet dig bedrager,
 I natten sitt och tänk: när den är slut, blir dager.”

Och lugn den blinde satt, inom sig sluten,
Hans yttre verld var slocknad; men en ann,
En skönare, i tusen färger bruten,
Ännu alltjemt för inre ögat brann.
Det finnes mycket, som blott natten biktat,
Och Milton, om han sett, sitt Paradis ej diktat.

Hur skönt att höra uti aftonstunden,
När porten till hans helgedom sprang opp,
Den vises röst, af ingen fördom bunden,
Om hvad vi varit, och om Sångens hopp!
Ack! Sångens hopp ha svikit eller svika,
Men rättvis var hans dom, och klar och mild tillika.

Åt tidens ande må ock han ha skattat,
En annan tids, i smak och tänkesätt;
Men nämn mig skönhet, som han icke fattat,
Nämn mig en storhet, som han ej gjort rätt.
Han lefde med två skilda sångar-ätter,
Och mindes allt af dem, så när som oförrätter.

Men när han talte om sin Gustafs snille,
Och om hans mildhet, om hans stora själ,
Och hur han aldrig något annat ville
Än landets ära, som är landets väl:
Då steg en tår uti hans släckta öga,
Den var en konung värd, som lefde för det höga.

Så

Så satt han vakande uti den seua,
Den långa natten, tålig dock och blid.
Hans vänner gingo, han stod qvar allena,
En ärestod på grafven af sin tid.
Med blottadt hufvud stod ett yngre slägte,
Och såg till stoden opp, hvars fot det knappast
räckte.

Då kom der tyst, kom oförtänkt befriarn,
Den stilla Guden, nattens äldste son.
Han rörde ögat på den blinde siarn,
Och fjällen föllo på en gång derfrån.
Hur klart är nu, hur ljust i fadershuset!
Farväl, du ljusets vän, och fröjda dig i ljuset!

Och helsa Kellgren, helsa Oxenstjerna,
Bjud Bellman der, bjud Thorild sjelf din hand,
Och kyss den handen, som du kysste gerna,
Den kungliga, uti de dödas land.
Säg dem hvad dagen nu härnere lider,
Säg dem om Nordens sång — men tig med våra
strider.

J. P. Kuhlberg.**1. På likkistan.*

Den siste af sin ätt är här begrafven,
Och ingen namnet efter honom bär;
Men intet vapen krossas dock vid grafven:
Det är ett hjerta blott, som krossas der.

2. På grafstenen.

När enkan på den slutna grafven beder,
Der hennes lefnads glädje gömmer sig,
Då hviskar Saknaden: "O tag mig neder" —
Men Hoppet svarar: "Tag mig upp till dig! —

* Löjtnant vid Kronobergs regemente. Död 1830.

Friherrinnan L. H. v. Rehausen.*

Salighet åt anden i det höga,
Frid åt stoftet, som förvaras här!
Vården skyddar hennes minne föga,
Men det bor i bröst, dem hon var kär.

Född i fjerran land, på Svenska jorden
Trifdes hon bland barn och barnbarn qvar.
Stilla, fridsällt hennes lif i Norden,
Stilla, fridsäll hennes bortgång var.

* Född *Bulkley*. Död 1834. — Hennes födelseort var
Lissabon.

Grefve K. L. Beckfrlis.*

Vid tvenne grafvar, der i stilla ro
 För längesedan son och maka bo,
 Har äfven fadren bäddat sin, och nära
 Han slumrar nu vid dem han hade kära.
 Ack! det är skönt, se'n lifvets dröm försvann,
 Att få i grafven bo bredvid hvarann,
 Och ej behöfva genom natten vandra,
 För att få trycka handen på hvarandra. —
 När månen skiner öfver Lemmeströ,
 Och näktergalens klagotoner dö
 I bokens topp, och himlens ögon gråta
 Med midnattsdaggen alla grafvar våta,
 Då stiga de ur kistorna, de tre,
 Och vandrarn korsar sig och tror sig se
 Tre hvita flammor, som mot himlen sträfva;
 Ty det är flammor, som de döde väfva
 Till sina drägter i de tysta hus,
 Och andens nationalfärg heter Ljus.

Der sitta de och språka om de tider,
 Som ha försvunnit, och hur natten lider,

* Hofmarskalk. Död 1834. Fader till den sid. 43 besjungne.

Och huru länge de få vänta än
Uppå de älskade, som stå igen,
Tilldess de komma ner, en efter annan,
Med brustna ögon, med den bleka pannan,
Och samlas alla, der det är förbi
Med jordens sorger. —

Hvarför sörjen J?

De vise tvista om de dödas öde,
Men det är ingen tvist ibland de döde.
Vi flytta deras luftiga gestalt
Till himlen, — är ej himlen öfverallt?
J sen dem icke, men J dem förnimmen
I middagsglansen som i midnattstimmen,
Så snart ett högre, ett odödligt hopp
Uti förvissnadt hjerta blommar opp,
Så snart en ädel tanke lyfter vingen,
En bättre känsla söker stjerneringen;
Ty allt hvad lifvet stort och heligt har
Från andeverlden kommer till en hvar.

Tro mig, de döde äro icke fjerran, —
De sväfva kring oss som en fläkt från Herran,
Och vagga fram oss, mellan böljors krig,
Till lifvets stilla ankarplats, — till sig.

Fru S. M. Tegman.*

Hvarför stod jag icke nära
Stranden af den mörka sjö,
Vid din sotsäng, för att lära
Lifvets högsta konst — att dö!

Hvilka minnen, troget gömda
I ditt hjertas tysta vrå,
Af välgerningar förglömda,
Men ej ångrade ändå!

Hvilka syner uppå randen
Af din graf, hvad ljud ifrån
Menskofadren, Gudoms-anden
Och din kära Gudason!

Lifvets kärna, hvart vi blicke,
Han för alla bilda vill;
Ack, för mången fins han icke, —
Tror man honom, är han till.

* Död 1834. Enka efter Professor P. Tegman.

Tro är kärlek, Tro är gerning,
Hvar det ädla andas fritt,
Väsendet — ej form och skärning —
I hvart lif så skönt som ditt.

Derför sågs det ock försvinna
Som de heligas försvann:
Fromt och känsligt som en qvinna,
Klart och rådigt som en man.

Intet pris du ville fånga,
Men det växer på din graf;
Ty ditt värde jag, med många,
Med de mina, vet utaf.

Ingen klagan vill jag skicka
Uppåt till din stjernestig,
Blott med tacksamt sinne blicka
Till din himmel, efter dig.

Samuel Heurlin.*

I högre rynder hämtar nu den gamle,
Som på Parnassen förr, sin jubelkrans;
Men vi, som här ännu bland grafvar famle,
O att vi en gång till vår jordfärd samle
Ett namn så kärt, så vörtnadsvärdt som hans!

Hur snart som dödens stilla engel fäller
Vindbryggan ner till evighetens bygd
Vi vete icke, forske det ej heller;
Det vete vi, att hvad som ypperst gäller
Är då den *tro, hvori det finnes dygd.*

Och till sitt hjerta vinkar Gudasonen
Den trogne herden för sin frälsta ätt.
Och stjernevännen pröfvar lärospånen
Utaf sin konst på solen och på månen,
Och gläder sig, om han har räknat rätt.

Och en gestalt, lik doft ur blomsterskålar,
Så skön, nej, skönare än hon var här,

* Theologie Doktor och Häradsprost. Död 1835.

Dig möter der uti en drägt af strålar,
Och frågar dig om barnen, och du målar
I rosenfärg de två, J haden kär.

Farväl, du gamle! öfver Wärends lunder,
Forntida Sagas dunkla ögonbryn,
Får solen ännu göra många runder,
Förr'n landet skickar, i sin skymnings stunder,
En son, så ärofull som du, till skyn.

Friherrinnan A. B. Leijonhufvud.*

På Yxkullssund, der mellan Fur och Flå
 (Förtäljer sagan) tvenne kistor stå,
 Och drakar rufva än i dag på skatten,
 Begravven djupt emellan tvenne vatten,
 Der såg jag henne först och ABRAHAM,**
 En yngling, liksom jag, som ej förnam
 Af lifvet annat än dess solskenssida,
 Och modigt blickade vi begge vida
 In i vår framtid, ett förtrolladt land,
 Som låg och blånade vid himlens rand
 Med äreportar och med gudastoder,
 Och silfversvanor sjöngo på dess floder,
 Och åren sprungo i bevingad dans,
 Och ek och lager bjödo oss sin krans.
 Med vår i hjertat och med vår i lunden
 Hur litet tänkte vi på denna stunden!
 Men mången vinter har förkylt sig se'n,
 Och nejden grånat från sitt rosensken.
 Vi äro männer uti staten vordna,
 Och hopp och glädje ligga i det fordna,

* Död 1835. ** Presidenten Baron A. Leijonhufvud, författarens fordne lärjunge.

Och mättade på lifvets hvardagslag
Vi mötas här vid hennes graf i dag.

Dock — mycket är af grafvarna att lära,
Af deras helst, som hvila der i ära,
Ty allt hvad menskan här sitt värde gaf,
Förspridt i lifvet, samlas på dess graf.
Det bästa, huru obemärkt det finnes,
Det tecknar Saknaden sig der till minnes,
Och månet drag, som undföll nyss vår blick,
Står fram ur mullen i förklaradt skick.
O kvinnans värde, tyst och blygt och stilla,
Högt i det stora, älskvärdt i det lilla!
Som våren oförmärkt klär lunden grön,
Som blomstren dofta, som en hjertlig bön
Med slutna läppar genom himlen färdas,
Så kvinnans handling är, den dyrkansvärdas.
Hvad godt hon gör är döfstumt, torget hör
Ej hennes pris, men, troget som han bör,
Barmhertighetens tysta engel håller
Välsignelsernas himlaprotokoller.
Den Gud, hon tror på, bor i hennes bröst,
Hon fruktar ej, men lyder dock hans röst,
Ty hennes är all kärlek under månen,
Och utan moder fanns ej Gudasonen.
Sig sjelf, sitt nöje, hvad hans ära rör,

Det älskar mannen, offerar allt därför,
Men qvinnan offerar ej för någotdera,
För honom blott sig sjelf, och det är mera.
Hon skådar verlden med hans ögonpar,
Hon andas med hans lungor, hon erfar
För hans skuld alla modershjertats under,
Jemväl för den, som aldrig låg derunder,
Och hennes känsla liknar harpans ton,
Så länge mästartn vill det, klingar hon.
Det ges en glädje, som är qvinnan egen,
En oskuldsfull, en blygsam, en förtegen,
Som aldrig skrattar, endast himmelskt ler,
Ty ifrån himlen har han stigit ner,
Och därför trifs han der du blommor plockar,
Kring friska läppar, under mörka lockar,
Och sitter ännu som en rosenkrans
Ovansklig qvar på silfverhårens glans.
Ack, qvinnan, qvinnan blef det högsta gifvet,
Hvad vore utom henne menskolifvet?
All glädjes brännpunkt, allt bekymmers tröst,
Och hjertat är hon uti tidens bröst.

Så samlar Saknaden de spridda dragen
Af hvad vi älskat, hvad vi mist för dagen,
Men djupast griper Saknaden likväl
Den ädle gamle med sin unga själ.

Ack! fem och åtti vintrar uti håren
Förmå ej kyla hjertat af, när båren,
En sorgklädd solvagn, bort ur huset tar
Hvad honom der så länge kärast var.
Förr var hvar glädje, var hvar sorg gemensam,
Och det är tungt likväl att vandra ensam,
Ej ledd utaf den kära, vanda hand,
Sin väg, fast kort, emot de dödas land.
Dock samlas en gång, som vi gerna höre,
De många vänner der, som vandrat före,
Och därför blicka vi med fromt begär
Till himlen opp: O den som vore der!

Olof Myhrman.*

Jag mins en tid, fast det är längese'n,
Då lifvets vårdag på oss begge sken
Vid Råmsjöns gröna strand, der idog hammar
Slog takt till glädjen mellan björkens stammar.
Du var den gladaste uti vår krets:
Till vågens botten, och till bergets spets
Du steg med öfverdådets hundra frågor,
Och gjorde fröjdsprång öfver masugnsålagor.
Hur ofta drog du mig från min Homer,
Ej halft förstådd, men älskad desto mer,
Till vädjobanan, der ett klot af masur,
En svarfvad verldrund, under himlens azur
Beskref sin båge, och slog ned med makt
Och fällde kungen, ensam, bland sin vakt.
Det var en lycklig tid. Der kom en annan
Med eklöf eller lager omkring pannan,
Men ock med sorger, outsörjda än,
Som pröfvade, som smidde oss till män.
I olik riktning gingo våra banor
(Din var den bättre): under skilda fanor
Vi gjorde lifvets fälttåg, der hvar dag

* Advokatfiskal. Död 1836.

En drabbning är, och mest ett nederlag.
Lugn stod du i den drabbningen och rådig,
Klar, säker, modig — om ej öfverdådig,
Med kropp och sinne utaf härdadt stål,
Och hvar det rätta var, der var ditt mål.
Ej diktens skimmer bländade ditt öga,
Det ädla kände du, det sköna föga:
Det var för bräckligt för en senfull själ,
Och lycklig den, som aldrig blef dess träl.
Dock var ditt väsen mildt och brödrakärligt
Emot en hvar, som slöt sig till dig ärligt
Och trodde på dig trofast, kanske blindt:
Då kom du gerna, kom du opåmint
Och såg i botten på hvar sak, och sedan
Kom du med hjälpen, eller dock med redan.
Ack! mången gång med lefvernets bestyr,
Dem drömmarslägten glömmar eller skyr,
Jag gick till dig: du ordnade och ledde,
Och smålog mildt hvar gång du trasslet redde.
Och mången varning fick jag ock dertill
Om oron, som ej känner hvad hon vill,
Och om den viljan, som beherrsakar tingen,
Och bygger ödet och beror af ingen.
Det var förgäfves: Verklighet och Dikt
Ej väga jemt, fast begge ha sin vikt.
Det är och blir en annan makt, som styrer
Förståndets män och fantasiens martyrer.

Farväl, o broder, trogne ungdomsvän!
Ej många af dem stå mig nu igen,
De gått förut: O den som finge följa
Och dricka lifvets läkdom, glömskans bölja!
Fast intet rykte förde kring ditt namn,
En hopens lekboll, fast i jordens famn
Det sofver, glömdt af tadlet och af sången,
Kärt, heligt blir det dock för mig och mången.
Och går en vän, en enslig aftonstund,
När solen sjunker öfver Hagalund,
Ut till hvad Stockholm än allvarligt äger,
De dödas stilla, furukrönte läger,
Och skådar der din sista hviloort,
En ringa, prålfri, grönklädd himlaport,
Han tänker: "kraft och heder i förening,
En man, en man, i ordets högsta mening!"

Knut

Knut Leijonhufvud.**1. På grafstenen.*

Säll han, som tidigt blifvit satt i skolen,
 Barnskolan, som i himlen öppnad är:
 Der högre tankar, ädlare begär
 Utbilda sig, än här inunder solen,
 Och himlaspråket är det enda språk han lär.

2. Under bilden.

Gråt ej, fader, gråt ej, moder,
 Att jag lemnat er så späd.
 Sen J ej? En vingad broder
 Vinkar mig, jag måste med.

Men när österns rosor spricka
 Eller aftonrodnan gjuts,
 Sen hvad Cherubs-hufvun nicka!
 Ett bland dem är lille Knuts.

* Död i späd ålder, 1837.

**Till Friherrinnan Martina
v. Schwerin.**

*Vid hennes dotters död.**

Du är allena. Blomman, som blef satt
Uti din öde lefnads barm, är fallnad;
Den hand, som ofta tryckte din, är kallnad,
Den dotterliga, uti grafvens natt.
Det är ej menskan godt att vara ensam,
Hvar hjertats bättre känsla är gemensam:
Det ljud, som ingen hör, är icke till,
Den känsla, ingen delar, hon står still
(Det vare glädje eller vare smärta),
Förmöglar, ruttnar i ditt eget hjerta,
Och lifvets flod, ett lätt och rörligt ting,
Den stannar af, och luften skäms omkring.
Men sorg, som delas af en annan, tappar
Sin bitterhet; din glädje, blott han klappar
Uti en annans bröst, blir dubbelt skön,
Deltagandet är ädla sinnens lön. —
Allvarlig, tankfull, men ej därför dyster,
Till hälften dotter och till hälften syster,
Hon följde dig — O följde hon dig än —
Din djupa, ädla, dotterliga vän!

* 1839.

Ty uti lifvets djup hon helst såg neder:
Hvad brokigt blott sig på dess yta breder,
Den dagens uniform såg hon ej på,
Men dömdé lindrigt om dess flärd ändå.
Det Sköna endast, uti dikt och toner,
Förtjuste henne, och bland sångens throner
Der voro få, hon ej sin hyllning gaf,
Och icke blott de nya, men de gamla,
Som stå ännu och ej så hastigt ramla;
Ty snillet vet dock ingen dopbok af,
Sjelft uppenbarelse, till Gud en ledning,
Ej biskopskräkla, men en trolldomsstaf,
Och hvar Apollo är och blir — en hedning.
Det sköna språket, lika rikt bestämdt
För Maros ljufhet och Horatii skämt
Som för de afgrunds djupa Romartankar,
Der Tacitus i stormen faller ankar,
— En skald till fots, som qvad, fast prosa blott,
Sin mörka tids sublimes sagobrott, —
Det språk, som nu knappt af de lärda kännes,
Det klassiska, det blef i god tid heunes,
Liksom de andra, der vår nya tid
Sin oro pladdrar, med sig sjelf i strid.
Bland modets dockor, kanske modets spöken,
Hur lugn, hur mild satt vår Latinska fröken,
Och ingen märkte huru ömkansvärd

Hon dagens bildning fann och dagens flärd.
Med qvinligt saktmod, att i fred få lefva,
Det rättas vän, hon tålte dock det skefva.
Der låg en skatt i hennes rika själ
Af djupa önskningar för allas väl,
Jemväl de obetydligas, de lumpnas,
De vissna sinnenas, de sammanskrumpnas.
Ack! vill du lefva med det ädla blott,
Till öcknen gå, dit eremiten gått.
Men öfverse, förlåta och fördraga
För henne summan var af livvets saga.
Af dig hon det, som annat, hade lärt,
Hvad menskligt var, hvad skönt, hvad älskansvärdt.
Och hon förstod dig; huru såg hon gerna
Så mild, så tröstfull som en aftonstjerna
Ner genom molnen af din lefnadsdag,
Rätt ofta tom på glädje och behag.
Ack! menskolifvet har ej annan kärna
Än den vi lägge dit, men skönt likväl
När hjerta gjuts i hjerta, själ i själ,
Och mor och dotter, famnande hvarandra,
Hvarandras återglans, tillsammans vandra
Och lefva *för* hvarannan och *uti*:
En tröst ändå — den är förbi, förbi!

På jorden slocknad, nu den gudaflamman
 Har flytt till skyn. Kom, låt oss klaga samman!
 När månen stiger öfver Sirköping
 I sommarnatten, och sitt silfver snögar,
 Sitt vemod, öfver Rönneberga högar,
 Och nejden lyss och tiger rundtomkring;
 Blott näktergalen gjuter genom lunden
 Sin stilla klagan uti midnattsstunden,
 — Ty ytterst allt slags sång är saknaus röst,
 En klangfull suck utur naturens bröst,
 Och sångarfolket, vingadt eller icke,
 Är längtans härold, hvart vi också blicke; —
 Då låt oss se från någon tårepil
 Till fästets saga, tryckt med silfverstil,
 Paläotypen, som en Gud har diktat.
 Hur mången sorg dit upp sitt öga rigtat!
 Bland tusen ögon såg dithän ock mitt.
 Hur trolös glädjen, huru trofast smärtan,
 Hvad brutna fröjder, hvad förblödda hjertan!
 Dock — intet blödde djupare än ditt!

Hon dog som ung. Hvad bättre kan man göra?
 Mystèrer hviskas uti grafvens öra,
 Och gåtan, som vi fåfängt gisse här,
 Det tros att ordet dertill finnes der.
 O den som en gång fått det ordet gifvet,

Och läste rent och tydligt menskolifvet!
Men se, dess bok han förs nu mest i kladd,
Hur tungläst den, hur andelös, hur fadd! — —

Farväl, sof lugnt, till jordens hjerta sluten,
Du hvita lilja uti förtid bruten!
Hur månet år, som ingen än hört af,
Går med sin oro öfver jungfruns graf!
Lycksalig du, som i dess natt förbiser
Nej, sofver bort århundradens sottiser!
Men en gång vaknar du med mornad själ,
God morgon då! Till dess, sof väl, sof väl!

Johan Olof Wallin.*

Den Svenska kyrkan, Wasas kyrka, hvilat
 Uppå ett hälleberg sin altarrund;
 Hon darrar ej vid dagens ilar,
 Ty hon står fast som jordens grund.
 Men hvad den borde Sången der ej sade,
 Och sömning kom han ifrån berg och dal;
 Ty Spegels språk föråldrats hade,
 Och orden fattades till fädernas choral.
 Då kommer från Parnassens branter
 En yngling, en af ljusets anförvandter,
 Med lagren i sitt mörka hår:
 Den hänger han på Davids harpa,
 Och griper i dess guld, och slår
 Akkord, än milda, som en fläkt i vår,
 Och än som dunderlagen skarpa.
 Då smälter hjertat i hvart menskligt bröst,
 Och englarne från himlens throner
 Se ner och lyss till broderliga toner
 Utaf den gudasändes röst,
 Och hviska tjuste till hvarannau:
 "Så sjöngo vi, på samma vis,

* Erkebiskop. Död 1839.

När första aftonen, med Hesperus i pannan,
Stod öfver nyfödt paradys!
Så klingade ock våra psalmer,
Det susade i Edens palmer,
När sången kom från himlens tempelgård,
Ett rikt, ett klingande akkord.
Hör hvilken sång, hör Gudasonens lära,
Som jordens frälsning är och himlens ära,
Den djupa evighets mystère,
För menskan satt i toner der!
Ett ljud ur djupet, der det djupast är,
Som ordet har till lifvets gåta,
Hvarför vi glädjas och hvarför vi gråta,
Och nycklarna till sagan innebär
Om hvad som varit, hvad som är,
Och hvad som varda skall! — En sång, som denna,
Har Delfi ej, har Hellas ej lärt känna,
Har sjelfva Roma icke hört ännu,
— Urgamla herrskarstaden, hjelteamman,
Med marmorgudarne, som störtat samman,
Med minnets fästningar på bergen sju, —
Knappt Salems tempelkrönte kullar,
Der Kidrons mörka bölja rullar
Och gjutes i det döda haf,
All skapelsens, all lifvets graf,
En mörk profet, som sjunger mellan säfven
Jordslägtets vaggsång och dess drapa äfven." —

Så sjöngo englarne: en återklang
Af deras sång kring bergen sprang
Och dallrade i dalar gröna;
Men skalden slog sin harpa, och det Sköna
Stod mellan bergen opp och log
Och såg sig om i Nordanskog.
Så lätt, så sorglös som ur intet sprungen,
Den sången var, dock djupt ur hjertat sjungen,
Men ej ur hjertat, som det låg och skalf
I menskobröst, men i odödlighetens,
I bottenlösa evighetens
Grundmurade, höghvälfda tempelhvalf:
En vers så skön, som knappast Kellgren diktat,
Så högstämd, som profetens var,
Djup, som de tankar natten biktat,
Frisk, som dem dagen skiner på, och klar.
Det var den konst, som föds af gudaflamman,
Som spänner sinnet och dock ger det ro, —
Och formens hedna skönhet växte samman
Med djupet af de kristnas tro.

Och när han talade från predikstolen,
Hur lyftes sinnet då uppöfver solen!
Det var liksom när åskan går
— Predikarn i den friska vår —,
Men dessemellan ljumma droppar

Nerdugga öfver lundens toppar
Och glänsa i dess gröna hår,
En evangeli bild, men dunderlagen
Förkunna Herrans makt, förkunna lagen;
En bäfvan går igenom ben och merg,
Det smattrar öfver dal och berg. —
Så stod den väldige profeten,
Guds taleman i dödligheten,
Profet till blick, profet till röst
— Den rösten, som vi alla känne —,
Hon kom med hot, hon kom med tröst,
Och tempelhalvfen darrade vid henne.
En Gud alltjemt hans tunga hade löst,
Och utan tvekan sjöng han ut det Sanna.
Han stod med himlens stormar på sin panna,
Med himlens thordön i sitt djupa bröst.

Johannisboken, gudasagan,
Den bok, som borde skrivits blott
Med blomsterskrift på himmelsblått,
En gudalifvets svanesång, hvars klagan
Med hopp och tröst till månget hjerta gått:
En rik idyll om Gudasonen,
Som solen klar, och mild och blid som månen,
— Den bleke vandraren, som allvarsam
Med minnets lampa går i natten fram —

Den boken han från himlen länte,
Dess ädlaste, dess bästa tolk,
Och gaf oss den i testamente,
När han gick bort ifrån sitt folk: —
Dess Svenska syskon vi nu fåfängt vänte,
Ty han med den lagt ned sin herdestaf:
Dess gudatoner susa kring hans graf.

Men — hvad är skaldens ära, hvad är talarns?
Hon hör historien mer än hjertat till;
Ej dundergudens röst, men ock hugsvalarus
Hvart menskligt hjerta höra vill.
Det var ej örnen, men en dufva,
Som steg från himlens öppna ban
Och sväfvade ner till Jordan;
Det starka är en broder till det ljufva.
Hvar ädel man, hvar stor, är from,
Och allt slags snille är en kristendom.
Det älskansvärda skadar ej det höga,
De bo tillhop i broderligt förbund;
Der trifvas tårar i profetens öga,
Och löjen leka kring den vises mund.
Den man, som, Siarn lik i fordomtima,
Blott syntes född för det sublima,
— Och talarsal och tempelhvalf,
Som hvarje hjerta, vid hans stämman skalf; —

Hur älskvärd var han ej, när aftonstunden
Sitt samqväm öppnat, och i slutna runden
Den stilla glädjen sitt piano stämt:
Af intet tvång, af ingen storhet bunden,
Han spratt af qvickhet, gnistrade af skämt,
I ständig vexling lik sig sjelf alltjemt! —

Farväl, du store sångarbroder!
Sof lugnt, vid hjertat af vår allas moder,
Dröm om ditt Sverge, inom grafvens port,
(Ty det var ditt), och på den kyrkogården,
Som sjelf du helgat, blifver minnesvården
Hvad skönt du bildat, och hvad stort!
Det gamla trogna minnet skrifver
Din saga upp, och dertill våren gifver
Sin bästa färg af guld och rosenrödt.
Den himmel, du predikat, blifver
Ditt grafhvalf, högt och stjernbeströdt, —
Det hvalfvet ingen ålder rifver.
Och tröttnar stundom någon gång
Den flygande, den Svenska sång,
Låt honom då få hvila vingen
Emot din graf, och svinga sig
Igen till stjernorna, till dig,
Du, första stämman i den vittra ringen,
Du skald som få, du talare som ingen!

Den döde.

Du älskade, när jag är död en gång,
Och likafullt mitt minne och min sång
Än några stunder lefva qvar i Norden,
Då hör du kanske ofta nog de orden:
"I skaldens bröst sin nyckel dikten har,
Du kände honom, säg oss hur han var;
Ty många rykten genom landet vandra,
Förvirrande, motsägande hvarandra."
Då tänker du: "jag kände honom väl,
Jag läste länge i hans öppna själ,
En rörlig själ, som gjorde sjelf sin plåga,
Och slutligt nedbrann i sin egen låga.
Ombytlig, lättrörd, barnslig, misstänksam
Han svärmade igenom lifvet fram.
Hans barndom såg jag ej, men mannens hjerta
Förtärdes lika utaf fröjd och smärta:
Nu glad som Gudar i Olympens sal,
Nu dyster, mörk som de fördömdas qual,
En evig yngling med en evig trånad,
En from, en öppen, och likväl en grånad.
Från mången irring, som han medgaf fritt,
Hans hjerta hamnade till slut vid mitt.

Jag fick hans kärlek, kunde den ej mista,
Den var hans varmaste, den var hans sista,
Och mannen med det vidtbekanta namn
Han trifieds ändå bäst uti min famn.
Hur ofta svor han, deri innesluten,
En evig tro, af honom aldrig bruten!
I lifvet var min kärlek honom nog,
Och med mitt namn på läpparna han dog.”
Så tänker du, fast du det icke säger,
Och då kanhända detta bladet äger
För dig ett värde, som det nu ej har.
Då känner du hvad du för honom var,
Då mins du rörd de dagar, som förflutit,
Då ångrar du, om du mot honom brutit.
Du älskade, när då en gång du står
Uppå min graf, och länge väntad vår
Nedstigit, liksom nu, från himlarunden
Med knopp och löf och fågelsång i lunden:
Säg i ditt hjerta då ett vänligt ord
Till slumraren, som ligger under jord,
Ty döden sjelf kan ej min kärlek hämma,
Och, hvar jag är, förnimmer jag din stämma.

Till Damerna.

vid Medicinæ Doktors-promotionen i Lund

1813.

Hvar fins väl någon fest, som icke skulle smyckas
Af lifvets trösterskor, af slägtets bättre hälft?
Så långt som tiden går, så vidt som himlen hvälft,
De dyrkas öfverallt, jemväl der de förtryckas.

Du smälter, Evas kön, den hårda mannens bröst,
Med lätta händer du hvart smärtans sår förbinder,
Vår ungdom vårdar du, vår ålder ger du tröst,
Och målar mången ros på lifvets bleka kinder.

Ack! Läkarkonstens Gud var dock en halfgud
blott,
Mot plågan satte han en oviss konst allena;
Din konst är säkrare, glöm ej det kall, du fått,
Att bryta plågans udd och läka läkarena.

På Biskop W. Faxes födelsedag*den 18 Maj 1813.*

En Patriark gick förr i vilda marken,
Bland får och getter låg han i sin dal:
I biskopsgård bor nu mer Patriarken,
Och skämt och glädje rå i gästfri sal.

En engel förr vid Patriarkens sida
Gick ledande, och ännu sker det så.
Men engeln nu har ombytt kön så vida
Att Patriarken vunnit har derpå.

Man vet ej just hur Patriarken firat
Sin födslodag; jag gissar det var slätt.
Nu är hans bord med allt det bästa siradt,
Och röda hafvet hvälfver på hvar rätt.

Likmycket dock. — Hvar tid har sina seder,
Vi lefva ej i Patriarkers bygd.
Du känner det, och äger till din heder
Ej deras lefnadssätt, men deras dygd.

Lef

Lef därför nöjd bland glädjen och behagen,
För Stat och Kyrka vaka från din höjd,
Och låt oss ofta fira denna dagen
Med bättre verser, men med samma fröjd.

På Biskop Faxes födelsedag

1814.

Den glada Maj med rosor jorden målar,
Den adertonde är hans bästa dag,
Ty den ger icke rosor blott, men blålar
Och skämt och glädje i ett muntert lag.

Hur Biskopinnan gläds, att hennes ränker
Så väl ha lyckats, hur hon fröjdar sig
Att hafva narrat sin herr man, och tänker:
"Han må väl ändå icke narra mig."

Sin egen fröjd har hvarje gäst härinne,
Men utom bålen, som är allas tröst,
En enda tanke lyfter allas sinne,
En enda önskan lefver i hvart bröst:

Att Bispen sjelf med glädje må bekänna,
Det jämmerdalen har sin fröjd ändå,
Och fira ännu mången dag som denna,
Tills Gud och doktorn göra slut derpå.

På Biskop Faxes födelsedag

1815.

Firad i Lund, under Biskopens frånvaro vid Riksdagen.

Man längtar mer, se'n vintern är förfluten,
Med löfven växer saknaden också,
Och Riksdä'n varar — längre än beslutet,
Som landets fäder taga deruppå.

Snart är dock Riksdagsmannen hos de sina
— Ett fredligt utskott utan tvist och hat —,
Hylander lägger då, då lägger Mina
Beskedligt neder sitt vikariat.*

Så skynda dig, du Junisol, du sena!
Du gök, den längtade tillbaka gal!
För honom mellertid och för Helena
En skål vi tömme uti gästfri sal.

* *Hylander*, Theol. professor, akademiens dåvarande Rector Magnificus. — *Mina K.*, Biskopinnans systerdotter.

På Biskop Faxes 50:de födelsedag

1817.

Firad i ett presthus i Blekinge.

Välkommen hit med dina kära
Till grönklädd Maj, till landtlig ro.
Vi lemne andra land sin ära,
Men glädjen är en Blekingsbo.

En hjertlig sång med tacksamt sinne
Vi ämnat dig för längese'n;
Men våra skalder bo ej inne,
De sjunga ifrån trädens gren.

Så tag en skål, i brist på sången, —
Ditt lifs guldbrylllops-högtid njut!
Ditt sekels ena hälft är gången,
Lef lycklig andra hälften ut!

Mor och dotter.

Skön är dagen, som i lika lotter
 Hörer till de älskansvärda två.*
 En familjefest för mor och dotter
 Fira Gratierna deruppå.

Ej blott de, som mellan ros och lilja
 På Louises kinder gräft en grop
 För att fånga hjertan i, och skilja
 Vid förnuftet en och annan glop; —

Men det godas Gratier och det gladas,
 Som allt längre följt Helenas spår,
 De som icke utaf åren skadas,
 Friska blommor från en evig vår.

Se, hur skönt de yngre gördeln binda
 Omkring lifvets lätta morgondrägt.
 Se, hur moderligt de äldre linda
 Sina armar kring en älskad slägt.

* Den 25 Augusti, Biskopinnan Faxes födelsedag, var tillika den äldsta dottren, Louises, namnsdag.

Rosor ha de ena. Eterneller
Ha de andra i sitt mörka hår.
Svårt att säga hvad som ypperst gäller:
Mognad Sommar eller blommig Vår.

Lyckosamma stjernor skola vaka
Öfver Vår och Sommar: lycklig *han*
Framför andra, som är Sommars maka
Och derjemte Vårens giftoman.

Majdagen.

Dagen är en fär'l, som svingar
I de gröna lunder om.
Fattom honom vid hans vingar,
Annars flyr han som han kom.

Hvilka vingar! Sen J spåren
Utaf solens guld derpå?
Sen J kartan öfver våren
Rosenröd och himmelsblå?

Ack! de färger äro glada,
Men de vara alltför kort.
Re'n i morgon — det är skada —
Falla färg och vingar bort.

Dock — en Gud dem födas låter
Nya än, med nytt behag.
Nästa Maj välkommen åter,
Flyktiga men sköna dag!

I Gudmundtorps skog.*

Här är källa och Najader,
Nymfer och de gröna träd;
Här är Bacchus, glädjens fader,
Sången måste vara med.

Skön är nejden, men vi förde
Dock det skönaste ditut.
Om Louise mig icke hörde
Nämnde jag dess namn rentut.

Skogens kullar bli försmådda,
Glömd blir liljans färg och växt;
Ty om kullar liljesådda
Känner jag en bättre text.

Nämn mig ej de rosor röda,
Nämn mig ej den himmel blå.
Bättre rosor vet jag glöda,
Mera sköna himlar två.

* Den 28 Juni 1818, Louise Faxes födelsedag.

Ett och tjugu år på dagen
Fylla de. I landtligt lag
Låt oss dricka för behagen,
Som bli myndiga i dag.

Carolinen.

*Till Biskopinnan Faxæ, i anledning af en gammal silfverkanna,
öfverst prydd med en Carolin.*

Hur kommer väl den Carolin
På locket? Hjelten drack ej vin
Och tålte damer ej, ej en gång Biskopinnor?
Jo, meningen är den med kannan och dess skylt:
Om CARL kät *dig*, han kannan fyllt
Och druckit gladt din skål, försout med vin och
 qviinnor.

Till Biskopinnan Helena Faxé.

Med ett juvelsmycke från hennes man.

Ej för värdet, min Helena,
Stundom detta smycke bär!
Men för gifvarns skull allena;
Ack! jag vet, han är dig kär.

Vårens skönsta blommor falla; —
Denna vinterblomma tål
Årets, ödets skiften alla,
Dygdens, trohetens symbol.

Endast en förstenad lilja
Är den ädla diamant:
Fast likväl, som mannens vilja,
Klar likväl som Rätt och Sannt.

Derför fäst den, min Helena,
På ditt bröst, ty dit den hör
Att beteckna, svagt allena,
Allt det ädla innanför.

Till de resande.*

Öfver hafvets vilda bölja
Till de land, der solen släcks,
Våra böner eder följa,
Forntids englar likt, till vägs.

Kärlek dock kan allting våga,
Ej hans fackla släcks i sjön.
Som bengalisk eld, dess låga
Brinner än på vattnet skön.

Och på mörkblå himlabågen
Frejas stjärna, klar och ren,
Visar vägen öfver vågen
Vesterut till Elysén.

Frukten ej. Hvar kölen hamnar
Kär är brudgum, kär är brud.
Himlen öfverallt er famnar,
Öfverallt bor samma Gud.

* Kapten v. Greiff och hans fru, Louise Faxé, då de, kort efter sitt bröllop, i Aug. 1825 reste till Kolumbien.

Derför på den långa färden
Tagen ingen sorg om bord.
Minnens blott i nya världen
Gamla vänner, gammal Nord.

Till en mor

med dess dotters bild.

Dottren ifrån modren skiljes,
Så är seden på vårt klot.
Man gör brudgummen till viljes,
Och gör bruden ej emot.
Men jag delar ditt bekymmer
Att Louise ej mer är din;
Derför när hon huset rymmer,
Flyttar hennes bild derin.

Känner du de kära dragen,
De oskyldiga igen?
De bli hos dig hela dagen
Och stå qvar om natten än.
I den brutna syskonringen
På sin plats den trygga ställ,
Och *den* bruden dansar ingen
Kronan af en vinterqväll.

Älska Konsten, ty hon tvingar
Ögoublicket att stå still,

Klipper af dess lätta vingar
Just som det förflyga viH.
Blott ett månsken, blott ett minne,
Solens, åldrarnes krouik,
Och hvar bild, du ser derinne,
Är den skön så är den lik.

Slutkalaset.

(*Biskopinnan Faxes födelsedag d. 25 Aug. 1821.*)*

Nordens folk, den långa raden,
Ville dricka Södern ut.
I tre månar snart stod staden
Som en bål. Nu är den slut.

Se, då kommer skönt bestrålad
Vår Helenas dag igen:
Som en ros, på botten målad
Af vår tömda bål, står den.

Nu skall icke mera njutas, —
Hvaren druckit hvad han tål.
Sommarns långa gästbud slutas
Billigt med värdinnans skål.

* En mängd resande från norra Sverge hade under de föregående veckorna gästat i Biskopshuset.

I Biskopinnan Faxes minnesbok,

*d. 10 Maj 1826.**

I din minnesbok den första raden
Skrifver Tacksamheten, som hon bör.
Ack! hon kunde fylla alla bladen,
Och ändå ha mer att tacka för.

Ty du var oss ömsom mor och syster,
Husets engel sänd ur skyn åstad,
Gladde mig, då jag var alltför dyster,
Och förlät mig, då jag var för glad.

Ack! den glädjen är förbi omsider,
Som en brusten luta är min själ,
Kan ej klinga som i fordna tider,
Kan blott sucka ett farväl, farväl!

* Samma dag som författaren afflyttade från Lund.

På Helena-dagen,*d. 28 Juli 1833.**

Alla rim för denna gången
Carlsbads-vattnet har sköljt bort;
Derför blifver också sången
Vattenlagd som jag, och kort.
Der var brunnsmat blott på borden,
Sprudeln var min enda bål,
Damer ganska få från Norden;
Jag är trög och mager vorden,
Och har svårt att finna orden
Äfven till Helenas skål.

Men med orätt jag dock klagar,
När jag Sverge skåda får,
Och den skönaste af dagar
Mig just der till mötes går.
Innan han ifrån oss svingar,
Tar jag honom i min famn,
Binder sakta till hans vingar,
Kysser honom gladt, och klingar
Med mitt glas Helenas namn.

* Författaren, nyss återkommen från en resa till Carlsbad,
var på besök i Lund.

Till Biskop Faxe

vid hans jubel-promotion 1838.

Skön är lagren allestädes,
Äfven på kalotten skön:
Och hvart menskligt hjerta glädes,
När förtjensten får sin lön.

Kort hvar annan krans dock varar,
Men ett halft århundra tål,
Mannens hela lif förklarar
Ärans grönskande symbol.

Gyllne moln i morgonlandet
Hur de bleknat bort och dött!
Qvällens laud, väl dig, som fann det
Hoppfullt än och rosenrödt!

Visa hvad som visas sällan,
Hur tiaren sitter skönt,
Fridens sinnebild, emellan
Silfverhår och lagergrönt.

Och när qvällsoln slocknat, stiger
Månen, solens Prokansler,
Minnets stjerna opp, och viger
Saknaden, som gråter der.

Vid ett slätteröl i Kannik.*

Om Kannik fordom Munkar råde
(I Lund vill ej den släkten dö),
Som sofvo, mässade och spådde
Och åto sjelfva upp sitt hö.

Nu har man klokare Kannicker,
Som tagit bättre seder an;
Ett glas man i det gröna dricker
Och på Parnassen dansar man.**

Och flickor ha vi med tillika
Af hälften rosor, hälften snö,
Och muntra prester, som predika
För flickorna: "allt kött är hö."

Allt kött är hö, och höet skall falla,
Och blomstren skola huggas bort.
J stackars flickor! för er alla
Är bergningstiden innan kort.

* *Kannik*, en stor ängs-mark, fördelad mellan Lunds akademies professorer.

** Man hade till dans-golf utflyttat den vid promotionerna begagnade s. k. Parnassen.

För rosorna är sådant skada,
Men fruarna de le dervid,
Och tacka Gud och äro glada
Att vara stackade i tid.

Euphrosyne.

En af Gratierna hette
Euphrosyne, som vi vete;
Och hon heter så ännu,
Förr en flicka, nu en fru.

Mycket med den Gratiem skryter
Greken uti fordna myther.
Hör, hvad jag har lärt derur
Om dess väsen och figur.

Så det heter uti texten:
Litet rund hon var till växten,
Litet yppig här och der,
Lik en ros, som mognad är.

Ädla voro anletsdragen,
Som kan väntas hos Behagen,
Icke regelbundna fullt,
Men hur öppet hvart, hur huldt!

Hennes ögon — dock, hvem målar
Majluft, när den klarast strålar,
Daggig, solvarm, dunkelblå —
Farligt var att se derpå.

Grop i kinderna ha många
För att deri — flugor fånga.
Men hvar gång den Gratien log,
Hon i gropen hjertan tog.

Grekerna ha fler legender
Om dess armar, om dess händer,
Och om ett och annat, som
Tänkes mer än talas om.

Dock — det der är bagateller
Hos Olympiska mamseller.
Rätta Gratien är allen
Själens, hjertats återsken.

Glädje Euphrosyne betyder,
Och hon var som namnet lyder,
Och hvarhelst hon kom, man sad':
"Hon är god som hon är glad."

Gerna trufdes hon i valsen;
Och en näktergal i halsen,
Men en sn hvit dufva satt
I dess hjerta, dag och natt.

Nu Olympens sal  r öde,
Gudar och Gudinnor döde,
Men den Gratien lefver kvar,
Lefver — ack! jag vet nog hvar.

Knutssystemern.*(I Konsistorii-Notarien Palms namn.)**

Jag sjunger i glädjen, ty Amor, den skalken,
 Har gett mig en syster i qväll.
 Det systerlag nämns ej i giftermålsbalken,
 Men kors hvad den systemern är snäll!

Se bara hur lätt som hon bär på sin dufva,
 Den dufvan, som hon fått i qväll, **
 Med ögon så sköna, med miner så ljufva,
 Och kors hvad den dufvan är snäll!

Men snart far hon hän, och jag, fattige fåne,
 Då sitter och gråter hvar qväll;
 Men ville hon stanna med mig här i Skåne;
 Kors hvad då den flickan var snäll!

Då gjorde Tegnér nog en brudskrift för bruden
 Att sjunga båd' morgon och qväll,

* Denne, författarens vän, hade till syster i Knutsgillet erhållit Euphrosyne H., som kort derefter blef hans maka.

** En dufva af silfver är inträdestecken i Knutsgillet.

Han gjorde väl mer, — och den vingade Guden
Sad' då: hvad den bruden är snäll!

Gladt skulle jag då protokollerna föra,
Justera båd' morgon och qväll,
Och, hvart man då komme i sta'n, fick man höra:
Kors hvad den Notarien är snäll!

Den tredje Januari.*

Med sin drifva strödd i håret
Tredje Januari stod.
Till de andra dar af året,
Talte han med skrytsamt mod:

”Bröder, ringa här på jorden
Blef er ära dock mot min,
Ty hvad skönast är i Norden
Ledde jag i lifvet in.

”Han J icke sett Martina
Och den tjusning, som hon spridt?
Hennes segrar äro mina,
Hennes värde det är mitt.

”En gång stod jag midtemellan
Pallas och behagens mor,
När de sågo sig i källan,
I hvars spegel dommen bor.

* Friherrinnan Martina v. Schwerin och hennes dotter Martina voro begge födda på d. 3 Januari.

”Och i vågen flöto samman
Deras bilder då till en:
Den tog jag; med gudaflamman
Gaf jag den åt henne se'n.

”Derför är det som hon kallas
Med två skilda tillnamn här.
Tänkarn säger, det är Pallas,
Målarn att det Venus är.

”Dock — hvi skulle ytan fästa
Våra blickar hvarje gång?
Innanföre bor det bästa,
Som i lyran bor en sång.

”Se hur fast dess vilja föres
Mot sitt mål, bestämd och sträng!
Men dess känsla, blott hon röres,
Dallrar som en harposträng.

”Ty det Starka som det Ljufva
Valt dess bröst till helgedom:
Hon är from som Edens dufva,
Men bestämd som Edens dom.

"Hennes smärta lefver ensam,
Inga vittnen hon begär;
Hennes glädje blott gemensam
För en hvar, som hon har kär.

"Allt hvad djupt blef tanken gifvet,
Allt hvad skönt, som sången har,
Finner midt i hvardagslifvet
I dess själ ett återsvar.

"Fast hon diktens himmel gråter,
Glömmer hon dock ej sitt hus,
Speglar, liksom Iris, åter
Jordens dunst och himlens ljus." —

Så han talte, men de andra
Hörde afundsjukt derpå,
Kunde ej hans stölthet klandra,
Men förtröto den ändå.

Slutligt togo de till ordet,
Skreko alla om hvarann:
"Det var slumpen, slumpen gjorde't,
Men gör om det, om du kan!"

Då blef gubben stött och sade:
”Slumpen är en narr som J.
Det skall ge sig, om *han* hade
Mera del än *jag* deri.”

Nu, att straffa öfverdådet,
Hviskade han till Schwerin,
Och tog Amor med i rådet,
Guden med den skälmska min.

Ej vet jag hvad sedan hände,
Men mot vester året skred,
Och, när gubben återvände,
Kom en ny Martina med,

Bildad just som gubben ville:
Modrens drag och modrens min,
Samma hjerta, samma snille
Med en tillsats af Latin.

Mor och dotter nu han trycker
Till sitt hjerta, år från år,
Och vet icke om han tycker
Bäst om Sommar eller Vår.

Ständigt i sin glädjeyra
Något spratt han ställer till,
Och i dag han länt en lyra,
Fast hon rätt ej klinga vill.

Gamla drifvan trifs ej heller
I hans lockar, men han bär
Bara modrens eterneller,
Bara dottrens liljor der.

Martinas bok.*

Hvad hon tänkte, hvad hon diktat,
 Har hon här för verlden biktat;
 Få blott visste, *att* och *hur* hon skref.
 Hennes värde, huru stort och gifvet,
 Gick med snällpost genom lifvet
 Som ett ouppbrutet bref. —
 Djupa sinnen, allvarsamma,
 Brinna helst med sluten flamma,
 Osedd, blygsam, jungfruren.
 Först se'n grafven med den stora frågan
 Öppnat sig, då röjes lågan
 Derutöfver med ett vänligt sken. —
 Döm med vördnad. Den publiken,
 Som hon sökte, bor i englars riken,
 Och bland oss gick hon som deras bud.
 Verldens vrånga dom försmår hon,
 Ty, när detta läses, står hon
 Inför Gud.

* Förord till *Småaker af en nybegynnare, andra delen*,
 som utgafs efter författarinnans död.

Apollonia.

Öfver kärleks haf min julle
Sam förutan hamn och mål,
Och hvar stranden finnas skulle
Lärde ej magnetens nål.

Men en stjärna i det höga
Lyste natten, en allen,
Och vid henne hang mitt öga:
O hur skönt var hennes sken!

Nu ett moln har gömt min stjärna,
Det är mörkt der förr hon stod.
Himlen mistat sin lanterna,
Och mitt hjerta mist sitt mod.

Än en gång från himlabågen,
Sköna stjärna, blicka ned;
Se på mig, och öfver vågen
Än en gång min kosa led!

Hymen och Aurora.

Hymen och *Aurora* hade
Ständigt tvister med hvarann.
Hon var missnöjd, som man sade,
Med sin stackars gamla man.

Ty han grånade för tidigt
Och var sjuk och höll diet.
Hvad den stackars mannen lidit
Ingen utom Amor vet.

Månget rykte då sig sprider
Om Gudinnan och dess hof;
Dock — det var i hedna tider,
Vi ä' kristna, Gud ske lof.

Derför går det annorledes
Med *Aurora* nu, än då.
Hon och *Hymen* likaledes
Äro nöjda begge två.

Nu bo de i tukt och ära
Godt tillsammans i paulun.
Amor, liten pilt, är nära
Med modellerna åt frun.

Och hans broder, Bacchus, fyller
Glasen här i muntert lag
För *Aurora*, som förgyller
Molnet af vår vinterdag.

Till Ling,

då han flyttade från Lund.

Fast du reser glad åstad
Dit, der man ditt värde känner,
Glöm ej Saxos gamla stad,
Glöm ej dina gamla vänner.
Låt de gode, om ock få,
Med de andra dig försona.
Öfver mycket godt ändå
Hvälfver Lundagård sin krona.

Sjung hur Nordens ära dog,
Sjung om Valhalls fallna throner.
Harpan uti sunnanskog
Svarar — fast i skilda toner.
Verka, tills en bättre ätt
Stiger opp, den fordna värdig,
Gör sin pligt och tar sin rätt, —
Då, först då, blir *Gylfe* färdig.

Till Hilda.

Det gifves två slags Skönhet, sköna Hilda!
En *yttre*, den kan konsten efterbilda,
En annan *inre*, hjertat mera kär,
Den är af Gud: hans bästa dikt hon är,
En dikt, af englar som af menskor läsen,
Och återskenet är hon af hans väsen.
Lycksalig du, som begge två förent,
Hvad formen äger skönt, hvad själen rent, —
Beundrad, kär för landet som för staden,
En lilja, men med himmelsk dagg på bladen.
Hur himlens dotter på sin fader brås!
Ja, du är lycklig du, — men stackars oss!

Födelsedagen.

Till Fröken Louise Ridderstolpe.

Dagen gläder dig, men sedan
Vill han icke stadna qvar.
Lik en fästman, resklädd redan,
Trycker han din hand — och far.

När härnäst han kommer åter,
Ack! då fruktar jag, vid Gud,
Han är skamlös nog och låter
Hela Skeppsbron se en brud.

Hur hon blickar, som när solen
Ur ett vårregn blickar matt!
Hur hon rodnar, som kring polen
Himlen i en sommarnatt!

Stackars fröken! Sådan fara
Ej så lätt dig förestod,
Om du endast täcktes vara
Mindre skön och mindre god.

Vid Sala grufva.

Af alla ställen i vår Nord
Helst trifs jag här, på goda grunder,
Ty gladt är folket ofvan jord,
Och djup är källaren inunder.

Vår värd den gamla Adam är,
En syndare på bergsmans-viset;
Men Eva är värdinnan här,
Och der *hon* är, är paradiset.

Bordssång.

Maj det i kalendern är,
Men det är December uppå jorden.
Vintern på besök är här
Att passera sommaren i Norden.

Sveriges blommor inom kort
Växa endast på förfrusna stjelkar.
Våren går på skridskor bort,
Sommarn sätter snart sin vagn på kälkar.

Dock, du skrämmer ej ännu,
Kulna Vinter, gramarna af polen.
Vika, vika måste du
Dels för bålen, dels ock snart för solen.

Ser du, döden står dig när,
Drick en skål, min gubbe, dessförinnan.
Hur förfrusen ock du är,
Kall kan du ej vara för värdinnan.

Till Augusta B.*Vid dess bröllop.*

När du står, en lycklig brud, och talar
Lifvets löften ut inför din vän,
Fjerran är jag då i Böhmens dalar,
Kan ej läsa dig Välsignelsen.

Men med himlens vind jag honom sänder
Och han landar på den tysta Ön,*
Dubbelt tyst, när *du* ej återvänder
Vid en faders sorg, en moders bön.

Sedan följer han dig hvart du bringar
Hän ditt lif, och vid din sida går
Som en husgud, och med hvita vingar
En gång tårögd på din graf han står.

* Egendom i Dalarne.

Till Hanna B.

Vid dess bröllop.

Amor, på ditt bröllop bjuden,
Tjusar brudgum, tjusar bruden,
Bäddar sig i dun en graf;
Det är han, som bruden kransar,
Ack! och det är han, som dansar
Både krans och krona af.

Snart i öster och i vester
Skingras alla bröllopgäster,
Låt ej guden gå med dem!
Bind den flyktige, besinna
Att din vän en gång vill finna
Honom bosatt i ditt hem.

Till Grefvinnan B.

vid dess afresa till London.

Helsa Albions barn, men säg dem icke
Att hvad gladast, lifligast ännu
Norden skådat, vi med dig dem skicke,
Säg, att alla äro såsom du;

Som du var — jag menar härom dagen:
Nu, se'n engeln blifvit från oss skild,*
Skuggar saknaden de ljusa dragen
Som ett sorgflor på en Glädjens bild.

Floret lossnar, marmorn glädes åter,
Sorg och kärlek öfverlefva sig.
Kom då hem och trösta den, som gråter,
Lär oss glömma allting — utom dig.

* Friherrinnan H. C. Åkerhjelm hade nyss dött (se sid. 69).

Till en ung målarinna.*

För det sköna jag begärde,
För den englabild jag fått,
Tag en ring af ringa värde
Med en lock, som går i grått.

Ringen är dock evighetens,
Locken vänskapens symbol,
Bättre än fåfänglighetens
Prydnader och dagens prål.

Konstens ros har törnen många,
Men, besinna det, jemväl
Månget hjertblad, mången ånga,
Kära för en ädel själ.

Den som diktar, den som målar,
Hör till samma martyrstam.
Martyrglorian likväl strålar
Stundom mellan molnen fram.

* Med anledning af en åt Författaren skänkt bild.

Hammaraspik.*

O Hammaraspik! O Hammaraspik!
Jag vill din ära prisa.
Din poësi och din kritik
Är värd sin egen visa.
För dig jag sjunger, Hammaraspik,
Och alltså ej för prisen.
Om sången blir din egen lik,
Förlåt mig den malisen. —

Från barnsben re'n du, Musers son,
Var gjord att allt förnya.
Knappt gamla skolan kom du från,
Och byggde flux den nya.
Suart med det stora Tyska hopp.
Du, ifrån tredje klassen
I Linköping, dig svängde opp
Direkte på Parnassen.

Din första jubeltid var nu,
Du tog dig lärda miner.

* 1815.

Från Tyskan öfversatte du
Båd' Greker och Latiner.
Den vanan, som du då fick fatt,
Alltjemt du soutenerat.
Rätt mycket har du öfversatt,
Men intet inventerat.

Ett Grekiskt lexikon dernäst
Så när du verlden gifvit.
Af dina verk det lyckats bäst,
Ty det blef aldrig skrifvet.
Visst är på språkkunskap du rik,
Men, om min varning gäller,
Skrif aldrig Svenska, Hammarspik,
Och andra språk ej heller.

Mot vitterheten i vår stat
Du blef allt mera bister,
Philosophiæ kandidat
Men Critices magister.
Mot Schiller stred du oförskräckt,
Ty han var död alltredan.
Han var den första, som du knäckt,
De andra följde sedan.

Nu var du stursk och högt förnäm,
 Du spydde eld och etter,
 Fick därför tjänst hos Polyfem
 Och vaktade hans getter.
 Blott han och du, som var hans vän,
 Begrepo riktigt tingen.
 Du skref, — jag tror, du skrifver än,
 Men läsa't ville ingen.

Derpå ett ljus gick upp för oss,
 Hvaraf vi kunne skryta.
 Det ljuset hette Fosforos,
 Det blef du satt att snyta;
 Ty Fosforisters unga ätt,
 Som blänka här i gruset,
 De kunna sällan snyta rätt
 Sig sjelfva, mindre ljuset.

Men "allting är förgängligt här,"
 Som Salomo resonerar:
 Sonnettens bjellra sprucken är,
 Och bjellkon magistrerar.
 Karbunkel-poésien förgår,
 Re'n öppnar grafven luckan,
 Och kring den salig dödas bår
 Hörs kreaturens suckan.

Prins

Prins Gustaf dock du trycka lät:
Sitt lof den ej förmenom!
Ett verkligt sorgespel, ty det
Är ömkligt allt igenom.
Den tragedien, min vittra vän,
Ej gjorde mycket väsen.
Hon blef ej spelt, — förmodligen
För det hon ej blef läsen.

Se'n tänkte du: "det är ej skäl
Att mina skrifter styckas.
Dumt är hvart särskilt stycke väl,
Men samlingen tör lyckas."
Så gaf du dina *Studier* ut,
En hvar kan ej förstå dem;
Men att du ej studerat ut,
Det kan man märka på dem.

Förr höll du ett förfärligt hus
Med nordisk Myth, du store!
Nu rotar du uti dess grus,
O att du ringad vore!
Du tänker: "i de vittras land
— jag börjar nu förstå det —
Man vexla bör sin rôle ibland,
Jag kan ej tappa på det."

O Hammarspik! jag har dig kär,
Du store bland poëter.
Du på den Tyska dumhet är
Vår Svenska barometer.
Visst är du boksynt, Hammarspik!
Den äran jag dig unnar.
En telegraf syns du mig lik, —
Vet ej hvad han förkunnar.

O store Hammarspik! man gör
Dig orätt här i Norden,
Der mången nu dig anser för
Den dummaste på jorden.
Ett sådant misstag det är stort;
Man dock besinna borde,
Hur mycken dumhet sjelf du gjort,
Din far en större gjorde.

Farväl, farväl! Re'n släcks din sol
(Jag menar vädersonen).
Gå ner ifrån din domarstol
Och vänd igen till skolen.
Kanhända tar man an dig der
Som den förlupna sonen,
Helst se'n du fått en litterär
Korrespondens med månen.

Skrif flitigt dit; ty derfrån kom
Helt visst den nya läran,
Och dit lär hon ock vända om,
Se'n hon gjort oss den äran.
O Hammarspik! jag säkert tror,
Du sanna får de orden:
Blir du i månen icke stor,
Ej blir du det på jorden.

Strövers.*1. Till Presidenten, Friherre Leijonhufvud.**I ett ex. af Nattvardsbarnen.*

Tag mot en sång utaf en barndomsvän,
 Och tänk dervid på lyckligare tider.
 De barndomsvännerna ha växt till män,
 Men det är skönt att blifva barn igen
 I tro, i bön, i hopp, när hjertat lider.

*2. Till Kristofer Tegnér.**I ett ex. af Författarens smärre dikter.*

Bågen uti molnen har sin randning
 Väl af dunster, men af ljus också;
 Ljuset varar, dunsterna förgå,
 Så är Dikten både lögn och sanning.

3. Till Julius Günther, såsom nioårig gosse.

Julius, sjung!
 Sjung som barn, och sjung som ung!
 När de ljusa lockar gråna,
 Hjertat kallnar, sinnen tråna:
 Ack! då tager sången slut,
 Derfor, Julius, sjung förut!

4. *Till Agnes Münter i Köpenhamn.* *

Vill du en sång, som verdens bifall äger,
 Gå trappan ner, ty der bor Oehlenschläger.
 Men blicka icke öfver Öresund,
 Till Sverge icke, allraminst till Lund;
 Det blåser nordan uti våra qväden,
 Den rätte Svenska skalden bor — i träden.
 Dock, gerna skickar jag med detta blad
 En vänlig helsning blott till Axels stad.
 Allt hvad den gälla kan, för dig den gälle!
 O den som vore i det bladets ställe.

5. *Till Selma M.*

Far du bort från Mälarns dalar,
 Innan ännu skogen talar,
 Innan våren löfvad är?
 Dock, du våren med dig bär,
 Ty han löfvas jemt i unga sinnen,
 Blommar ständigt der i rosenfärg. —
 Helsa till de gamla berg,
 Helsa till de gamla minnen!

* Hennes far, Biskop Münter, bodde i samma hus som Oehlenschläger.

6. *I boken vid Trollhättan.*

Vildt Götha störtade från fjällen,
Hemskt Trollet från sitt toppfall röt,
Men Snillet kom — och sprängd stod hällen,
Med skeppen i sitt sköt.

7. *Sorg och Glädje.*

Glädje och sorg beherrska alltjemt det mensk-
liga hjertat,
Menniskotanken dernäst styres af sanning och
lögn.
Att ej skilja dem åt lät himlen sorgen bli sanning,
Glädjen bli skimrande lögn: detta är lifvets
mystère.

8. *Till Grefvinnan U. som sändt en blomma.*

För vännen glömmar jag Grefvinnan,
Du är så god som du är glad.
Jag kysser på din gåfvas blad,
O att det vore gifvarinnan.

Men blomman tynar hastigt af,
I morgon lefver hon ej mera.
När sångarn dött som hon, plantera
Ännu en sådan på hans graf!

9. *Till Thérèse.*

”Smärtare kan intet ges
— Sade Liljan — än min stängel,”
Se! då formade en Engel
Hastigt växten af Thérèse.

Åt den fina, åt den smärta
Gladde sig den himlens son,
Och att ej bli skild derfrån
Tog han plats — i hennes hjerta.

10. *Till en sångerska.*

(*Under Kolera-tiden.*)

På glödgad himmel lik en pestböld sitter
Den röda solen, smittan går sin gång,
Och kyrkogården blifver snart för trång,
Och lundens foglar tystna med sitt qvitter, —
Så sjung i stället du, och låt oss dö i sång!

Alexander vid Hydaspes.

Öfver Indus, öfver Gangen
Fordom Dionysus for
Thyrus-väpnad, och kring vagnen
Svärmade Månaders chor.
Segerropen, dryckesljuden
Öfverröstade hvarann
Hvar den murgrönskrönte Guden
Körde med sitt tigerspann.

Dit som Dionysus hunnit
Hinner icke Ammous son?
Länder, dem en halfgud vunnit,
Stänges Alexander från?
Hären vill ej längre följa:
"Kom vårt Hellas dock ihåg!
Låt Hydaspes' mörka bölja
Blifva gränsen för vårt tåg!"

Dårar, viljen mig J lära
Hvad för eder Hellas är?

Lejonkulan att förtära
Rofvet, som J jagat här.
Silfversköldad Falanx säljer
Kanske sina sköldar der:
Sina segrar der förtäljer
Den, som ständigt darrat här.

När jag steg, en yngling, neder
Ifrån Macedoniens berg,
Var det för att skaffa eder
Guld och mantelns purpurfärg?
Lågo Asiens hundra riken,
Asiens skatter för min håg,
När jag stridde vid Grauken,
När jag Salems vise såg?

Ära söker jag, blott ära,
Och för öfrigt ingenting.
Ljus och bildning vill jag bära
Ifrån Hellas jorden kring. —
För att glädjens dag förljufva
Och slå sorgens stunder ner,
Bacchus förde kring sin drufva,
Jag för ljuset, — det är mer.

Dionysus, glädjebringarn,
 Ofta yrseln för vid hand.
 Ljuset är den själsbevingarn,
 Jag vill lemna i hvart land.
 Derfor grundade jag städer
 Öfver allt, der jag drog fram.
 Hellas' språk, dess bildning, träder
 Upp bland en barbarisk stam.

Detta är den ärelystnad,
 Som mig Stagiriten lärt:
 Är också hans stämman tystnad,
 Blir mig dock hans minne kärt.
 Riktigt, som Hellener, äre
 Vi allt menskligt, gladt och skönt.
 Dionysus och Cythere
 Ofta sina söner krönt.

Lefve kärleken och vinet!
 De ha tjust mig mången gång,
 Men der göms i silfverskrinet
 Endast Meonidens sång.*
 Råheten för alltid vike

* Alexander medförde på sina tåg Homeri dikter i ett silfverskrin.

Ifrån jorden! Barbari't
Får ej trifvas i mitt rike,
Om det också följt mig hit.

Ammons prester uti öcknen
Sade, jag var Gudens son;
Tänkte dermed jaga töcknen
Min bestämmelse ifrån.
Men det visste jag ju redan,
Förr'n Olympias mig det sagt!
Ständigt i mitt inre sedan
Jag förnam den röstens makt.

Och i österns stjärnenätter
Ofta än jag henne hör,
Issi pass, Arbelas slätter
Blodbefläckades därför.
Ty ej utan strid det Sköna,
Ej det Goda segra plär.
Alla gudasöner röna
Motstånd och — beundran här.

Låt mig ha den tron, att alla
Hjeltar äro Gudars släkt,
Födda att den jord befalla,
Som de utur dvalan väckt.

Många gått förut, der komma
Säkert flere efter mig,
Bildra, lysa, låga, blomma
Som en ros å öckenstig.

Så farväl, J solens länder!
Morgonrodnans port, farväl!
Alexanders ande vänder
Icke bort från er likväl.
Hellas' språk och Hellas' seder,
Bildningens och konstens ljus,
Som jag sådde ibland eder,
Dö ej ut bland jordens grus.

Deras skördar skola blomma,
När jag sjelf ej mera är;
Jordens vise skola komma
Till min graf och lära der.
Under solens, under månens
Skifva lugnt jag sofver då,
Men mitt rykte, gudasonens,
Skall i minnet än bestå.

Icke edra bleka kinder,
Ej Hydaspes' djupa våg,
Blifva Ammons son ett hinder

På hans djerfva segertåg.
Men en röst ur luft och vågor
Hviskar jemt till Gudens son:
"Svar på alla lifvets frågor
Väntar dig i Babylon." *

* Alexander dog i Babylon.

Grekiska bilder.**Jupiter Olympius, af Fidias.*

Antingen viste dig Zeus sin gestalt, nedstigen
från himlen,
Eller till himmelen steg, Fidias, du att den se.

Tillfället, af Lysippus.

A. Hvem är konstnärn, hvarfrån? **B.** Från Sicyon.

A. Namnet? **B.** Lysippus.

A. Du? **B.** *Tillfället* är jag, styrer och råder för allt.

A. Hvarför går du på tå? **B.** Ty jag springer be-
ständigt. **A.** Men hvarför

Vingar på hälarna ock? **B.** Flyger behändigt med
dem.

A. Hvad betyder det klot, som du står på? **B.** Be-
tyder: jag vacklar,

Finner på klotet ej lätt fäste för halkande fot.

A. Håret, hvi flyger det dig i ansigtet? **B.** Un-
derlig fråga!

Den, som mig griper i hast, gripe i locken mig fatt!

A. Baktill är hufvudet kalt; hvi så? Har jag flyk-
tat på vingfot,

* Ur Anthologien.

Ingen, hur gerna han vill, fångar den rymda igen.

A. Hvarför bildade konstnärn dig så? B. Allenast

för er skuld,

Ställde för templet mig opp, menskor, en lärdom

åt er.

Kärleksgudarne beväpnade.

Se, hur de plundrat den hela Olymp, de beväpnade piltar!

Prydda med Gudarnas rof, hoppa de kring i triumf.

Delierns båge har en, en annan Jupiters åskvigg,
Klubban, som Herkules fört, släpar en tredje uppå.
Bacchi grönskande staf, Mars' hjälm, jordfamna-
rens treudd,

Merkurs bevingade skor, blossen, Diana har tändt,
Allt ha de tagit. Derfor ej harmens att kufvas,
J menskor,

När de odödlige ock länat dem vapen mot er.

En naken Amor.

Naken är Guden, ej båge han för, ej flammande pilar,

Derför ler han så gladt, synes dig vänlig och from.
Fåfångt bär han dock ej en delfin och en blomma:
delfinen

Tyder att hafvet är hans, blomman att jorden är
hans.

Amor på bågarn.

Amor på bågarn! hvarför? Det är nog med vinet
allena,
Hettar tillfyllest mitt blod. Gjuter du olja i eld?

Amor vid källan.

Hvem har arbetat kärlekens Gud och ställt den
vid källan?
Trodde han, vattnet förmår släcka en låga som
hans?

Amor, af Praxiteles.

Här i marmor jag står, den kärlek, Praxiteles
kände,
Drag för drag är jag lik mönstret, han bar i sin
barm.
Fryne fick mig till lön för mig sjelf, och nu med
min åsyn,
Icke med pilarna mer, sätter jag hjertan i brand.

En sofvande Amor.

Sofve du verkligen, lågornas son, och lefde vi
menskor,
Vore det blott för en stund, trygga för bågen, du bär,
Flam-

Flammande facklan i hast jag kunde dig rycka
 ur handen,
 Plundra från skullrorna lätt kogret, som hänger
 kring dem.
 Dock — som du ligger, jag fruktar dig än, illsluge.
 I sömnen,
 Räds jag, du tänker på svek, drömmer förderf-
 ligt för mig.

Venus Anadyomene.

Venus, som stiger ur moderligt haf, ett verk af
 Apelles,
 Visar dig målningen här. Märk, hur Gudinnan
 är skön!
 Se hur hon samlar i handen sitt hår, som dryper
 af vatten,
 Vrider ur lockarna ut skummet, som fäst sig deri.
 Juno säger nu sjelf och Pallas Athene med henne:
 Icke om skönhetens pris täfla vi längre med dig.

Knidiska Venus.

Hvem gaf marmorn det lif? Hvem har skådat
 Venus på jorden?
 Hvem göt sådant behag in i den formade sten?

Är det ett verk af Praxitelis hand? Eller kanske
 Olympen
 Sörjer sin Cypria nu, sedan till Knidus hon gått.

Öfver densamma.

Naken jag visade mig för Adonis, Anchises och
 Paris,
 Blott för de tre, som jag vet: men för Praxiteles
 när?

Venus beväpnad.

Pallas sade till Kärlekens mor, som hon såg
 var beväpnad:
 "Vill du som jag, så välan, slitom med vapen
 vår tvist."
 Leende svarade hon: "hvad behöfver jag vapen
 emot dig?
 Naken jag segrade förr, segrar väl lättare nu."

Venus i Sparta.

Sparta äger jenväl sin Venus, men der är Gu-
 dinnan
 Icke, som annorstäds, klädd i en vëklig talar.
 Hufvudet kröner en strålande hjälm, i stället för
 slöja,

Icke en gyllene gren för hon, men fänsen i hand.
 Obeväpnad att stå kan icke höfvas Spartanskan,
 Icke, du Thraciske Mars, den som ditt hjerta
 har kär.

Diana.

Jag är Diana, och sann är min bild. Se malmen
 förråder
 Våldiga dottren af Zeus, ej af en ringare far.
 Märk på den djerfva gestalt; en obetydelig jagt-
 park,
 Tänker du inom dig sjelf, är dock all jorden för
 den.

Merkur trädgårdsvaktare.

A. Får jag ta af den kåln, Cyllenier? B. Van-
 drare, får ej.
 A. Hvem missunnar mig då? B. Ingen, men lagen
 är den:
 ”Håll från främmande gods din hand.” A. Förun-
 derlig lära!
 Merkur, tjufnadens Gud, stiftar mot tjufnad en lag.

Nemesis i Rhamnus.

Perserna förde mig hit, ett block, som de ämnade
 hugga
 Ut till en segertrofé; Nemesis blef jag deraf.

Beggedera jag är, ett segertecken för Hellas,
Men för det Persiska folk hämnens Gudinna är
jag.

Nemesis.

Nemesis varnar dig här med vinkelmått och med
tygel;
Handlar du, tänk på det mått; talar du, tygeln
betänk.

Silenen, af Praxiteles.

Ännu i marmorn jag sväller af lust. Så bildade du
mig,
Släpp mig, Praxiteles, lös: straxt är jag färdig
till dans.
Rask är min ålderdom än: men stenen håller
mig bunden,
Unnar ej gamle Silen svärma omkring som han vill.

En lyssnande Satyr.

Säg mig, ljudar din flöjt af sig sjelf, du Satyr? eller
hvarför
Lutar du örat så der lyssnande ner till hans rör?
Dock — du tiger och ler. Tilläfventyrs skulle du
svara,

Men din förtjusning är stum, orden du glömde
för den.

Att du är målad förhindrar dig ej, men du valde
att tiga

Derför att hela din själ hänger vid flöjten allen.

Niobe, af Praxiteles.

Lefvande blef jag förbytt till sten af Gudarna:
åter

Gick jag från sten och till lif genom Praxitelis
konst.

Bacchanten, af Scopas.

A. Hvem är den rasande, säg? B. En Bacchant.

A. Hvem har bildat den? B. Scopas.

A. Bacchus dock gjort raseri't? B. Nej, det har
Scopas ock gjort.

Herkules i vaggan.

Ormarne hota dig, slit långsträckta ringlarna sönder,
der,

Väldige Herkules, kläm giftiga gapen ihop.

Börja i vaggan med mod att försona Saturnias
vrede,

Öfva till fara och kamp, öfva dig tidigt, du pilt.

Priset är icke en skål af drifven malm, ej en trefot;
Skönare är det än de: priset är Jupiters sal.

Herkules afväpnad.

Detta önskade Juno ännu, att skåda den djerfve,
Se'n han bestått i hvar kamp, vapnen beröfvad
till slut.

Hvar är hans lejonpels och rasslande pilar och
klubban,

Diger i roten, som slog skogarnas djur, hvar är den?
Allt har dig Amor klädt af. Hvad under, om den,
som förvandlat

Ljungaren sjelf till en svan, vapnen från Herkules
tar?

En drucken Herkules.

Hjelten är tung, som du ser; han sofver ruset
utaf sig,

När han var nykter en gång, druckna Centaurer
han slog.

Kapaneus.

Rasade Kapaneus så mot Thebe, stormade
hjelten,

Sådan, stegen uppför hän mot de luftiga torn,

Staden han tagit, ödet till trots. Sjelf Jupiters åska
Skulle betänkt sig att slå ner på en kämpe som
den.

Alexander, af Lysippus.

Djurfve Lysippus, du lågande själ, Sicyoniske
konstnär!

Brousen blickar som eld, eld är i konungens bild.
Så Alexander såg ut. Nu mera klandre mig ingen
Flyende Perser; med skäl hjorden för lejonet flyr.

Dibarnet och den döende modren.

Dia, du arma, det bröst, som ej skall nära dig
längre,
Yttersta droppan ännu töm ur den döendes barm.
Lifvet har flytt, jag är mördad med svärd; men
moderlig kärlek
Sörjer i skuggornas land än för det älskade barn.

Svalan, på en målning af Medea.

Svala, som flyger kring öar och land, hvi
byggde du ändå
Nästet, med ungarna i, ofvan på Kolkiskans bild?
Tror du, Medea håller sin tro mot de späda, mot
dina,
Hon, som ej skonade ens dem, som hon burit,
hon sjelf?

Myrons ko.

Myron säger väl sjelf: den der har dock icke
 jag bildat,
 Snarare är det från den mönstret jag tog till
 min bild.

Öfver densamma.

Ser mig en kalf, han råmar, en tjur, han sprin-
 ger emot mig,
 Ser mig en herde, han vill drifva mig hän till
 sin hjord.

Öfver densamma.

Myron, hvi ställde du mig vid altaret? Vore
 ej bättre
 Att du drefve mig hem jemte de andra i stall?

Kalydoniska vildsvinet.

Gjuten af koppar! Men se, hur dristigt konst-
 närn har bildat
 Djurets den djerfva gestalt! Se, hur det lefver och
 rörs!
 Börsterna resa sig rakt på dess rygg, huggtän-
 derna gnissla,
 Låga, förfärlig att se, gnistrar ur ögonens par,
 Fragga betäcker den rasandes mund. Förundre
 sig ingen,
 Om halfgudarnas här föll eller flydde för den.

Hymn till Pan.*

Sångmö, sjung mig en sång om älskade sonen af
 Hermes,
 Om bockfotade Pan, tvehornade, larmande Guden,
 Som på den skogiga mad omsvärmar med dan-
 sande Nymfer.

Toppen stiga de på utaf den stalpiga klippan,
 Ropa till Pan, till herdarnas Gud, skönlockiga
 kungen,
 Solbränd, dammig att se; han rår om snöiga
 kullar,

Rår om åsiga berg och de steniga stigar deröfver.
 Hit han vankar och dit omkring bland yfviga
 skogssnår,

Lockad än i sin gång af mildt framsorlande bäckar,
 Än han vandrar omkring bland klippor, som
 sträfva mot himlen,
 Klättrar på spetsen af dem, och spejar de betande
 hjordar.

Ofta de vida berg, de skimrande, irrar han öfver,
 Ofta vid foten deraf han jagar och fäller, med
 skarp blick,

* Från Grekiskan.

Villebrådet: — när då han vänder tillbaka från
 jagten
 Ensam, vid Hesperisken, en sång han leker på
 flöjten,
 Ljuflig att höra: — ej lätt besegrade honom i toner
 Fåglen, den sångare ljuf, som i vårens blommiga
 dagar
 Slår de klingande slag och gjuter sin klagan bland
 löfven.
 Bergens Nymfer jemväl med gäll röst sjunga med
 honom,
 Trippa med små steg kring mörkflödande källan
 i ängen,
 Mjuk med sin grönskande bädd, der hyacinten
 och saffran
 Blomma i tallös mängd bland gräsen och gjuta
 sin vällukt; —
 Der hörs Nymfernas sång; genljudet suckar ur
 bergen.
 Men än här och än der insmyger sig Guden i
 dansen;
 Hurtigt han fötterna rör; en mörkröd hud af
 ett lodjur
 Bär han på skullran: han gläds i hjertat åt klin-
 gande sången.
 Vida Olympen besjunga de då och saliga Gudar;

Hermes, den lyckosamme, likväl långt mer än de
andra

Sjunga de, huru han är de öfrigas hurtige budsven,
Hur till Arkadien förr, till källsprångsymniga
landet,

Hjordarnas moder, han kom, der han har Cylle-
niska templet.

Der, så Gud som han är, han vallade raggiga
gettren

Åt en dödelig man; ty njutningstrånande lusta
Blomstrade opp i hans barm för Dryops lockiga
dotter.

Yppiga bröllopet vardt fullbordadt, och uti ge-
maket

Födde hon Hermes en son: vidunderlig var han
att påse,

Bockfot, hornad dertill, storstojare, leende vänligt.
Upp sprang modren med skräck, sjelf öfvergif-
vande barnet,

Skrämd af den vilda gestalt och det yfviga skägget
hos gossen.

Hermes, den lyckosamme, likväl på armarna genast
Tog sin älskade son, i hjertat fröjdades Guden.
Hastigt han ilade opp till Gudarnas boning med
barnet,

Svept i lurfviga skinn af bergbeboende harar.

Satte sig så hos Zeus och hos de öfriga Gudar,
Visade för dem sin son: de odödlige gladde sig
alla,

Mest sig gladde likväl den svärmande Gud Dio-
nysus.

Alla nu kallade pilten för *Pan*, ty han fägnade alla.
Derför, hell dig, o kung, af mig åkallad i sången!
Icke förgäter jag dig, ej heller öfriga sånger.

Till den förmörkade Solen.*

Strålande Helios, vidtkringblickande,
Ej må jag skåda ditt öga slocknadt.
Höga stjerna, om dagen
Undanstulen, förlamar du
Menniskans friska kraft och för-
mörkar vishetens bana.
Annorlunda än fordom
Kör du på mörkrets väg din vagn.
Men, jag besvär dig vid Zeus,
Styr det vingade spannet,
Styr det till Thebes bästa!
O du heliga ljus,
Verldens gemensamma under!
Bådar du örlog åt oss,
Eller skördens förstöring,
Eller oändeligt snöfall,
Eller förderfveligt uppror?
Spår du oss kanske, att hafvet
Tömmer sig ut öfver fälten,
Eller att isköld stundar,

* Efter Pindarus.

Eller en fuktig sommar,
Våt af vredgade skurar?
Eller kanhända du dränker åter
Menniskors nyburna jämmerslägte?

Prometheus.*

Kläd i moln
Din himmel, Zeus!
Öfva barnsligt
Dina vingar,
Nu på ekar,
Nu på berg.
Men min jord står fast likväl,
Och min hydda, den ej du har byggt,
Och min spisel,
Hvilkens låga
Gör din afund.

Sämre än J,
Höge Gudar,
Vet jag icke
Under solen.
Med bekymmer
Näres eder
Gudahöghet
Utaf offer-
rök och böner.

* Efter Goethe.

Och J hungraden, J höge,
Vore barn och tiggare ej ännu
Hoppuppfyllda,
Fromma dårar!

Då jag ännu
Var ett barn,
Vände sig mitt
Vilsna öga
Opp till Solen;
Liksom vore der ett öra
För min klagan, vore der ett hjerta
Att förbarma
Sig, som mitt.

Hvilken halp mig
Mot Titaners
Öfvermod?
Hvilken frälste
Mig från bojan,
Mig från döden?
Allting har du
Sjelf fulländat,
Glödande och
Starka hjerta!
Och du tackade i enfald,

Oer-

Oerfaret och bedraget,
Slumraren i
Skyn deroppe!

Jag dig ära?
Hvarför då?
Har du lättat
Den betrycktas
Skullra än?
Har du torkat
Den förgråtnas
Öga än?
Smidde icke
Mig till man
Den allsmäktiga Tiden
Och det eviga Ödet,
Mina herrar
Zeus — och dina?

Kanske trodde
Du, jag skulle
Fly i öcknar,
Lifvet hata?
Derför att min ungdoms drömmar
Voro drömmar
Och ej mer?

Här jag sitter
Lugn och formar
Menskor efter
Mitt beläte,
Ett Prometheiskt,
Väldigt slägte,
Som skall lida, som skall gråta,
Som skall glädja sig och njuta
Och förakta
Dig — som jag!

Gåta.*

Der bygges en bro öfver sjön utan stränder,
Hon bygger sig sjelf utaf perlor och gull.
Ej reses hon långsamt af människohänder;
Ett ögonblick murar dess hvalfbåge full.

Ej mast fälles ner för att segla derunder,
Och ingen tar tull, der den bro synes stå.
Fast människokraft ej kan rubba dess grunder,
Ett barn är för tungt till att vandra derpå.

Hon födes med strömmen, och plötsligt för-
svinner,
Så snart som dess urna har uttömt sin skatt.
Så sägen mig då hvar den bryggan man finner,
Och nämnen mig mästarn, som hvalfvet har satt!

* Efter Schiller.

Längtan.*

Sorgsen sitter jag på stranden,
Lutar hufvudet i handen,
Blickar öfver strömmen hän
Till de sköna land, der tiden
Ingen lia har, och friden
Vandrar under Edens trån.

Hvilka gyllne frukter blinka
Mellan löfven fram, hur vinka
Grottorna vid flodens rand!
Se hvad friska källor springa,
Hör hvad englaröster klinga
Öfver från den glada strand!

Ser du, ser du, hvilka ljusa,
Saliga gestalter susa
Öfver fälten som en vind;
Hvilket himmelskt lugn kringstrålar
Deras panna, huru målar
Evig ungdom deras kind!

* Efter Schiller.

O hvad sällhet att få blandas
Uti deras krets, få andas
Denna luft så ren, så sval!
Men mig stänger floden. Bitter
Reser han sin våg. Jag sitter
Tröslös i min mörka dal.

O att jag blott vingar hade!
Till de öppna, till de glade
Kullarna jag droge hän,
Der ej någon stormvind ilar,
Der ett evigt solsken hvilar
På den undersköna scène!

Ser du icke, djupt i vester
Står ett tempel! Hvilka fester
Firas der, hvad offerdans!
Hur dess kolonnader skina,
Huru tornen bada sina
Tinningar i purpurglans!

Öfver måste jag, jag måste,
Om ock tusen stormar blåste,
Om hvar bölja svor mig krig;

Ty odrägligt sent går timman
Här på ödslig kust, och dimman
Trycker och förqväfver mig.

Men bedras mitt öga? Flaggar
Icke der en vimpel, vaggar
Ej en farkost vid min strand?
Ingen fruktan vill jag höra,
Blott ett under kan mig föra
Till de sköna undrens land.

Anmärkningar.

Sid. 27. *J. Kröger.* Det var öfver denne glade umgängesvän, som Författaren en gång, i ett skämtande lag, hade skrivit följande *bouts-rimés*:

«Att Rim är orimligt, det finner nog jag
Nu, då jag skall rimma på *Kröger.*
Till venster han borde på dommedag,
Men Rimmet drar honom till höger.»

Sid. 82. *J. P. Kuhlberg.* Genom en irring står, i noten, 1830 såsom dödsår i stället för 1835. Bland graf-sångerna från *sistnämnda* år hade dessa verser rätteligen bort hafva sin plats.

Sid. 111. *Till Damerna, vid Medic.-Doktors-promotionen 1813.* Detta stycke, som egentligen bort inrymmas i tredje bandet, har för sent kommit utgifvaren tillhanda.

Sid. 135. *Euphrosyne.* Fru Euphrosyne Palm, född Hising.

Sid. 146. *Apollonia.* Apollonia v. Bildt, syster till den unge främling, hvars död Skalden sid. 22 besjungit.

Sid. 147. *Hymen och Aurora.* Vid fröken Aurora af Klintebergs bröllop.

Sid. 150. *Till Hilda.* Kommerserådinnan Hilda Wijk, född Prytz.

Sid. 152 och 153. *Vid Sala grufva* och *Bordssång* diktades 1816, under ett besök i Sala hos Bergmästaren G. Billow, gift med skaldens svägerska, Eva Myhrman. Åt deras begge döttrar är det ock, som verserna sid. 154 och 155 äro egnade.

Sid. 156. *Till Grefvinnan B.* Grefvinnan Björnstjerna, född v. Stedingk.

Sid. 157. *Till en ung målarinna.* Erika Seldener i Götheborg.

Sid. 158. *Hammarspik.* Ur samlingen har detta stycke, i trots af sin polemiska skärpa, så mycket mindre bort uteslutas, som en mängd af läsare önskat dess införande, och de afskrifter, i hvilka det bland allmänheten spridt sig, sällan äro riktiga. Det superlativa i tadeln träffar också långt mindre sitt, i många afseenden aktningvärda, föremål, än det målar lifligheten af striden, under en viss tid, inom vår litteratur. På ömse sidor ha nu, i alla fall, dödens pilar förslöat skämtets.

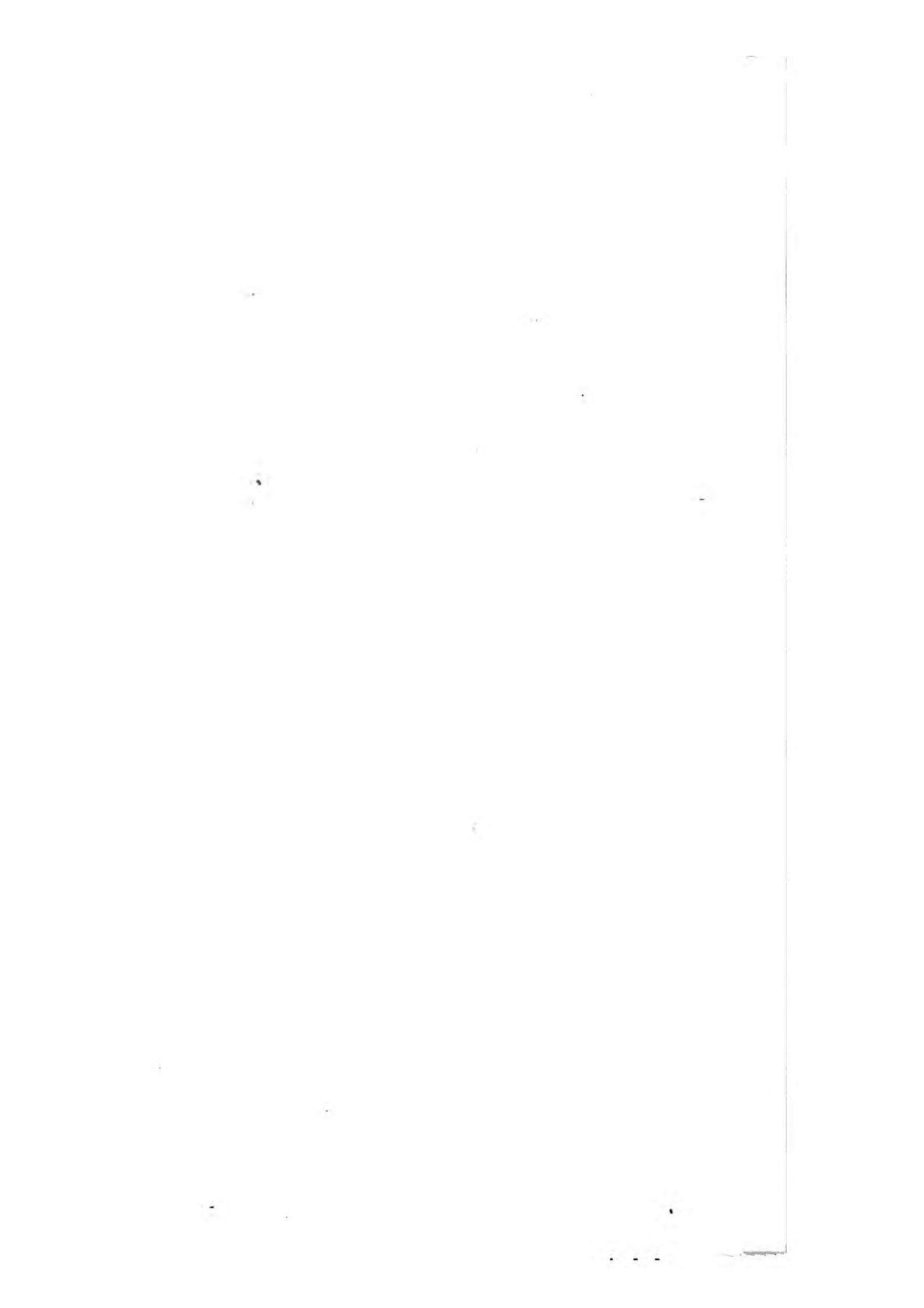
- Sid. 166. *Till Grefvinnan U.* Så väl dessa, som de nästföljande verserna, äro egnade Grefvinnan af Ugglas, född v. Stedingk.
- Sid. 167. *Till en sängerska.* Friherrinnan Caroline Ridderstolpe.
- Sid. 168. *Alexander vid Hydaspes.* Näst före efterbildningarna från Grekiskan har plats här blifvit lemnad åt detta original-stycke, hvilket, såsom sådant, hade bort tillhöra början af tredje bandet, men för sent blifvit igenfunnet.
- Sid. 195. *Gåta.* Ordet till gåtan är *Regnbågen.*
-

Den andra perioden är härmed avslutad. De från den i detta band bevarade dikter äro ordnade efter följande plan: 1. Graf-sånger. 2. Tillfällighetsdikter af enskilt art (fortsättning från tredje bandet). 3. Efterbildningar från utländska skalder.

SMÄRRE DIKTER.

Tredje Perioden.

(1840—1846)



Anmälan.

Från högsommaren 1840 räkne vi den sexåriga period, som blef skaldens sista. Var den än en skuggornas tid, den var dock ingen hel solförmörkelse. Mera liknade den en tidig höstskymning, visserligen sorglig, visserligen mörk, men full af minnen, men full af frid, genomtonad ännu af lockande afskeds-ljud, genomgnistrad ofta af leende stjernor. Glesare blefvo ock själens skuggor, i samma mån döden närmade sina.

Sin trohet mot sångens makter förnekade ej heller nu den af dem så rikt begåfvade. Icke blott under mellantiderna af sjukdoms-anfall — under sjelfva anfallen lefde hans själ i diktens verldar. Någon gång tröttnade Förståndet att tygla den skenande Fantasien; och dock kom denna, äfven från de mest svindlande irrfärder, af egen instinkt vanligen tillrätta. Det hörer till det myckna, i psykologiskt afseende märkvärdiga från den dyres sista lefnadsår, att, äfven vid tider af störd sinnes-jemvigt, Fantasien merendels fortsfor att verka på ett lagenligt och, i afseende på de tekniska formerna, tillfredsställande sätt. Så sjöng han ännu på de vågor, som från hemmets kust vaggade honom till ett utländskt frids-tjäll för sinnessjuka, sjöng ännu, med brutet hjerta, inom de murar, som der emottogo honom, sjöng vid återkomsten, sjöng ännu i döden. Det är ett urval af dessa, icke alltid

mäktiga, men desto mer rörande sånger, som här erbjudes allmänheten. De, som följt örnen på dess flygt, må här, en stund, lyssna på svanen.

Mest sysselsatte sig Författaren, under denna period, med efterbildningar af främmande skalders arbeten — något, hvaråt han, under sin kraftigaste tid, sällan egnade sig. Så öfversatte han, redan i Schlesvig under vintern 1840—1841, Wielands Musarion, Herders Cid, Lessings Nathan der Weise, Oehlen-schlägers Palnatoke, Hakon Jarl, Stærkodder och Correggio, flera stycken af Pope, af Milton, af Steffens, af Ingemann, m. fl. Längre fram umgicks han med planen att i Svensk drägt omkläda Ariostos Orlando Furioso, och beredde sig äfven genom Spanska språkstudier till en återgifning af Calderon. Hvad af dessa öfversättningar hann fullbordas blef likväl ej så fulländadt, att det, annat än i handskrift, kan för efterverlden äga något värde.

Med tvenne original-dikter från denna period har läsaren redan i Gerda och Kronbruden gjort bekantskap. Dessa, och de sånger, som här följa, äro **TEGNÉRS** »afsked till Sverge,» — de sista ljuden af hans bristande, nu brustna, lyra.

Till**H. M. Konung Carl XIV Johan.***

Hvad snart ett halft århundrade jag diktat
Och drömt och anat, har jag samlat här.
Knappt fins en tanke, som jag der ej biktat,
En bild, som fyllt min själ, ej målad der.
Rätt ofta kraften, aldrig viljan, svigtat,
Ty hvad jag vill och ville, evigt är.
Mitt hjerta brinner, — från min barndom brann
det
För rätt och ära, Kung! och gamla fosterlandet.

Emellan Fransmans fjäderlätta sinne
Och Tyskens allvar, grundeligt men tungt,
Det Svenska lynnet håller midteln inne
Och har i begge två sin stödjepunkt.
Hvad *här* förloras *der* vi åter vinne, —
Och hälften rörligt, hälften åter lugnt,
Det Svenska sinnet öfverallt förråder
Grundfärgen af en frisk, men spädd Germanisk
åder.

* Tillämnad dedikation af Författarens samlade skrifter.

Det är ett sällsamt folk det folk, du styrer,
 Kontraster, kämpande i evig strid,
 Nu stridens segrare, nu dess martyrer;
 Men trygga bli vi merendels dervid.
 Har ej vår ära eget hus, hon hyrer
 Helst något vindsrum ifrån fädrens tid.
 Der bor hon nöjd bland ramlande ruiner,
 Der stormen susar in och sagans måne skiner.

Lik Don Ranudo helst i purpurlappar
 Plär Svensken skyla naken fattigdom.
 Det är ett hjeltehjerta dock, som klappar
 Uti afmagrad, ännu senfull, stom.
 Om allt han tappat, minnet ej han tappar,
 Det är ännu den armes rikedom:
 Hur öden vexla, tidehvarf försvinna,
 Stolt är han som en man, men fåfång som en qvinna.

Till fåfängt glitterprål, till band och stjernor
 Hans sinne fikar, och han gerna hör
 I skrytsam sång af gamla Minnets tärnor
 Hvad fädren gjorde och hvad han — ej gör.
 Hvad blåa dunster fylla Svenska hjernor,
 Hvad bilder skrytet jemt dem gycklar för!
 Fast frukten ruttnat, drömma vi om blommen.
 Hur stark vår ungdom var, hur hjälplös ålder-
 domen!

Ack! på lifröntan utaf fädrens ära,
En minnets *fond perdu*, än lefva vi.
Hur rik vår tid på löften och på lära!
Hvad präktigt skal med ingen kärna i!
Vårt mål, som aldrig nås, tros alltid nära,
Och stort är intet — förr'n det är förbi.
Vi sjelfve lefva ej, blott våra fäder,
Och fattighjonen slåss om deras slitna kläder.

Helt litet fins, som Svensken ej kan våga,
Och mindre än, han ej kan darra vid;
Trög som sin luft, men hetsig dock som låga,
I kriget djerf, ohjelpelig i frid.
Högt står hans mål, och slapp är ej hans båga,
Men skjuter *öfver*, eller ock *bredvid*.
Djerf är hans ban, men gerna vill han snafva,
För svag att herrska sjelf, och dock för stolt att
slafva.

På djerfva vingar mäktigt opp han stiger,
En gudason, en hjelte i sin art;
Men plötsligt viker hjelten, skalden tiger,
Ty han har tröttnat på sin halfva fart.
En annan följer. Afund och intriger
Ledsaga honom, och han ledsnar snart.
Hvad stort vi ha, det lära vi af andra,
Men felen se vi nog, och glömma ej att klandra.

O Sveas arfsynd, lumpna afundsjuka!
Hvar är den glans, *du* ej befläckt har?
Hvad lågsint medel, *du* försmått att bruka? —
Hvar stor mans svaghet du i dagen drar.
O kunde glömskans natt hvar orätt sluka,
Som du har gjort åt landets vän och far!
Hans fel du mins, hans dygder du förgäter,
Och med ditt mått af dverg du jättens lemmar
mäter.

Kung, när du kom från dina drufvokullar,
Kring hvilka Pyreneerna stå vakt
För paradiset, och evig vårvind lullar
Till sömns bekymren i välsignad trakt,
Och din Garonne sitt blåa silfver rullar
Ibland oranger, brusande med makt, —
När med din sköld, din son, du kom till Norden,
O hvad var Svea då, hvad är hon sedan vorden?

Lik Janus med två anlet, mellan hafven
Hon trygg mot öster och mot vester ser,
Och fjällens gränsrygg är och blir begrafven,
Den söndrande fins ej på jorden mer,
Han vikit undan för kommandostafven,
Ditt segersvärd har mejat honom ner.
Förenade vågor flyta hop till gästning,
En väldig fästningsgraf omkring en väldig fästning.
Hvad

Hvad frihet susar uti deras fraggor!
 Hur rik är skogen, rika våra berg!
 Hvad välstånd växa kan ur deras vaggor,
 Hvad skatter grönska öfver jordens merg!
 Hur skickar handeln sina tusen flaggor,
 Och väger upp med guld den svarta dverg:
 Det Svenska jernet verlden länge känner,
 Men som en mur kring strand stå der stålklädde
 männer.

I fordna öcknar nya skördar gunga,
 Och nya vågor vända nya hjul.
 Med bergluft fyller friheten sin lunga,
 Och splitet tittar åter ur sitt skjul;
 Men Vise forska än och skalder sjunga. —
 Med ögat himmelsblått, med locken gul,
 Går Nordens sångmö genom Söderlanden,
 Och dit ej svärdet räckt, dit räcker ändå Anden.

Hvad djup, hvad styrka ligger hos den vilda
 Den äldsta dottren af Germanisk stam!
 Af berg och haf ifrån Europa skilda
 Dock tränga hennes herrskartoner fram.
 Hvad förr var vildt har tiden kunnat bilda,
 Ljus klarnar opp ur segerbanans dam.
 En verld eröfrade vi förr med svärden;
 Med sång och tanke nu låt oss eröfra verlden!

En gnista lefver än af gudaflamman
 I Nordens bröst, låt oss förvara den!
 Hvad söner växte opp kring hjelteamman,
 Hvad friska, ädla sinnen! Hvilka män! —
 Ej sköldar nu, men lyror, slå vi samman,
 Vårt namn skall ljuda omkring jorden än.
 Försvunna välden kunna stiftas åter,
 Fast afund tänder skär, och snarskrämd feghet
 gråter.

Skall fädrens stämma ständigt fåfängt ropa
 Om fordna bragder, om allt djerft och stort?
 Ha Nordens välden fåfängt växt tillhopa,
 Hvar är den ära, som vi deraf sport?
 Till strids, till strids ännu emot Europa,
 Som våra fäder före oss ha gjort!
 Men ej till bardalek — den är förgången —,
 Vår strid är vettets lek och forskningen och sången.

Ja mycket, Konung, har du gjort för Norden:
 Ett folk, ett fritt, bor bland dess berg igen,
 Och åter aktadt går vårt namn kring jorden, —
 Du har gjort mycket, mer står åter än.
 Förlåt de öppna, oförställda orden:
 Land ha vi nog, men ha vi också män?
 Från väldiga Barbarer dock vi stamma. —
 Ja, mycket gjorde du, men mest dock otacksamma.

Din storhet skall mitt öga ej förblinda;
 Som hvarje stor man har du dina fel.
 Du är för god, du alla vill förbinda,
 Så blir ej Svenskens kärlek dig till del.
 All godhet (tror han) är blott svaghets linda,
 Och därför drifver splitet nu sitt spel.
 Den Gode allt fördrar, den Vise tuktar,
 Och älska Svensken kan, men endast den han
 fruktar.

Det går en lära genom kungasagan:
 Låt Svensken känna att han har en man,
 En fast, framför sig, som kan dela agan,
 Ifall han måste, — fridsäll, när han kan, —
 Sträng, när han nödgas, öm för nödens klagan,
 Men aldrig svag, och, framför allting, sann.
 Det lösa vacklandet, det obestämda,
 Godtgöra bragder ej, fastän med undran nämnda.

En Herkulsklubba vare Sveas spira
 Af jern, — och lagern deromkring man tål,
 Förlåter äfven, om den blommor sira,
 Men Rätt, ej Nåd, är maktens högsta mål.
 Sök bifall ej; din kraus låt minnet vira!
 Ej hatten af, men kronan på af stål!
 Det storas ovän är det populära,
 Och dagens bifallssorl är flacka sinnens ära.

Lik lyktegubbar, gycklande i natten,
 Det fins en villsam, en förrädisk dunst,
 Som lyser helst utöfver döda vatten,
 En irrskens-ära, kallad "folkets gunst;"
 Och mången jagar fram att nå den skatten
 Med blindt begär, med oförnuftig brunst;
 Och bäst han tror sig funnit den, och glädes,
 Är skenet slocknadt ut och hoppar annorstädes.

Kung får ej blekna, när Valkyrior vifta
 Blodröda vingar öfver haf och strand.
 Men svaghet, vankelmod och halfhet stifta
 Nu, såsom förr, allt ondt i Svea land,
 Förslappa sinnet, folkets blod förgifta,
 Och nära splitets orm och tvedrägts brand.
 Med svallets skum de lätta spånen följa;
 Neptun, din treudd tag! då tystnar skummig bölja.

Det visste GUSTAF, af sitt namn den förste,
 Som Vasasinnets ättefader var,
 Och andre GUSTAF, bland de tre den störste,
 Den Svenska ärans, Svenska ryktets far.
 Det visste CARL, och än i dag vi törste
 Till dylik bragd, som landet störtat har;
 Ty främst står Äran i det Svenska sinnet,
 Sann eller falsk, likgodt! Hon lefver dock i minnet.

Men när den axbegrönda friden ligger
 Och sorglös solar sig vid bäckens rand,
 Tänk då på kriget! Fridsäll konung tigger
 Förgäfves frid, har han ej svärd i hand.
 Ack! Haf har frid bak' örlogsskepp och brigger,
 Och land bak' härar och kanoners brand.
 Det svaga sinnet skonar: kungasinnet
 Står skoningslöst och fast, och tar sin plats i minnet.

Ej minnets döttrar äro otacksamma,
 Och därför Vett och Sång beskydde du.
 Från början Äran var det storas amma,
 Och Sång och Hjelte räkna släkt ännu:
 Det är från höge Gudar, som de stamma,
 Och än i dag åtskiljas ej de tu.
 Se dig tillbaka. Hvilken jordisk ära
 Låg Nordens sångare, som store GUSTAFS, nära?

Till slut ett ord, som innebär mystèren
 Af styrselkonst. Ditt folk må vara fritt.
 Gif tanken fri; det andras landamären
 Stäng hur du vill; blott så är folket ditt.
 Makt ligger ej i klokhet, ej i hären,
 I frihet blott: för frihet sjelf du stridt.
 Men friheten är icke folkets yra,
 Men lag hon är och rätt. Haf kraft att henne styra!

Dock — hvem är jag, som lär den krönte Vise,
Den silfverhåriga, hur styras bör?
Med rätta väl den högre drift vi prise,
Som ledande de store männer för.
Dock händer någon gång att de förbise
Ej hvad dem sjelfva, men hvad andra rör.
Ty för det mått, hvarmed *de* världen mäta,
Det stora griper dem, det lilla de förgäta.

Och Sångmön följer troget sina hjeltar,
Och varnande hon visar dem sitt mål.
Hur vildt som stormen också vågen välter,
Orubblig står hon som magnetens nål
Och pekar till den stjernan upp, som tältar
I blå paulun och ingen rubbning tål.
Den stjernans läge Sångmön vet och — visste,
Och sångarens instinkt ej visar drotten miste.

Kung, kläd dig i din kröningsdrägt af ära,
Sätt segrens krans på dina hvita hår.
Låt ingen drott nu träda dig för nära,
Håll dem på afstånd. Äldst bland dem du står
Och säkert högst. Hvad kunde *de* ej lära
Af dina bragder, dina åtti år!
Tyvärr, hvad *de* ha lärt är allt för ringa;
Låt deras stamträn stå, ditt växer ur din klinga.

Sköldburne Svea-kung! det är bedriften
 Allen, som adlar, och bedriftens son
 Har sällan anor multnande i griften;
 Så var med Wasa, med Napoleon.
 Den ära, som är öfver tidens skiften,
 Af höge Gudar togo de till lån.
 I mythen ingen fader har Minerva,
 Och hjälten ärfver ej, han måste allt förvärfva.

Upp silfverhåriga Hårfagers like!
 Ner, bördens högmod, ärans krycka, ner!
 Du har ej ärft, men du förvärfvt hans rike,
 Och byggt och ordnat det, och — det är mer.
 För snillets anspråk en gång födselns vike,
 Och slumpens gåfva för hvad Guden ger,
 Den gode Guden! — Bäst är hvad han delat,
 Och ej hvad menskan gör är stort, men hvad hon
 velat.

Förlåt min sång. Der sitta dikt och sanning
 Och skämt och allvar ständigt på min mund
 I underlig, men alltid öppen blandning,
 I fritt, men ouplöseligt förbund.
 Och högre verldars gyllne morgonrandning

I sången lågar öfver jordens grund.
Jag är ej hofman, är en Svensk man bara,
Och blott som "man för mig" din skald jag kunde
vara.

Afsked från vännerna i Norden.*Fantasi.*

Jag far ifrån er. Här är mig för kallt,
För grå är himlen och för oskönt allt.
Jag går till Södern, till dess blomsterängar,
Der palm, der lager högt sin krona bär,
Orangens guld och drufvans röda bär
Mot jorden digna, och på harpans strängar
Den glade skalden lifvets skönhet lär.
Jag vill se minnets gamla enkesäte
På kullar sju, der fordom Roma låg,
Der Tibern ännu drar sin gula våg
Glömd och vanhedrad; der nu munkars läte
Är hördt med darrande och folkskygg håg,
Och psalmer messas nu utaf kastrater
Der Maro sjöng och Cæsars hjeltedater
Beprisades uti triumfers tåg.
Ja, ännu längre bort att gå jag aktar,
Och gladt jag vandrar med min lyra kring:
Jag vill se Hellas, minnets lifgeding,
Der Tysken grubblar nu, och Turken slaktar
Vanartad, falsk och fegsint son
Af höge Plato, höge Meoniden,
Och af Miltiades, som kom ur striden

Emot barbarerna på Marathon.
Jag vill se Jordans flod och Salems tempel,
Der David slog sin harpa, och hans son
Sjöng Höga Visan, visornas exempel,
Profetiskt hänryckt, och med samma dån,
Som vinden far utöfver Sarons ängar,
Lät stormen brusa ur de helga strängar.
Jag dricka vill af Kidron och af Jordan
Och bada mig, i dagarnas fullbordan,
I Siloas dam, i döda hafvets våg,
Der fordom Sodom stod, Gomorrha låg,
Nu en förstenad verld från förra dagar,
Der nordanvinden bäck och svafvel jagar
Kring vattnet, som ett evigt träsk är likt:
Det hafvet är ännu på under rikt.
Jag vill se palmerna i Bethle'ns dalar,
Och Mamres lund, om hvilken sagan talar.
På höga Thabor vill jag en gång stå
I heligt solsken, höra stormen gå
Igenom rymderna på blixstens vingar,
När öfver Nazareth han djerf sig svingar,
Och skära vill jag, höga Nordens son,
Mitt namn i cedrarne på Libanon.

Men han, som varder, han, som var och är,
Han, som har satt i rymden sina solar,

Och mäter dagarna med dem, och spolar
Tids-spolen af, han vare eder när!
Han, som en gång grundmurade all världen
Och, när han murade, då hängde han
Sitt murarlod på intet och — försvann,
Tillbedjen, bröder! J, som sanning lärden
Med mig! O beden för en pilgrim, beden
Att orm ej stinger foten, sten på heden
Ej stöter honom, intet vilddjur skär
Hans lemmar sönder med de glupska tänder,
Och att ej middagsglöd i solens länder
Förbränner honom, fredlig vandringsman.
Jag vet det väl, i Herrans hand är han,
Men likafullt, J kristne bröder, beder!
På all sin stig *han* bedja skall för eder.
Du Gud, jag tror på, du den Gud, jag lär,
Du sanningens och ljusets ursprungskälla!
Gör mina bröder alltid glada här
Och en gång i din himmel gör dem sälla!
Du vare mig, du vare allom när! —

Rese-fantasier.

Under färden från Stockholm till Köpenhamn,
September 1840.*

I.

Sjön var fordom ärans vagga,
Och med blodig minnesskrift
Riste hjälten sin bedrift
I dess våta hållar, och hans flagga
Sväfvade så vild som skön
Öfver striderna, på sjön
Kämpade i blodig fragga.

Nordens bälte, mörkblå haf,
Kämpens valplats, och ibland hans graf,
Som hans drapa qvad för stranden,
Hvälfvande i skummig hög
Obränd hjelte, medan anden
Genom skaldens sånger flög! —
O jag hört dem många gånger,
Lär mig sjunga dina glömda sånger!

* Med ångfartyget *Sverge*.

Och du Saga, forntids hjelkedikt,
Äldst bland minnets döttrar uti Nörden,
Som förkunnar hvad som skett på jorden,
Gudars anslag, himlens bikt:
Harpospelerska på gyllne strängen,
Gamle Brages ättelägg,
Gudens med sitt silfverskägg,
Som, med runor på sin mund, vid ängen
Qvad för våra fäder sång så skön: —
Du förtäljer icke endast strider,
Kämpade i fordna tider,
Men ock saknans suck, som höjs med sjön
Kring den sagofyllda ön,
Kärleks längtan, lidande och ånger,
Menskohjertats ömmaste begär; —
Starka, sköna, ömma Saga, lär,
Lär mig dina glömda sånger! —

Båten dansar mellan Stockholms skär,
Friska vindar leka ännu der.
Djurgål'n flyr med sina gröna lunder;
Trygge flyta vi, med djupets under
Nedanför oss. Samma himmel är
Öfver oss och under här.
Men till Östersaltets vågor

Öppnar sig en klippsprängd port.
 Natten om der flamma lågor
 Att med tecken, fjerran spordt,
 Lysa seglarn in till *land* och *ort*. *

Vågen rullar
 Hän mot strand med många ättekullar.
 Ångan, efter Nordisk kämpased,
 Hvirflar, strider och arbetar,
 Segrar slutligen. Hur böljan stretar,
 Kölen skjuter dock sin fart,
 Dansar, hoppar
 Muntert öfver salta droppar.
 Långt mot söder hinna vi dock snart,
 Skåda *Jungfrun*, ** innan natten
 Faller öfver land och vatten.

Det är ledsamt, men dock uppenbart,
 Att Homerus någorstädes
 Kallar hafvet "ofruktbart."
 Det är sannt, det blåa glädes
 Ej af rankans röda bär,
 Ej af rosor, om ej när

* *Landsorts* fyrbåk. ** En naken klippa norr om Öland.

Morgonsolens rosor flyta
Dallrande på vågens yta.
Än har dock ej sol gått opp
Öfver våra vågors topp.
Snart, men ännu, ännu icke,
Kommer hon dit nu vi blicke
Med nyvaket, mornadt hopp. —
Hur det glittrar, hur det skiner!
Vinden öfver fria böljor hviner;
Lyss till sången om de frias lopp!

”Blåa bölja, fria bölja,
Skumma du!
Storma, nog skall jag dig följa
Denna dag ännu.

”Ingen hvila, ingen hvila,
Knappt när qvällen kommen är.
Du har långt ännu att ila
Och ransaka Nordens skär.” —

Djupets makter
Lyssna i de mörka schakter,
Undra på,

Om nu hämnaren skall komma
 För att bomma
 Lifvets portar, som än öppna stå.
 Nej, ej hämuarn, det är verldens fader,
 Som till sina myriader
 Aldrig tom
 Sträcker handen
 Evigt full utaf hans rikedom,
 Han, den vårdande, den store Anden. —

Kustens barn,
 Gungande på djupa vågor,
 Vittja garn,
 Lurande med falska tågor. —
 Långt i vester ännu är
 Ön, som simmar präktig der,
 Gottland nämnd af menniskor och Gudar,
 Skön med kritband öfver gröna skrudar.

Tyst, hur tyst!
 Ingen stråle ännu vattnet kysst.
 Ingen samlare, som plockar
 Sjögräs än, men Nattens svarta lockar
 Gråna re'n mot dag, som gryr.

Mot

Mot den unga, friska dagen
Le omornade Behagen,
Och den gamla Natten flyr.

Och der kommer som en konung Solen,
Stiger trapporna uppför
Till den höga herrskarstolen,
Jordens hyllning tar han mot och hör,
Hör ock böljans qväfda sånger,
Dofva åskor, som månghundra gånger
Tyckas ljuda kring förvånad slup
Ur de obekanta djup.
Är det ej en hymn till Solen
Bruset äfven ur ett haf vid polen?

Starka Östan dröjer ännu qvar,
Och den friska morgonvindens
Vrede söker fåfängt lindens
Eller ekens eller furens rot,
Att få rycka henne opp med hot,
Blottande i fallet vargens iden,
Segertecken af den vilda striden.
Östan på sin starka vinge tar
Tonerna, och dermed far
Öfver vattnet, öfver jorden,
Så jag tyckte mig förnimma orden:

"Gyllne klot,
 Flammande uti det höga!
 Tag vår varma bön emot,
 Fast du sjelf här värmer föga.
 Lyssna till vår röst ur kyligt sund,
 Du, all värmas far, allt väsens grund,
 Ibland jordens söner du den störste,
 Ljusets härold ifrån Gud,
 Stjernornas och dagens förste!
 Hell dig i din kungaskrud,
 Föga varm nu mer deroppe,
 Mindre än för vår förkylda droppe,
 Som orolig vandrar här
 Mellan Gottlands kritberg, Ölands skär.
 Kort du lyser, skin den korta stunden
 Öfver bergen, dalarne och sunden.
 Värm ock oss på djupets grund,
 Der vi ligga, himlaförste,
 Halft förfrusna re'n, och törste
 Efter ljus och värma. Gör din rund
 Ibland oss, förr'n menskans ovän, Natten,
 Faller öfver land och vatten.
 Fast vi icke höra till ditt hof,
 O försof dock ej, försof
 Icke våta böner
 Ifrån hafvets söner.
 Hell dig, ära dig och lof!" —

Så mig tycktes höra vågens sånger.
Må min egen sång ej föda ånger,
Som den ofta varit van.
Flyt min dikt, som flodens silfver, stilla
Öfver dällden, öfver blomsterplan,
Klar och fri uppå din krökta ban.
Akta icke du på dagens villa,
Som gör konst till konstig onatur,
Den allt lif, all skönhet flyktat ur.
Milde gudar Konsten sände
Med sin lyra, som är ljusets frände,
Till vår jord,
Helst likväl till frusen Nord
För att tina med sitt skimmer
Hvad för skarpt och isigt hon förnimmer.
Frisk och lätt och enkel var
Ifrån början allt slags Konst, och klar,
Men som Konst hon dock sin regel har,
Fast inunder stjerneveringen
Friare än hon är ingen.
Derför, diktens son, dig gläd!
Vakna bild och tanke, ordet med
Vaknar uppå skaldens honungsstänkta
Gudamund
Uti klingande förbund,
Och klart det sagda är, om klart det tänkta.

II.

Köl! skär våta banan än en gång,
Hissa segel, och flyg ut, min sång!

Är det lindar, eller är det almar,
Eller ek? Likmycket, der är Kalmar,
Margarethas stad, som der
Ville, tredeldt mellan vilda skär,
Till ett enda rike knyta Norden,
Högst på toppen utaf jorden.
Stor var tanken, djerf och sann,
Men en Fenix, som till aska brann
Att stå opp förnygrad. Ärret blöder
Än af striden, hvori Nordens bröder
Rasade som blinda — mot hvarann.
Arma Kalmar, minnets enkesäte!
Bäst att vi dig nu förgäte.
Hög ock växer sjön kring kopprad stam,
Vidare bland skär och sagor fram!

Näktergalsbebodda lunden,
Blekings skärgård, möter här,
Dyker grönskande ur sunden:
Norden skådar du och Grekland der.

Ser du, lummiga arkipelagen
Springer plötsligt fram i dagen,
Med de runda öarna, som le i,
Icke Ägirs, men Ägei
Böljor, med en lånad karakter
Utaf Södern, flyttade till Norden.
Kanske villas endast skådarns syn
Af den dunkla, dimbetäckta skyn,
Som betäcker hafvet här och jorden?
Blicka nogare omkring dig! Är
Det ej flytande Cyklader?
Intet tempel syns för sångens fader,
Men hans syster kunde jaga der.
Se, der springa hennes hjortar
Under skogens gröna äreportar,
Men o jagade de gå.
Svartsjuk hanen vaktar sina hindar,
Frågar ständigt vakna morgonvindar,
Om hans sköna är att lita på. —
Se åt stranden. Hafvet griper gladt
In med hundra armar uti lunden.
Kan du räkna fjärdarne och sunden?
Gerna svalkar sig i löfgrön natt
Vatten-anden,
Kysser gerna blommorna på stranden,
Tager gerna bokens lockar fatt.

Trotsö — nej, Carlskrona. Se hur djerft
Snillet der sin lager har förvärfvt
På Naturen. Se, ur klippan bruten,
Dockan gömmer köln: hur trygg, hur sluten!
Svea! vårda både haf och skär,
Herrska öfver beggedera,
Liksom fädren gjort, nej, herrska mera!
Hafvet stormar kring din ö,
Ditt är Nordens land, din är dess sjö.
Segren väger helst på tunga vigter,
Hafvet fordrar sina Hjeltedikter;
Skären må ha nog af Epigram,
Hoppande från stranden fram.
Blekings vapen äro trenne ekar,
Susande på gräsgrön strand:
Tyda hän på Hildurs lekar,
Lekta öfver våg och land.
Sträck din köl med hundra åskor inne;
Det är Mjolners, det är hjeltars minne
Från den tid, då draken låg
Segersäll på hvarje våg.
Bleking är dock bygdt från höga Norden,
Ifrån Norge, der på hvarje stam
Segrande en viking sam,
Och från sjön beherrskade han jorden,
Kraftfull, segersäll och lyckosam.

Herrska, Skandia, öfver blåa sunden,
Herrska öfver gräsgrön jord!
Jernmängd är den djupa grunden,
Jernet talar seger-ord.
Herrska öfver jord och haf och lågor!
Loke, guden af Jotunastam,
Bryter ännu ur sitt Hekla fram,
Hatar än, som förr, de våta vågor,
Eldröd, herrsksjuk, afundsam.
Den, som öfver lågan råder,
Vingar skeppet, smälter bergets åder,
Blixten han från molnen tar,
Ny Vaulunder
Hamrar stålets blåa under. —
Lågans drottning, Skandia, var!
Svea, Dana, ljusa syskonpar,
Knyt med Nore din förenta flagga,
Låt den högt i molnen vagga,
Svaja stolt från dina masters skog.
Ingen skoning, ingen hvila!
Götha lejon, Nores bila,
Danas Dannebrog!

III.

Än en dag och än en sång!
Båt och saga gå sin gång.

Se, bland vågor i den vilda sjö
Reser sig med möda Ingmars ö.*
Stackars vättar,
Som ha efterträdt de höge jättar,
Palnatokes folk, som låg
Och förblödde i Hjorunga våg.
Ön, bland saltskum knappast sedd,
Hör till slocknade volkaner,
Och der fordom bott Titaner,
Bor nu dvergen, ömkad och beledd. —

Der stå tornen, murade af Finn,
Med den mörka kryptan under
Och mångt vildt, förstenadt jätte-under! —
Rörd i Saxos stad jag träder in,
Skyndar längtande till Helgonbacken:
Gulnad krans bär han nu mer kring nacken.

* Bornholm.

Stora skuggor likväl vandra der:
Valdemar och Absalon och Gerda,
Bättre sångare, än jag är, värda.
Derifrån min nästa vandring är
Till de älskade ruiner
Utaf sångens vissna minnesvård,
Till min förr så gröna Lundagård,
Der nu löfvet hvirflar, stormen hviner.
Ack! hur glad jag satt, i fordna dar,
I dess skuggor, då jag yngling var,
Frisk och blommande och guldgulhårig,
Lutar nu mot graf, snart sextiårig,
Är eu runsten på mitt eget stoft.
Sången ljuder än, men doft,
Ur det fordom friska hjertat.
Hvad har jag ej lidit och försmärtat!
Än en gång, förrän min dag är all,
Jag dess kronor sätta skall
Öfver mina gråa lockar.
Om jag också ingen lager plockar,
Ännu är min barm ej kall.
Hjertat klappar, som i fordna dagar,
Brinner, älskar, svärmar eller — klagar.
En gång Frithiof varit diktad här,
Gerdas morgonrodnad sken emellan
Dessa stammar, der så mörkt nu är.

Isbetäckt nu ligger sångarkällan,
Låt mig hugga hål på hennes is,
Väcka böljorna igen till dansen,
Stänka dem på vissna sångarkransen,
Söka friska opp dess torra ris. —
Grönsken, blad! jag bryr mig ej om glansen.

Återkomsten till hembygden.*

En fågel lik, som ifrån Söderns stränder
Med vårens vindar flyger till sin Nord,
Så till min fosterbygd jag återvänder,
En flyktig gäst på mina faders jord.

Se, ännu står din boning, höga moder,
Ett Göthiskt tempel på osviklig grund,
Och intet jordskalf störtat dina stoder,
Och ingen åska sprängde hvalfvets rund.

Och ingen vinterkyla har de friska,
De evigt gröna lunderna förstört,
Och samma obekanta andar hviska
I deras toppar, som min barndom hört.

Dock — allt är ej, som förr. De namn, jag ristat
I trädens bark i lyckligare dar,
Växt ut. Jag gråta vill hvad jag har mistat,
Och tacka Gud för hvad jag än har kvar.

* 1841.

När sol går ner, hvad guld och purpur väger
Utöfver böljan! Fordom deruti
Hur englar lekte! Nu mig forskarn säger,
Det är blott dunster med strålbrytning i.

Och trasten, som i björken slog sin klagan,
Jag hör som fordom. Han slår der ännu.
Då var det längtan, som i kärlekssagan,
Men blind instinkt, naturdrift är det nu.

Och bäcken, som med silfverklara droppar
En modig yngling ner från bergen sprang
Och växte till en flod, se, hur han stoppar
Sin djerfva fart: hur bruten är hans klang!

Ett lastdjur lik, arbetar han vid sågen
Att drifva hjul, som klyfva mången stam.
Så klar som förr, men ej så frisk, är vågen
Och torkar hop till en förmöglad dam.

Som förr, se, bergets gamle jätte vaktar
Med lummig hjälm sin djupa sjögraf än.
Hur hotande, hur mörk han mig betraktar,
Men ljusnar, då han känner mig igen.

Sjön speglar än de troget gömda dragen
Utaf mitt anlet. Hur förändradt det!
Hur matt är ögat, vissnade behagen,
Hur tunga, vacklande den gamles fjät!

Nej, det är icke jag, men någon annan,
Hvars vissna anlet visar sig i sjön,
Med skrynklad kind, med grånadt hår kring
 pannan;
Förr var det gult, som löfven der på ön.

En yngling sitter, metande på stranden,
Der jag satt fordom metande som han.
Hur tankfull hufvu't lutar han i handen!
Du blir som jag. Kom, låt oss se hvarann! —

Hvart ha'n J gått, stålklädde Asa-gudar?
Olympens mör, hvar får jag söka er?
Der förr var lif inunder blanka skrudar
Ett anatomiskt preparat jag ser.

Det hela förr, det yppiga, det runda,
Hur benigt nu, ej lif och ej behag!
Allt är som förr och likväl annorlunda.
Har sig Naturen ändrat — eller jag?

Ragnarok.

Jorden har mognat till fall,
Ragnarok stundar,
Och falla hon skall.
Brinna skola berg och lundar.
Surtur kommer. Verldens brand
Framgår öfver haf och land.

Ond tid, vargtid,
Ond strid, arg strid!
Ondt rår öfver jord,
Öfver himmel,
I Söder och Nord.
Jord i brand!
Muspels söner
Koka haf, koka land.
Ormen biter sig i stjerten:
Evighetens sinnebild
Rasar mot sig sjelf. Behjerten
Hur hans kraft är spilld!
Allt hvad ondt är
Oförsont bär
Dödsfrö i sitt eget bröst,
Löses opp, blir återlöst.

Nagelfare,
Dödnings-skeppet, ryslige och snare,
Vräkes mot den öde strand,
Strandande med dödens söner.
Nastrand löner
Deras hjertan med en evig brand.

Varg är sprucken,
Orm är stucken.
Enhänt Tyr
Vacklar, men likväl ej flyr,
Vredgas än och slår, —
Striden räckt i tusen år.

Thor är borta,
Sjelfva Oden kommit har till korta.
Mörkret tjocknar,
Lidskialf slocknar,
Ratatosk
Far med tidningar från rot till topp.
Nidhogg gnager
Rot, och tager
Saft ur blad och saft ur knopp.
Tidsträd fallet!
Genom verlden dånar återskallet.
Urdarbrunnens svanor

Simma döde
Öfver vågor öde.
Mörkrets fanor
Vaja högt mot himlen opp.

Stjernekransen fallen
Ifrån himlens tinning, och på Idavallen
Hittas runetaflor tolf,
Lysande å gräsgrönt golf.
Himlen, jorden,
Sjunka ner i sjön;
Baldurs-ön
Lyfter gröna kullar,
Dansar, rullar
Öfver våg,
Blomstrande med nyfödd håg,
Ankrar slutligen i Norden.
Fromme Balder herrskar der,
Tusenårig.
Och dock guldgulhårig,
Evigt fjerran, evigt när.
Fromme Balder
Håller kungahof, med skalder
Och med Nanna, som är Guden kär.
Fromme Guden
Gläds åt harpoljuden,

Gläds

Gläds att kyssa himlabruden,
Som en evig trohet svär.
Inga strider;
Ingen lider,
Ty det Onda utdött har omsider,
Sång och Kärlek lifvets grundton är.

Julottan.*(Fragment.)*

På altaret ha ljusen brunnit ner!
De voro dock symboler af det ljuset,
Som kom från himlen neder här i gruset,
Det enda, ty det nedsteg intet mer.
Det ljuset ensamt frälsar oss ur våda;
Det lyste fordom öfver Bethlehem:
I ringa krubba var det först att skåda,
Var både Gud och menska, kärt för båda,
Det lyser alla ifrån jorden hem.
Och vise männer ifrån Österlanden,
Ifrån Orontes, ifrån Ganges-stranden,
Till krubban bragte rökelse och gull,
Af verdens frälsning låg den krubban full.
Ett barn ännu! Snart växte derur anden,
Fridshjelten, som ej kom med storm och svärd
Och blodig klädnad, men på mäktig skullra
Bar han dock synderna utaf en verld, —
Och der vardt lugn, der åskor hördes bullra
Och natt och mörker stormade sin färd.
Och saligheten, som i fordna dagar,
I tidens morgon redan, bortspilld var
Utaf det första fallna menskopar,

Steg upp igen. Då tyddes himlens lagar,
Då byggdes himmelriket åter opp
Med tro och kärlek, tålmod och hopp,
Och menskan lärde älska bröder. — Frid,
Förakt för död, för världen och dess strid,
Begär att älska alla och försona, —
De byggde fredligt i hans törnekrona.
Ek bröts af stormen, vassen böjdes ned,
Men steg igen: det vilda sjönk, det ljufva
Steg upp: Roms örnar föllo, vänlig dufva
Sin silfvervinge genom rymden spred. —
En Jungfru, skönast, renast under månen,
En obefläckad, födde Gudasonen.
I öcknen tigern i sitt blodbad sam,
Men fram gick lejonet af Juda stam.
Gud Fader gick utöfver stjerneringen;
Men sonen gick på jorden, följd af ingen,
Och ångren sig för krossadt hjerta slog,
Och hatet gret, och himmelsk kärlek log. —

Pantheismen.

Farväl, min sommar! Här i höga Norden
Kort var besöket; du gör nu, som förr.
I dimmor faller hösten öfver jorden
Och klappar frusen på min stängda dörr.

Se ut, hur alla mina lunder gulna,
Och alla blommor i min dal dö hän,
Och mörka tankar vandra under kulna
Höstskyar och inunder nakna trån.

Den svällda bäcken vill ej släppa öfver
Sin fordna gunstling, lik en trolös vän,
Som gjort sin lycka, mig ej mer behöfver,
Och nu ej längre känner mig igen.

Gemensam lag inunder stjerneringen!
Så gräs som blomma, menniska som djur,
Skall växa, frodas, vissna hän, och ingen
Tas undan i förgängelig natur.

I höst dör strå't, men nästa vårdag blommar
 Det upp igen så gräsgrönt som förut,
 Och fjärila lyfter vingar blå i sommar
 Ur brusten puppa, då hans sömn är slut.

Naturens Ande vaknar upp med våren,
 Glad, lefvande, nymornad, skön och huld,
 Och intet grånadt finner du bland håren;
 De flyta, som i fjol, likt nedsmält guld.

Och ingen skrynkla synes på hans panna,
 Det blåa ögat är, som förr, så gladt,
 Så strålande. Det Sköna och det Sanna
 Fullsöfda vaknat ur sin dvalas natt.

I graf förmultnar människan. Är Anden
 Då sämre än ett grässtrå? Grönskar ej
 En löfsal i de obekanta landen
 För honom? — Dagens vise svara: "Nej.

"Gud är i allt, för allt är han gemensam,
 Är färg i blomman, är instinkt i djur.
 Gud är i världen ej, verld är han ensam;
 Gud heter Pan, nämns äfven för Natur.

"Gud är ej till. Han *blir*, der han förnimmer
 Sig sjelf, lik spegelns bild, ej sedd, ej till.
 I stjernan är han rörelse och skimmer,
 I Hegel tanke. Tänk den, om du vill.

"Odödlighet? Hur kan du det begära?
 Odödligt släktet är, men icke du.
 Hvad var du, innan du kom hit? Vi lära,
 När du gått hän, blir du, som då, ännu." —

Men hvad är Gud, som ej är till? Blindfönstret,
 Inpassadt i Naturens öde sal!
 Oxögat på theatern, högsta mönstret
 Af falsk logik i hjernans jämmerdal.

Odödlighet, som ej vet af sig? Svara,
 Hvad är väl det? Nej, gif mig Miltons dikt
 Om paradiset och fall och död. Förklara
 Ej Bibelns ord det samma? — O hur rikt,

Hur skönt syns allt! Låt oss gå ner i dalar,
 Der trasten slår i björkens äreport,
 Ros rodnar för sin längtan, bäcken talar
 Om Gud, som lefver, och allt skönt, han gjort! —

Sångmön och Drömmen.

Onar.

Välkommen hit till din bror. Jag har väntat dig
länge, min syster!

Kalliope.

Syster? det vet jag ej om. Ljuslockige Febus Apollo
Säger sig vara min far, en Gud med strålar kring
pannan,

Lyrans och bildningens Gud, Gud Helios, fader
för dagen.

Artemis kallar jag tante, och Timmarne nämna
mig syster.

Slägt är jag icke med dig, Morfei nickande styfson!

Onar.

Alltså din far, som jag hör, är Apollo, guldlockige
strålarn,

Men hvem var då din mor?

Kalliope.

Besynnerligt nog, här i Hellas
Ofta oviss man är om sin far, men modren, den
vet man.

Annorlunda med mig, ty förälskade äfventyr
många

Febus med Nympferna haft, så gift som ogift, på
bergen.

Träffar mig Himeri pil (tante Artemis säge ock
derom,

Hvad hon vill,) och blir det en son, som alltid
är möjligt,

Pilen jag bryter i tu, och det förr'n pilten är full-
växt,

Skall ej bedraga en qvinna. Jag räds att Apollo
har gjort så.

Lyran har jag i arf, och med den jag tröstar väl
pilten.

Var ej Attys en Gud, fast ofullständig? så sägs det.
Mnemosyn' var min mor, dock hviskar man nu
allehanda

Om Kariterna tre; Aglaja man prisar som mor ock.
Sannt är likväl att du, o Dröm, ej kan vara min
broder.

Onar.

Var ej så stolt. Är också Apollo just icke min fader,
Är han mig huld ändå och låter mig ofta få röra
Lyran, den gyllne, likväl, fast jag stammar från
åldriga Natten.

Natten är sångens mor, den djupares. Strängade
lyran

Till uppmuntran han gaf sömrvandrande yng-
 lingen, när han
 En gång ingifvelse fått, en nattlig, ty skalden
 för dagen
 (Stundom det händer väl än) tar mot ur Tita-
 niska djupen
 Vilda gestalter alltjemt, och bildar dem om och
 förskönar,
 Underliga, som Östern dem har eller Norden
 (det sköna
 Trifves i Hellas dock helst), men Apollo försmår
 dem ej därför,
 Tar dem som marmorblock, och skär Olympiska
 Gudar
 Utur den plumpta klyft. Hur stiga gudomliga
 former
 Upp under mejselns slag! och liksom stjernorna
 dansa
 Rymden igenom till sferernas sång, så dansa de
 lätta,
 Tämnda af sångarens röst till skönhet, till form
 och fulländning.
 Skönhet är sken, men allt sken behöfver dock
 ytterst ett något,
 Som det kan fästa sig på. Förakta ej Drömmens
 ingifning,
 Febus föraktar den ej. Här ser du lyran, han gaf mig.

Kalliope.

Detta en lyra! Besynnerligt nog! sjusträngad dock
är hon,
Men det är icke strängar, ej rör, som Pans. Det
är dimmor
Luftiga, lätta ändå, halfdunkla! Om himmelens
stjerner
Gjuta, och månen, sitt silfver derpå, så (tänker
jag) bildas
Egna gestalter deraf, men barbariska säkert och
vilda,
Främmande, snarare än de sinligt sköna, som Hellas
Älskar betrakta. Ej smak, ej måtta, ej samman-
hang i dem!
Skönhet är sansning och måtta och lugn, och
skönhetens linea
Ritas ej oviss bland stjernorna ut. Hon drar sig
tillsammans.
Formlösa tinget dock saknar till slut all skönhet,
ty skönhet
Blifver dock slutligen form, all skönhet ligger
i formen.
Hur de tonerna dock må ljuda, hur föga harmoniskt!
Likasom komme de ur en graf, orediga röster
Opp ur afgrundens svalg, som förvirra det tän-
kande sinnet,

Dansen af vålnader blott utöfver Heroernas döds-
 fält,
 När en grönskande vår har kastat sin mantel der-
 öfver,
 Blommorna nicka från högarnas topp. Det kallar
 du Konst, det?
 Säg, hvad vill med vidundret du nu?

Onar.

Sjusträngade lyran
 Sådan är, som jag fått den till pris af Febus, din
 fader.
 Högmod (säger man) går för fall, O Kalliopeja!
 En gång kommer den dag (om sent, eller tida, jag
 vet ej),
 Men han kommer en gång, det är visst, när Hellas
 är stoft blott,
 Templen ligga i grus, och hindarne beta i staden,
 Vargar bo på din höga Olymp, björn ynglar på
 Ida,
 Zeus är en fabel allen, en underlig saga i minnet,
 Afrodite är död, det Skönas gudinna; det Sköna
 Lefver dock evigt i människans bröst, det lefver
 i sången.
 Febus ej strålar i sol, ej i vår. Han strålar i snille,
 Lefver i skaldernas sång, och i din, O Kalliopeja!

Floder har Hellas ej då, ej Eurotas, ej Alfeus,
 ej Peneus;
 Alla förgätna! Blott en, heter Lethe, har slukat
 dem alla.
 Den dag kommer en gång. Vi öfverlefva den begge.

Säg mig, Kalliope, hvad vill sången? Jo, lifvet
 försköna,
 Bilda af djuriska kräk ett människoslägte, som
 sätter
 Himlen till krona på lockarnas natt, och tar maje-
 stätiskt
 Jorden till län af sig sjelf, men icke af höge
 Kronion.
 Älska hvad Skönt är skall du, och forska hvad
 Sannt är tillika,
 Våga hvad Rätt, och söka det Goda, och följa der-
 jemte.
 Barbariet en fiende är till det Sköna för alltid.
 Detta är sagans mening om åldriga kriget emellan
 Gudar och Erebi ätt, Titanerna, sin tids Barbarer.
 Men hur når det Sköna sitt mål, hur danas det
 slägtet?
 Jo, genom bildning och konst och smak! Men hur
 finnes det Sköna?

Kalliope.

Gå, betrakta en menskogestalt, en yngling, en
ungmö,
Gynnad af Afrodite med gyllene gåfvorna, Paris
Eller hans Helena, Pelei son, eller, jemte den höga
Rosenkindade mön Briseis, dottern af Chryses.
Se dig omkring från Arkadiens berg, der sonen
af Hermes
Betar sin hornade hjord på ständigt blommande
ängar,
Kantade rundtomkring med susande lunder, men
källor
Kröka sig fram öfverallt och spela på röret för
Guden,
Fåglarne stämma sin sång, och Selene skiner i
qvällen;
Detta är skönhet. Det Sköna är högtidsdräkten
på menskan,
Kröningsmanteln, som lätt Naturen kastar om-
kring sig,
Genomskinlig och fin, kring harmoniska lemmar-
nas byggnad,
Som när en flicka från Cos sig skyler i fäderne-
floret.

Onar.

Godt! Naturen är skön, och menskogestalten, men
 huru
 Skönhet i Konsten går in, det är mig ännu ej
 rätt klart.

Kalliope.

Jo, hvad lifvet har skönt afbildas i Konsten. Hon
 • är blott
 Eko och spegelbild af lifvet och alla dess former.

Onar.

Lifvet alltså är Konstens problem, är grund för
 det Sköna.
 Hvad som icke har lif, är ej skönt, för icke till
 bildning.
Det är Promethei bild, förr'n han stulit elden
 från himlen.

Menar du så?

Kalliope.

Ja rätt!

Onar.

Men hvad är då grunden för lifvet?

Kalliope.

Evige Gudarne blott, eller kanske det eviga Ödet,
Blindt, oböjligt för böner, ja, *det* är allt lefvandes
urgrund.

Onar.

Knappast. All verkelig grund för lifvet vill synas
mig tvåfald:
Sanningen, tingens natur, det yttres innersta
väsen,
Dernäst gestalt eller form, der herrskar det Sköna,
O Sångmö!
Äfven det Fula kan blifva oss skönt, blott det är
på sitt ställe,
Skuggan jemte sitt ljus. Stå ej begge på målarens
tafla? —
Betar du ögonen nu på det Sköna, skummar du
ytan
Endast af tingens natur, så bildas du, kan ej för-
draga
Hvad som är lågt, oädel, opassande, falskt och
barbariskt.
Derigenom Hellener gått fram, och Barbarerne
vikit.
Solen är sångens symbol, och häfderne gå på dess
toner,

Febus är bildningens far, symbol af det segrande
ljuset.

Detta är formernas rike, min vän. Men *form* är
ej *väsen*,

Väsendets grund långt djupare är, det Sköna är yta,
Skönhet är sken, ger du ej tillika betydelsen, eller
Väsendets yttersta grund, den evigt varande San-
ning.

Sanningens grund, betydelsens djup, äro döttrar
af Natten,

Komna från Nord eller ock från Öster, Titaner
till ursprung.

Djuptänkt är släkten, med talande drag af den
eviga Natten.

Sanning och Godhet och Skönhet är ett, de bära
hvarandra,

Från dem alla är jag, som fäder jag prisar dem alla.
Natt är min kungliga stam, mitt rike är skuggor-
nas boning,

Stjernorna äro mitt fädernegods, jag trifves ibland
dem,

Går väl uppöfver dem ock, och betraktar tingen
från höjden,

Ser deras eviga grund, och ser in i den verk-
stad, der Gud är,
Sitter

Sitter och bildar alltjemt och strör ut båd' solar
och jordar.

Der är lifvets grund, det outransakligas. Icke
Fattar du lifvets natur, så länge du dväljes på
ytan,

Hänger vid formen allen. Det är Febi fel och
Hellenens.

Skönhet är ögonens fröjd och ej mer. Det hela
af lifvet

Konsten skall fatta, och icke blott se, men *inse*,
och därför

Medan du ser, är ej dag, det blir dag först, sedan
du somnat.

Derför hvad lifvet förvarar på bottnen af tingen,
det ser du

Endast vid stjernornas sken, se'n Drömmen har
öppnat för inre

Ögat, hvad yttre ej ser. Gestalterne äro dess aning,
Veta ej sjelfve hvad de betyda, symboler de äro,
Klädning förrådande blott en växt, som icke de
känna.

Derför ock Drömmen portvaktaren är till San-
ningens riken,

Är skattmästarn alltjemt i Gudarnas innersta
lönnhvalf.

När hvad sannt är och skönt upplyfter ditt sinne
från jorden,

Så har dig Drömmen det lärt, hvad okänt var
för den vakna.

Dröm är uppenbarelsens röst af salige Gudar,
Bildningens högsta mystèr, utan dröm ej finner
du sanning,

Likasom ej utan dikt. På djupet ligga de begge,
Verklighet parad med dikt; helt broderligt trifvas
de samman.

Derför förakta ej Drömmarnes Gud, han är San-
ningens äfven.

Riktigt Homerus har sagt: ifrån höge Gudarne
kommer

Drömmen jemväl: han är skald på sitt vis, på
djupaste viset,

Likasom Hierofanten är prest, och firar sin Guds-
tjenst

På Samothrakes ö, hans gudstjenst nämns för den
högsta.

Alltså höra vi två tillsammans: om sång skall ge
bildning,

Sanning är Skönhetens grund och begges förening
är Konsten.

Bildning är blott genom Konst, därför har jag
kallat dig syster.

Talte och rörde med spöet vid gyllene lyran.
Hon klang som
Aldrig förut, men Onar försvann bland stjernorna
åter.

Oedipus.*En Allegori.*

På Isthmus *, badadt af en dubbel sjö,
 Nackbenet, som förbinder Pelops ö
 Med kroppen, med bergbyggda skulderbladen
 Af gamla Hellas, — i berömda staden
 Dock icke född, ty på Cithärons berg
 Man fann mig utsatt för de vilda djuren,
 Som seden är, till nesa för Naturen.
 När jag det hörde och förstod, min färg
 Vardt blek af fasa, ty af menskor svuren,
 Allt från min börd, var då min undergång,
 Som skyndar nu allt mer och mer sin gång.
 Man fann mig vid de vilda trädens rötter
 Matt och förblödd, med genomstungna fötter,
 Rödblå af vinterkyla, lam af fluss,
 Och därför kallades jag Oedipus
 (Betyder *svullfot*). Att min härkomst leta
 Jag drog till Delfi, ville namnet veta
 På den, som utsatt mig. Kom så en man
 Uti en korsväg, stolt och häftig han,
 Med herrskarlater, gråa hår kring pannan,

* Korinthiska näset.

Då blef der tvist, vi skymfade hvarannan
 Jag slog ihjäl den gamle, drog derfrån, —
 Det var min fader, jag var gubbens son.
 Vild och orolig dref mig sorglös Hebe *
 Omkring på äfventyr; kom så till Thebe,
 Der lejonjungfrun med sin gåta stod
 För stadens murar, och det gällde blod
 För den, som gissade, men mig blef gifvet
 Att lösa gåtan opp af — menskolifvet.
 Då blef jag kung, i guld och purpur klädd,
 Steg opp och skändade min moders bädd,
 Ty hon var priset, hon var landets drottning,
 Men intet visste jag om ödets lottning,
 — Den gamle siarn ** visste allt, men teg, —
 Tills som ett åskmoln ner ur molnet steg
 Det Oerhörda. Mina ögon ref jag
 Ut i förtviflan, och kring jorden dref jag.
 Förbannelsen, hvartut mitt öga såg,
 Uppå min skullra, tung och blodig låg.
 Hvad sägen J om *Moir*a ***, stolte Vise?
 Jag hatar henne, fast vi Gudar prise.
 Nu står jag här i Furiernas lund,
 Med mörkrets makter länge i förbund,
 Nej, icke i förbund, ett rof allena
 För deras nycker. Hur vill du förena

* Ungdomen. ** Tiresias. *** Ödet.

Med Gudarnes rättvisa dom min lott?
När jag ej ville det, hvad var mitt brott?
Jag går till Hades. Theseus, som steg neder*
Och upp igen, är hjälten, som mig leder.

. * Första gången, då han hämtade Pirithous från underjorden.

Henrik IV.**I.***Bågskjutningen.*

”Sjung mig, hulda gemål, en glad Gascognare-visa,
Medan du föder vårt barn. Hvad jag har i handen
är ditt då.” —

Alltså talte till Henriks mor hans bekymrade
fader.

Och hans drottning hon sjöng, och han gaf henne
gyllene dosan,
Lade kring barnaföderskans hals den gyllene
kedjan,
Som i dosan var gömd. — Och pilten föddes med
glädje.

Tiden går mellertid, och den femtonårige
Henrik
Växte i helsa och kraft, smärt yngling och rak
som ett jagtspjut:
Hemma nu på besök hos de kära föräldrarna var
han.

Fester firades der, och Carl den nionde var der,
Frankrikes konung då. Bågskjutning skulle be-
gynna.

Målet satt högt, en pomrans på en stång, och
konungen klöf den.

Nu var Henriks tur, han klöf det gyllene äpplet;
Men pomeransernas tid var förbi, och der saknades
skottmål.

Då såg Henrik en flicka, som stod bland gapande
skaror,

Ung som han, och skönare än, och kallades Flora.
Törnros hon bar i knoppande barm, och Henrik
förlägen

Bad få låna den: brydd hon gaf den åt honom
till skottmål.

Henrik sigtade då, och pilen satt åter i rosens
Hjerta, liksom en stjelk, och dallrade. Rosen ej
kunde

Skiljas ifrån sin stjelk. Han tog dem begge och
bar dem

Åter till Flora, som blygt blott tackade, rodnande
lifligt.

Från den stunden det var, som om ynglingen,
äfvensom Flora,

Träffats af kärlekens pil. Nytt lif gick opp för
dem begge,

Oro, men ljuf, och suckar och qual, med vällust
och tårar,

Rodnad och darrning, och klämsel omkring det
 längtande hjertat, —
 Kärlekens vanliga märken, och helst den förstas
 hos jungfrun.
 Genomborrade var Floras ros, hennes hjerta, och
 skytten.

II.

Trädgården.

Henrik gick tida ut i parken. Med skyffel på
 axeln
 Vandrade han till den speglade dam; men
 rundt kring den klara
 Dammen förvildadt var allt, försummadt, gräs-
 gånget och öde:
 Sällan gick någon dit, om ej från en boning vid
 sidan
 — Trädgårdsmästarns var den — en flicka med
 kannan i handen.

Unga arfvingen af Navarra trufdes här gerna,
 Gräfdde och gräfdde nu djupt i gräset: i morgo-
 nens gryning

Svett af pannan droppade ner, och tröttad och
 törstig
 Gick han till dammen igen och drack dess fly-
 tande silfver.
 Nu då läppen var fuktad af det kyliga vattnet
 — Floras läppar mötte han der —, då skred han
 till slottet,
 Satt i dess ensliga sal och sorgfull tänkte på henne.

Parken var mellertid rätt herrlig att skåda,
 och ingen
 Såg dess blomstrande rund likgiltig. Långa ra-
 batter
 Ros och lilja bredvid hvarann i doftande fågring!
 Kaktus blommade der, men Aloën hade ej frukter,
 Ty det säges, han bär blott en gång på seklet,
 den främling!
 Fikonträdet med blommor och frukt, och dadeln
 sin krona
 Lyfte: citron och orange, som täfla i glödande
 äpplen.
 Men emellan en mängd af nejlikor, blåa och
 hvita,
 Lyfte ranunkeln sin gyllene kalk, och drufvan,
 den röda,
 Kröp der lustigt omkring hvart tak och skylde
 en bergvägg.

Fotfolk, lilja och ros, men som riddare stodo der
träden
Upp med sin grönskande hjälm, och skakade
löfviga kronor.
Midt i parken der låg en brunn, infattad i
marmor,
Rundt kring stodo på vakt jasminer, syrener och
pinier
Med sin stingande lans, en lefvande vakt och en
säker.
Sådan var parken, der Henrik nu gick, med
skyffel på axeln.

III.

Floras bad.

Middagens qvalm låg hett, som det är i bergiga
trakter,
Strålen, trängd mellan berg, blir glöd: hvad på
slätten är värma
Käns mellan klippornas mur såsom qvalm. Så var
det nu äfven
Bland Pyreneerna här. För att svalka sig hastade
Flora
Bort till den speglaude dam: der tvådde hon
liljor i barmen,
Badade armarnas snö och vattnade kindernas rosor.

Hänryckt bland buskarnas löf stod Henrik, och
 blodet var lågor,
 Mättas ej kunde hans öga, ty så steg Venus ur
 vågen,
 Så ock Freja i badet blef sedd af lycklige Öder. —
 Hvad han drömde den dag det vet Gud Amor
 allena,
 Han allena vet ock hvad Henrik drömde om natten.
 Blund i hans öga ej kom. Till Floras fönster han
 smög sig,
 Rodnande satt hon och läste i ro på stjernornas
 saga,
 Kärlekens saga det är, med silfverstilar hon tryckt
 är.
 ”Säg mig — sad’ Henrik då, och en suck beled-
 sagade orden, —
 Säg mig, hvad var det jag såg i speglade dammen
 der borta!
 Mensklig gestalt var det ej, men gudomlig. Kanske
 Cythere,
 Stigen från himlarna ner, eller kanske Flora,
 gudinnan?
 Namnet af henne du har, och anletet syutes mig
 snarlikt.”

”Nog — gaf Flora med rodnad till svar — nog
 känner du mig, Prins.

Ingen gudinna är jag, din trädgårdsmästares
 dotter,
 Alltför ringa för dig. Dock synes mig ridderligt
 föga
 Smyga på lur omkring och göra oss arma förlägna.
 Nu, god natt, och sof väl!" — Dock fönstret gick
 ej att stängas,
 Stjernorna vände sig sörjande bort, men morgo-
 nens rodnad
 Mötte hos Henrik förtjusningens blick och såg
 mellan löfven
 Flora, som badade nu sitt glödgade anlet — i tårar.

"När får jag se dig igen? — sad' Henrik — Kan-
 hända i morgon?"

"Nej, men när gryningens sol i öfvermorgon oss
 lyser,

Finner du mig, icke här, men vid dammen der-
 borta, försonad."

IV.

Mötet.

Glesnande skuggorna fly, — bak' Pyreneernas
 kullar
 Solen gnistrande steg, daggdropparne glänste som
 gull der.

Henrik till dammen kom, med högstämdt, klap-
pande hjerta.

Ingen var der att se! I dammen låg der ett lik
blott,

Ack! det var Floras lik. Uthärdad hade hon icke
Skymfen af bruten ära, som blott försonas i döden.
Gråtande kysste Prins Henrik ännu de stelnade
lemmar,

Sköna som förr. Men anden ej mer till skym-
fade hyddan

Vände igen. Försonad den satt uti skönare parker,
Satt bland stjernorna högt och, när verlden talte
om Henrik,

Gladdes i himlen Flora, förlät den hon älskat
på jorden,

Och osynlig var med, när han kröntes till ko-
nung af Frankrik.

Siestan.

Kom och vagga mig till hvila!
Hela dagen har jag svettats,
Och Sirocco fortfar ständigt.
Fåfångt i den gula floden,
Hvarest fordom hjeltar summo,
Klyfvande med starka armar
(Armar, som besegrat världen,)
Stolta böljan, som beherrskat
Donau och Rhen och Elben,
Oxus och Granicus, Tigris
Och Skamanders helga vågor,
Med Eurotas, Penei silfver
Och Paktoli guld, och isfylld
Tanais, der han gjuts i träsket, —
Fåfångt har jag länge dykat
I den gula Tibern. Kokar
Ej hans våg, att knappast Dantes
Svafvelpölar koka värre?
Icke läskar mig orangen,
Icke drufvans röda smultron,
Icke bädden, ställd på taket
Mellan hvita marmorstoder,

Som stå der och blicka öfver
 Lundarne, der Gudar gingo,
 Stoder lindade med Bacchi
 Murgrönsranka, som gaf svalka
 Åt gudomeliga raglarn,
 När han svettades vid Indus,
 Och Bacchanterne i jubel
 Skreko: "*Jo, Evan, Jo,*
 Thyrsus-väpnade och glade
 Segrare och Gud vid Ganges,
 Glädjebbringare på jorden
 Lifvets läkande Nepenthes,
 Ariadnes brudgum, drucken
 Utaf drufsaft mångenstädes,
 Men af kärlek först på Naxos
 Och i Afrodites lönnrum."
 Dionysus nickar, slumrar,
 Ty i mjuka armar tog du,
 Hulda Nymfa, tigertämjarn,
 Och han sjönk intill ditt hjerta,
 Sof — och sofver kanske ännu.

O förbarma dig, Siesta,
 Öfver mig, den arme Romarn,
 Som ej är en Gud, men endast

Guda-

Gudason, ty gamle Febus
Prisar jag ändå som fader.
Född i höga Norden, hvarest
Dikten går i pels, och åker
Släde öfver frusna vågor,
Och går skridsko öfver Götha,
En barbar från Scythiens skogar,
Furulundar, der man dricker
Öl och bränvin, äter hästkött.
O var nådig mot Barbaren,
Född uti November, badad
Uti fyrti graders kyla
Och i snön vid Finnbadstugan.

Många döttrar du, Siesta,
Äger, alla väluppfödda:
Lätta Oreader, ljusa
Profetissor från Olympen,
Sierskor, som veta allting,
Framtidens prestinnor, som ha
Nyckeln till dess dolda runor,
Läsa chiffern rent på Ödets
Taflor, som Champollion läser
Hieroglyferne i Memfis.
Hulda drömmar, gudaslägte,
Kommen, visen mig min sköna,

Henne med den mörka blicken,
Lågande som heta Etna,
Vänlig dock som Afrodites
Par af dufvor, när de näbbas;
Eller henne med sitt månsken
Uti himmelsblåa ögon,
Tvenne himlar, hvarest englar
Stå på vakt för paradiset,
Öfver kindens mjella drifvor,
Hvarest morgonrodnan satte
Sina skönsta rosor alla.
Visen J mig dem, J drömmar!
Läggen begge till mitt hjerta,
Att jag kysser dem i drömmen,
Efter jag ej får det vaken.
Fören dem till mig, der Hymen
Bäddat thalamus med tagel,
Svällande som deras barmar.

Många söner du, Siesta,
Väluppfödda har tillika.
Men jag föredrar Araben
Resande från Yemens slätter,
Som står för mig, när jag vaknar,
På mitt bord och doftar Mokka.

G. Mohnike.*

Du ock gått hän, den endaste som knöt
Mig till Germaniens språk och töckenland!
Ett ädelt folk bor der, ett hjertligt, trofast,
Men tungt som språket, långsamt såsom det,
Och ingen Charis sitter på dess läppar,
Och ingen ljusgud trifves i dess ord.
Ett sällsamt töcken ligger derutöfver,
Och dimmgestalter sväfva för hvar syn,
Ty blodet stockar sig i hjertats kamrar
Och skickar dunsterna till tankens lönnhvalf;
Men tanken, när han så har blifvit dimmig,
Förstiger sig i molnen och ser ner
Igenom skyarna till fasta jorden.
Sök icke der det klara, det bestämda,
Det rediga. Dess plats är icke der;
Men der bor tankens djup, på Svenska grubbel.
Det blixtrar sparsamt i dess mörka nätter,
Och blixten sjelf i dimmor slocknar ut.
Men troget återspeglas deri verlden,
Hvad anden tänkt och diktat vet man der.
En recensions-anstalt, helt lärd och boksynt,

* Konsistorial-Råd. Död i Stralsund 1841.

Germanien är, — det är ett tropiskt haf,
 Som tager många floder i sitt sköte,
 Men skickar ingen ut: de lösas opp
 I moln och dunst och metafysisk dimma.

Du var ett undantag, förenade
 All Nordens grundlighet med Söders klarhet,
 Och mensklig kunskap hade knappt en vrå,
 Dit ej ditt spejar-öga trängde in
 Och forskade och dagade och redde.
Du var mig Tyskland, men i öfversättning,
 En trogen öfversättning och en sann,
 Ej därför tung och krystad. Lätt som ljuset
 Sin etherrymd igenomfar, som Iris
 Sin båge hvälfver öfver himlen, så
 Du rörde dig, och språkets hårda bojor,
 De centnertunga, klingade kring dig.
 Hvad skönt och ädelt är, är äfven klart,
 Och ibland dimmorna bor Sanning icke.
 Det sägs, hon dväljs på botten af en brunn,
 Men ingen gyttja grumlar brunnens spegel,
 Och himlens stjernor lysa på dess yta. —
 Men ofvan jorden hennes namn är Kyrka.
 Hur varmt, hur nitiskt vårdade du din,
 Och ur dess kalla barm af sten du bar
 Fröt till din död. —

Hvem skulle väl ha sagt,
Då vi åtskildes för en kort tid sedan,
Att du, den friskare, den lefnadsglade,
Så hastigt skulle gå, och före mig,
Till obekanta landen, hvarifrån
Ej någon vände åter, utom *en!*
Hans lära förde du i fädrens bygd
Ej öfverläst, men gjuten ur ditt hjerta,
Och sista gången, som jag hörde dig,
Det var från altaret der du invigde
De unga till sin vandring genom lifvet,
Och gaf dem fridens ord och salighetens
Till rikt *viaticum* på långa resan.
Ack! när den en gång slutad är, de falla
Intill ditt hjerta, och du ställer alla,
Som trogne herden räknar sina lam
Ifrån sig, du dem alla ställer fram,
Och säger fröjdfull, såsom det står skrifvit:
"Se, fader, här är jag och barnen, du mig gifvit."

Till Fru M. Meck*vid dess mans död.**

Upphör dock en gång att gråta!
Tårar lösa icke lifvets gåta,
Gåtans nyckel är i grafven gömd.
Alla lida, ingen blir förglömd,
Men när du lagt neder vandringsstafven,
Se, då flyger utur grafven
Ett odödligt Hopp
Präktigt mot sin himmel opp.

Sorgen är ej dikt, men lifvets spånad
Är som silkesmaskens, och förvånad
Ser du fjäriln svinga ur
Bräckta skalet opp, en ny natur.

Der förenas hvad här åtskildt blifver.
Hvad han tagit Döden återgifver,
Fogar samman hvad han skilde åt, —
Derför icke längre gråt!

* 1842.

J. Sommar.*

Sommarns slägte vill dö ut i Skåne,
 Långsam vinter öfver slätten rår;
 Dock från himlen än vi låne
 Hoppet om en bättre vår.
 Som en gäst från fjerran bringar
 Sina gåfvor, gode Gudars lån,
 Lyfte anden slutligt sina vingar
 Och flög åter dit han kommit från.

Djupt, men blygsamt, var hans fria sinne,
 Hade intet rum för dagens flärd:
 Endast himlen såg sin bild derinne,
 Och hans vishet var sin himmel värd.
 Icke döda stodo på hans hylla
 Trones hjeltar, fridens vise män,
 Stego vänligt ner att fylla
 Med sin värma kyrkans, fridens vän.

Men ej blott det Sanna, ock det Sköna
 Han sin varma hyllning gaf.

* Theol. Doktor och Kontrakts-prost. Död i April 1843.

Skalder och profeter vifta gröna
Himlapalmer på den Vises graf.
Diktens rena toner röra
Sanningsvännens både håg och sinn;
Ty det Skönas gyllne portar föra
Säkrast uti visdomstemplet in.

Patriark och kyrkofader
Uppenbarad ibland oss!
Läs ännu bland dina stjerneverder
En homilia af Chrysostomos!
Patriark till hjerta och till seder
Dröj i Abra'ns sköte kvar,
Och med godhet blicka ännu neder
Till de kära, du här lemnat har!

Efter talets slut vid Wexiö Gymnasii jubelfest

d. 12 Juni 1843.

Men stunden är förbi, jag måste sluta.
Hvem vet, kanhända är det sista gången
Jag talar till er ifrån detta ställe;
Ty uti Herrans hand stå lif och död,
Och Döden, grafvens bleka Eforus,
Har skickat sina förbud till mitt hjerta.
Hårt är ändå att skiljas ifrån Solen,
Den ende skald, som lefver i vår Nord.
Väl skiner hon ej öfver drufvokullar,
Och ingen klassisk silfverbölja rullar
Utöfver stenig och förtorkad jord,
Men sagans land är här, det minnesrika,
Romantiskt underbart och skönt tillika,
Väl ej som Norden högt, som Södern skönt,
Men trefligt likafullt och sommargrönt:
Och när till slut den långa vintren töar,
Och bäckarna med blått och vattradt band
Omgjorda gladt de små, de näpna land
Med björkekullar kring de klara sjöar,
Som sqvalpa vänligt omkring tusen öar,

Och der Sanct Sigfrid håller englavakt
Med tre martyrer öfver Wärends trakt,
Och stora minnen, diktade kanhända,
Men likväl sköna, trängas omkring Blenda. — —
Ack, kärt är lifvet för hvar liflig själ,
Och hårdt från det och dikten ta farväl!
Hvad ej kan ändras bär med tåligt sinne,
Och hvarför klaga! Vindarna förströ
All fegsint klagan. Den, som föds, skall dö,
Och lycklig den, som lemnar qvar ett minne
Om icke af det stora, som han gjort,
Dock af det ädla, som han sökt och velat!
Olika delar himlen sina gåfvor,
Och ingen svarar för hvad han ej undfått.
I höghvälfd domsal, uti himmelsblå,
Som hänger öfver stjernorna deroppe,
Der frågas icke, hvad du gjort och utfört,
Ej om du målet nått, men om du sökt det
Med redligt mod, med oförtröttad håg;
Ty vår är viljan, allt det andra lyckans.
Och därför frukta vi ej heller för
De store döde, mer begåfvade,
Af landets söner, som gått före oss. —
Främst ibland dem står Smålands störste son,
En blomsterkonung med sitt blomstersinne,
Som först knöt kransen kring naturens lockar,

De vilda, flygande, ej redda än.
Han går bland liljor, men det är de liljor,
Som kallas stjernor, sedda från vår jord:
Och derifrån ser han neder till de salar,
Der han har drömt sin första ungdoms dröm
Och anat ordet till sin blomverlds gåta.
Ty det är Herrans skugga dock, som går
Naturen genom, och den Vise ser
Hans spår i blommorna som uti djuren:
Natur-allegori är tänkarns vishet,
Och diktens djup nämns Sanning uppå jorden. —
Uti en krubba Gudasonen låg,
Och mången Genius går beslöjad fram
Ej känd, ej aktad utaf dagens hjeltar,
Tills på en gång han kastar slöjan af
Och i besittning tar naturens riken. —
Hvad var LINNÉ, då han i Wexiö gick,
Och hans Linnæa odöpt stod i skogen?
En Genius, men med sammanlagda vingar,
Och ingen visste ännu, att de funnos.
Misskänd af andra, okänd för sig sjelf,
Förblandades den prisade med hopen,
Tilldess han lyfte sig fullfjädrad opp,
Och solen sken uppå hans purpurvingar,
Som förde honom öfver blomsterland,

Der allt han såg och ordnade och tänkte. —
 Ack, allt det ädlaste hos människan
 Föds en mystèr, och segerhufvan höljer
 I början än den konungsliga pannan,
 Tills fram står segrarn och hans segerplaner
 Fullmognade, och gladt han badar sig
 I djupblå himmel, hvarifrån han stammar. —
 Gif akt, du lärare, förr'n du fördömmar. —
 Men stora minnen trifvas hos det största,
 Som stjernorna på himlen jemte månen.
 Så framstår ÖDMANN, ett Halleluja
 Till kungaskaldens gudastämda harpa,
 Och ROGBERG, en framhviskad suck, ett Amen
 Till Gudasonens böner i sin himmel,
 Och *Asabarden*, smattrande bland bergen
 Liksom ett thordönsslag, och krönt af norrsken,
 Som fräsa ner ur skyn, dock ej blott thordön,
 Men trastens klara slag i skogens toppar,
 Och bäckar, vandrande i gröna dalar,
 Som sorla längtansfullt mot ursprungs-hafvet
 Bland blommor, speglade i sorlarns våg. —
De äro våra anor. Gifven akt,
 Hvad anspråk födas utaf fädrens ära!
 Förmå vi icke till att likna dem,
 Och sjunka våra namn i glömskan neder,

Som lärlingarnas — hvad betyder det? —
Tunnt plägar hvarje säde gro i Norden,
Och upp går ej hvart frö, som myllas ner,
Men skall du därför icke så i jorden?
Glöm ej, att det är Gud, som växten ger!

* * *

DU, som sändt till jorden himlaljuset,
Du, hvars thron uppöfver stjernor står!
Håll din hand utöfver lärohuset,
Lyft hvart sinne inom det ur gruset,
Låt fädrens fordna kraft, som deras tro, bli vår!

Stig neder som en Vår i våra dalar
Och lossa åter hvarje tungas band,
Att enfald tänker och den dumbe talar,
Och vettets örnar, sångens näktergalar
Mot solen stiga opp, som förr, från Nordens land!

Epilog

vid Wexiö Gymnasii jubelfest.

Ser ock Febus Apollon med sned blick neder på
 Norden,
 Dör bland isar och snö utmattade strålen ibland
 oss,
 Grönskar dock här och der en fläck, nyodlad i
 skogen.
 Småland hade sin tid, i dag begå vi dess minne.
 Detta är fädernas fest, de hädangångnes, som
 fordom
 Lefvat i rikare dar (armodet växer med åren),
 Dagar af frid och af sjelfbestånd och af sedernas
 enfald.
 Hvar en skötte sitt kall och bekymrade ej sig
 om andras,
 Konungens minst, der han satt fridlyst och
 tänkte för alla.
 Frukta sin Gud och ära sin kung, var fädernas lära.
 Enkelt var då båd' lif och stat: sjelfständige bonden
 Timrade lyckan sig sjelf, och qvinnan väfde sin
 drägt sjelf.
 Frid var i land och i håg, och gladt sken vän-
 liga solen

Så på odlarens guld som på guldets kring konun-
gens panna.

Kom då kriget och flög omkring på blodiga vingar,
Då tog mannen sitt svärd från vägg och gick som
en hämndgud

Ut och stridde för frihet och rätt, ty friheten
fanns då,

Dotter af kraft och af sans, ej vår tids sladdrande
dunstbild.

Den som är feg han är slaf, hur högt han pre-
dika på Tinget,

Slaf han är af sig sjelf, den värsta tyrannen af alla.
Allvar låg der och klarsynt kraft i tanke och
handling,

Djupt steg forskningen då och såg Naturen igenom,
Ordnande allt på sitt rum och redande tingen
med klar blick.

Som husfadren beställer sitt hus, ser öfver och
ordnar,

Att förvirring ej fins, men allt har sin nagel,
sitt ställe,

Öfverensstämmande allt, och det ena stöder det
andra:

Så skall den Vise ordna sitt hus (det kallas Na-
turen),

Der han sattes af Gud till profet. För siarens
blickar

Fly oordning och natt, och dess barn, orediga
Kaos.

Ordning är Sannings mystèr och dess kungliga
krona är ljuset.

Alltså ordnade förr LINNÆUS blommornas fotfolk,
Klädda i blått och i gult, och till öfverstar satte
han träden.

Skapa kan Gud allen, men Vettenskapen kan
ordna,

Ställa allt på sin plats, husmodren i verldarnas
hushåll.

Skald kan skapa också, men ingifvelsen lärs ej
af andra,

Kommer af Gudi blott, som allt godt kommer
af honom.

Men hur skapar ingifvelsen då? Ej genom ett
Varde

Ställer det Sköna hon fram, framställer blott hvad
du sett har

Någorstäds, eller hört (af intet blifver det intet),
Men i rosenskimmer hon ser, hon hör i välljud.
Häfdernas språkrör är stäldt i djupet af sångarens
hjerta,

Minnets harposträng vibrerar och klingar i dikten.
Detta är formernas verld, men ej de formers du
sjelf gjort,

Gud

Gud har gjort dem åt dig. Uppfatta dem, siare, bilda
Troget dem af som de stå för svärmande-ögat,
men säg ej
Att du diktat dem sjelf: Gud har dem diktat allena.
Ty när han harpan slår, framvälla verldar ur
djupet,
Och hvad han talar blir till. Den högsta skalden
en Gud är
Du är hans skugga allen, en ros, som han fälde
ur handen,
Och när hon vissnat en gång, då leker vinden
med bladen.
Glöm ej, det Sköna är sken, som flyter på ytan
af tingen,
Skummet på Sanningens brunn, men sjelf hon
trifves på djupet.
Synbar skillnaden är för hvar och en, ty Naturen
Uppenbarar en *Gud*, men Konsten allena en *menska*,
Derföre ödmjuk var och hoppas med bäfvan, tills
Döden
Öppnar sin skola och tyst förklarar dig gåtan af
lifvet.
Lär, erfar och förnim: det är summan i dikt och
i sanning.

Strövers.*1. På Charlotte-dagen.*

Grekerne, på hvilka jag plär lita,
Delte tiden fordomdags
In i svarta dar och hvita,
Och tillämpning kommer strax.

Svarta, sorgeliga dagar
Jag haft många, fast jag icke klagar;
Men allt ädelt, vist och godt
Kallar jag, som dagen, för *Charlotte*.

2. Till Landshöfding Hans Järta,

med ett ex. af Författarens Skol-tal.

Hvad en skolfux tänkt och ordat,
Mycket ämnat, litet nog fullbordat,
Ser du här i sammandrag.
Ringa gåfvan emottag!
Ej ditt bifall (hur begärligt)
Hoppas han; men tänk dervid:
”Hur han irrat, mente han dock ärligt
Med sin skola — och sin tid.

3. *Till Friherre C. A. v. Nolcken.*

Ädel man och adelsman
 Är ej alltid ett, det kan jag svärja;
 Men på vackra Jordeberga
 Begge jag förenta fann.

4. *I en minnesbok.*

Om hvar en, som er älskat har,
 Sitt namn på detta bladet skrifvit,
 Hvad tror Ni följdén deraf blifvit?
 Jo, den att bladen ej räckt till.
 Ni ser, hur litet här är qvar,
 Och derföre jag sluta vill.

5. *Till Carolina W.*

då hon bad om Författarens namnteckning.

Blott mitt namn! — det är för litet,
 Föga ära det ditt skrifbord ger.
 Ack, ett namn, af tadtet sönderslitet,
 Eller vanstäldt af det falska nitet,
 Men här har du det —

Tegnér.

6. *Gerda Rappe till Gerda Wijk.* *

Aldrig sedda, lilla Gerda,
Blif så vacker som du vill,
Ypperst bland de älskansvärda,
Sådant hör familjen till:
Endast — morfar det befarar —
Ej så vacker som din mor;
Farligt är det, som han tror,
Ej för dig, men dock för karlar,
När du en gång blifver stor.
Vill du skön som mamma blifva,
Blif så god som hon också!
Så har morfar bedt mig skrifva,
Fast jag ej det kan förstå. —
När en gång hvarann vi famne,
Vi fundere deruppå;
Glöm tilldess ej bort din namne!

* Författaren skref dessa verser, bland de sista af hans hand, i sin lilla yngsta dotterdotters namn.

Afsked till min lyra.

Farväl, min lyra! Ja, nu är det slut.
Lägg dig och sof, nu ha vi sjungit ut.
För dina toner mina sorger veko,
Som Sauls fordom, och af dem ljud eko
I månet godt och bättre bröst än mitt.
Men tystna nu! Hvarann vi äro qvitt.

Jag *Svea* sjungit, jag har *Frithiof* sjungit,
Natur och Gud och menskor sjöng jag glad:
Egentligt lefde jag blott, då jag qvad.
Från norr till söder vinden ofta sprungit, —
Och mången tagg mitt arma hjerta stungit,
Men mången ros ock läkt mig med sitt blad.
Jag vet ej rätt, så som min lefnad skridit,
Om mer jag fröjdats, eller mer jag lidit.

Mitt vapen var du: jag har intet annat.
Du var min sköld: jag ingen annan haft.
Vi gått på äfventyr, och ha ej stannat,
Förr'n vi eröfrat verlden med vår kraft.
Men vapenskölden man vid grafven krossar;
Den siste af min slägt mig ändtligt Gud förlossar.

Farväl, du dikt, du själ utaf min själ,
Farväl, du himlaburna, långt farväl!
Jag måste hän, jag får ej längre stanna;
Du var mig allt, det Goda som det Sanna.
Jag haft dig kär *för* allt och *öfver* allt,
Och uti himlen än jag skymtar din gestalt.

Den dag skall komma, då utur min aska
En skald skall uppstå för att sjunga ut
I slag, som klinga, uti toner raska,
Hvad jag ej hunnit, förr'n min kraft tog slut,
Hvad stort och ädelt i det nordanländska
Som återstår ännu, det väldiga, det Svenska. —

Farväl! jag slutar der jag börjat har,
Farväl, du dikt, som verklighet mig var
Och lifvets lif och evighetens kärna;
Jag skiljs från dig, fast jag ej skiljes gerna.
Det blifver sent, J bröder! Dock *en* gång
Farväl och afsked må på jorden stanna.
Farväl, farväl! Skiljsmässan blir ej lång.
Förvissna, Febi lager, på min panna,
Dö på min tunga, du min sista sång!

Förklaring

af några, i de Smärre Dikterna förekommande,
namn och uttryck.

- Achäisk.* III. 33. * Grekisk.
- Amfion.* III. 81. Greklands störste tonkonstnär, Thebes grundläggare.
- Ammons son.* IV. 168. Då Alexander den store besökte Jupiter Ammons tempel, förklarade presterne honom vara *Gudens son*.
- Anadyomene.* IV. 177. Den ur hafvet *uppdykande* Gudinnan. Ett binamn för Venus.
- Arbela.* IV. 171. Ort i östliga Assyrien, i hvars närhet Alexander den store vann öfver Darius ett berömdt fältslag.
- Ariadne.* IV. 272. Öfvergifven af Theseus, blef hon, — säger mythen — funnen på ön Naxos af Bacchus, som med henne förmälte sig.
- Asynjor.* III. 91. Gudinnor i den nordiska mythen.
- Athene.* IV. 177. Pallas (Minerva).
- Axels stad.* IV. 165. Köpenhamn, till hvars grundläggning Axel Hvide (Erkebiskop Absalon) bidrog genom uppförandet af sitt *Axelhuus*.
- Bergelmer.* III. 99. Den ende af jättesläkten, som, räddande sig på en båt, undkom öfversvämningen af Ymers blod.
- Bjarkamal.* II. 185. Sången om Rolf Krakes sista strid med Hjorvar, äfvensom om hans begge kämpar Bodvar Bjarke och Hjalte. Denne sång omqvads af Thormod Kolbrunaskald, inför Olof den heliges män, näst före slaget vid Stiklestad.
- Björnstorp.* III. 275. Egendom i Skåne.
- Breitenfeld.* III. 196. Sachsisk ort, bekant i Gustaf II Adolfs krigshistoria.
- Cecrops.* III. 81. Denne, Athens grundläggare, kom först från Nilens mynning med en flotta öfver till Grekland.
- Cefalus.* IV. 25. En skön grekisk yngling, i hvilken Aurora förälskade sig.

* Den Romerska siffran angifver bandets nummer, den Arabiska sidans.

- Chrysostomos.* III. 250. Denne, för sin värtalighet berömde, Kyrkofader var, i fjerde seklet, erkebiskop i Konstantinopel.
- Cithäron.* IV. 260. Ett berg i Grekland, der åt Bacchus helgade mysterier firades.
- Cyklader.* IV. 229. En krans af öar i Grekiska arkipelagen.
- Cyllenier.* IV. 179. Binamn för innevånarne i Arkadien, af det der liggande berget *Cyllene*. — *Cylleniska templet* IV. 187. var helgadt åt *Pan*.
- Cypria.* IV. 178. } Binamn för *Venus*, af öarna Cypern och Cy-
Cythere. IV. 170. } thera, der hennes dyrkan var som lifligast.
- Cästus.* III. 258. En med jern eller bly försedd handske, använd vid Grekernas och Romarnes näfve-fäktningar.
- Dionysus.* IV. 168. Bacchus.
- Diskus.* III. 258. En rund skifva af sten eller metall, använd vid Grekernas och Romarnes kast-öfningar.
- Dodona.* III. 26. Sätet för ett af Greklands äldsta orakel. Bland annat, gaf der susningen af *ekens* blad ledning för prestinnornas profetior.
- Dryops dotter.* IV. 187. *Pan* var, enligt Homeri berättelse, son af *Hermes* och nymfen *Dryopis*, *Dryops* dotter.
- Eknäs.* III. 282. Boställe för Biskopen i Carlstad.
- Elivågor.* III. 100. se *Ellivaga*. I. 240.
- Eos.* III. 256. Morgonrodnaden (*Aurora*).
- Euphrosyne.* IV. 135. *Glädjen*. En af de tre *Gratierna*.
- Eurotas.* IV. 271. Flod, som genomströmmar Arkadien.
- Evan.* IV. 272. Binamn för Bacchus.
- Falanx.* IV. 169. En till slaglordning i fyrkant uppställd trupp massa hos Grekerna.
- Febi fågel.* III. 84. Svanen.
- Fenrer.* III. 105. se *Fenris-ulfven*. I. 195.
- Fur och Flå.* Tvenne sjöar i Småland.
- Gangen.* IV. 168. Floden *Ganges* i Ostindien.
- Gorgohufvudet.* III. 257. En fasaväckande bild på *Pallas*' sköld.
- Graniken.* (Granikus) IV. 169. Flod i mindre Asien.
- Gulltopp.* III. 109. Heimdals häst.
- Gustafsvik.* III. 235. Egendom i Vermland.
- Gångråd.* III. 92. Odins antagna namn vid besöket hos *Wafthrudner*.
- Hades.* III. 81. Pluto.
- Helios.* III. 256. Solguden.
- Hermes.* IV. 185. Mercurius.

- Hertha.* II. 272. Forn-germanisk personifikation af *Jorden*, motsvarande Gudinnan Frigga i nordiska mythologien.
- Hervora.* III. 127. Stället häntyder på Hervors, i *Hervor-sagan* beskrifna, vandring till sin fader Angantyr's graf, för att af honom begära svärdet *Tirfing*.
- Hières.* IV. 54. Stad i södra Frankrike vid Medelhafs-kusten, bekant för sitt välgörande klimat.
- Hierofant.* IV. 258. Öfverstepresten vid de Eleusinska mysterierna.
- Himminborg.* III. 109. Heimdals boning.
- Hoddmimers skog (Hoddmimers Holt).* III. 104. Räddningsstället för det enda menniskopar, som efter Ragnarok blifver öfrigt.
- Hröswelger.* III. 102. Var, enligt nord-mythen, en jätte i örnskepnad, som satt vid himmelens yttersta nordpunkt och med slagen af sina vingar frambragte *vinden*.
- Hydaspes.* IV. 168. Flod i Hindostan.
- Hyacinthus.* IV. 42. En ung spartansk hjelte, som Apollo af våda dödade. Blomman af samma namn ansågs som en symbol af Gudens sorg häröfver. (En annan myth säger henne vara uppvuxen ur sjelfmördaren Ajax' blod.)
- Hyn.* III. 286. En sjö i Vermland.
- Ida.* IV. 25. Ett berg, vid hvars fot staden Troja låg.
- Jernbärrarland.* III. 38. Forn-namn för södra delen af Dalarne, här användt äfven på Vermland.
- Ifng.* III. 95. Gränsloden emellan Gudarnas och jättarnas hem, enligt nordiska mythen.
- Iris.* IV. 142. Regnbågen.
- Jordeberga.* IV. 291. Egendom i Skåne.
- Issi pass.* IV. 171. I Cilicien. Här blef Darius för andra gången slagen af Alexander den store.
- Juel.* III. 130. Baron Nils v. Juel, berömd Dansk Amiral, död 1697.
- Ixion.* II. 138. Mythen säger, att denne, Lapithernas konung, vid gudataffeln förälskat sig i Juno. Då han trodde sig omfamna henne, fann han blott — ett moln.
- Kalydonisk.* IV. 184. Greklands tappreste hjeltar sökte länge förgäfvos att döda ett oerhördt vildsvin, med hvilket Diana af hämnd hade hemsökt staden Kalydon.
- Kapaneus.* IV. 182. En af de sju anförarne i första kriget mot Thebe.
- Kidron.* IV. 104. En å i närheten af Jerusalem.

- Klytemnestras son.* II. 142. Orestes.
- Knidus.* IV. 178. Stad i mindre Asien, der Afrodite (Venus) ansågs hafva sin älsklings-ort.
- Kolkiskan.* IV. 183. Medea, konungadotter från Kolkis vid Svarta hafvet.
- Kronion.* II. 270. Zeus (Jupiter), son af Kronos (Saturnus).
- Lemmeströ.* IV. 84. En f. d. kyrkoby i Skåne.
- Lidona.* IV. 12. Ett bekant poëm af Franzén.
- Lidskjalf.* III. 22. Odins thron i Valaskjalf.
- Lif. Lifthrasnir.* III. 104. Det enda människopar, som vid Ragnarök blifver räddadt undan Surturs eld.
- Lysippus.* IV. 183. Berömd bildhuggare från Sicyon, samtidig med Alexander den store, hvars gestalt han i flerfaldiga stoder återgifvit.
- Magne.* III. 106. Thors son med jätteqvinnan Jarnsaxa.
- Majas son.* III. 132. Merkurius.
- Marathon.* IV. 218. Ort i Attika, bekant genom Miltiades' seger öfver Perserna.
- Medea.* IV. 182. Konungadotter från Kolkis, bekant genom sitt deltagande i Argonauternas tåg.
- Meoniden.* IV. 41. Binamn för Homerus.
- Mithras.* III. 270. En Persisk gudomlighet, med hvilken man ansett *Solen* vara betecknad.
- Mjölner.* III. 106. Thors hammare.
- Mode.* III. 106. Thors son med den sköna, guldhårade *Sif*.
- Mundelföre (Mundilfaxe).* III. 97. Åt honom gifver nordmythen *Solen* till dotter och *Månen* till son.
- Myron.* IV. 182. Grekisk bildhuggare, berömd för natursanningen i sina efterbildningar ur djurverlden.
- Nagelfare.* IV. 239. Ett jätteskepp, gjordt — säger Eddamythen — af döda mäns naglar.
- Naxos.* IV. 272. Ö i Ägeiska hafvet.
- Nepenthes.* IV. 272. Ett af Grekerna användt, smärtstillande medel.
- Niobe.* IV. 181. Amfions gemål. Förtviflad öfver sina barns död blef hon — säger Mythen — förvandlad till sten.
- Norräna-tunga.* III. 263. Skandinaviens äldsta, gemensamma språk.
- Nörve.* III. 98. En nordmythisk jätte, *Natts* fader.
- Oeta.* II. 164. Ett berg mellan Thessalien och Macedonien.
- Olympia.* IV. 44. Ort i det gamla Grekland, ryktbar genom de der firade nationalhögtider (de *Olympiska spelen*).
- Olympias.* IV. 171. Alexander den stores moder.

- Olympius*. IV. 174. Jupiter hade detta binamn af sitt berömda tempel i Olympia.
- Onar*. IV. 247. Drömmen.
- Ossa*. II. 161. Berg i Thessalien.
- Oxus*. IV. 271. Flod i Asiatiska Tatariet.
- Paktolus*. IV. 271. Flod i mindre Asien. Ur dess guldsand troddes Kroesus hafva hämtat en del af sina rikedomar.
- Paläotyp* (Förstlings-tryck). IV. 101. Beteckning för de äldsta tryckta böcker, ifrån konstens uppfinning intill år 1500.
- Pan*. IV. 185. I början en Arkadisk herdegud, sedermera en allrådande naturgud, en personifikation af *Alltet*.
- Paris*. IV. 178. Bekant är, hurusom denne Trojanske prins, när de tre Gudinnorna täflade om skönhetsens pris, begärde att se dem nakna, och åt Venus, som ensam behöll sin gördel, tillerkände priset.
- Pelion*. II. 161. Ett högt berg i Thessalien.
- Peneus*. IV. 271. Flod i Grekland.
- Praxiteles*. IV. 176. Bland denna Grekiska bildhuggares mästerverk räknade man hans framställningar af *Eros* (Amor).
- Prometheus*. III. 120. Allmänt känd är mythen om denne Titan-ättling, om hans trots och list emot Gudarna, hans stöld af elden, och hans slutliga straff att, fastsmidd vid en klippa på Kaukasus, känna sin, hvarje natt återväxande, lefver, evigt sönderhackas af en örn.
- Python*. III. 159. En fruktansvärd drake, som hade sitt tillhåll på berget Parnassus.
- Python-guden*. IV. 15. Apollo, hvars pil dödade Python.
- Ranudo*. IV. 206. "Don Ranudo di Colibrados", ett bekant lustspel af Holberg.
- Ratatosk*. IV. 238. En ekorre, som oupphörligt löper opp och ned på grenarna af asken Yggdrasil.
- Regulus*. II. 128. Romersk fältherre, bekant för sin fosterlandskärlek och sjelfuppoffring.
- Roland*. III. 82. Mångbesungen medeltids-hjelte, tillhörande Carl den stores och hans riddares fabelkrets.
- Roncevaux* (*Roncesvalles*). III. 82. En dal i Navarra, der, enligt riddarsagan, Roland fann sin död i striden mot Baskerna.
- Rämsjön*. IV. 94. Sjö i Filipstads bergslag. Vid dess ena strand ligger Rämens bruk.
- Samothrake*. IV. 258. Ö i Ägeiska hafvet, ryktbar i forntiden för sina heliga *mysterier*.
- Saturnia*. IV. 181. Juno, Saturni dotter.

- Saxos stad.* III. 43. Lund, der Saxo Grammaticus länge uppehöll sig hos sin vän och beskyddare, erkebiskop Absalon.
- Scopas.* IV. 181. Berömd Grekisk bildhuggare.
- Sicyon.* IV. 174. En af Greklands äldsta och skönaste städer, berömd för innevånarnes höga grad af konstodling.
- Silenen.* IV. 180. Den bedagade *Silenus* var Bacchi uppfostrare, följeslagare och flitige dyrkare.
- Sirköping.* IV. 101. Egendom i Skåne.
- Skamander.* IV. 271. En liten flod i mindre Asien, känd äfven under namnet *Xanthos*.
- Skidbladner.* III. 77. Guden Frejs skepp, som kan segla på både land och vatten, och alltid har medvind.
- Sofronisci son.* IV. 29. Sokrates.
- Spegel.* IV. 103. *Haqvin Spegel* (död såsom erkebiskop i Upsala 1714) bekant psalm-författare.
- Spitsberg.* III. 80. En ö, hörande till östra Grönland, vår världsdels nordligaste land.
- Stagira.* IV. 29. Stad i Macedonien. Aristoteles, som här var född, kallas *Stagiriten* IV. 170.
- Stambul.* IV. 40. Konstantinopel.
- Starkotter.* III. 131. Herwarar-sagan tillägger denne nordiske fornkämpe åtta händer, samt förtäljer, att han stridt med fyra svärd på en gång.
- Stoas Vise.* IV. 31. Stoikerna. *Stoa* var en pelargång i Athen, der filosofen Zeno höll sina föredrag.
- Stygen.* II. 167. *Styx*, ursprungligen en bäck i Arkadien; i skaldernas dikter den hemlighetsfulla, underjordiska flod, vid hvilken Gudarne svuro.
- Sährimner.* III. 103. Galten, med hvars fläsk Einherierna frossa i Walhall, utan att det någonsin tager slut.
- Tamerlan (Timur).* II. 172. Ryktbar asiatisk eröfrare.
- Tanais.* IV. 271. Floden *Don*.
- Tempe.* II. 254. En skön dal i Thessalien, der floden Peneus banar sig väg mellan bergen Olympus och Ossa.
- Terra.* II. 246. Jorden.
- Themis.* II. 276. Rättvisans gudinna.
- Theseus.* II. 265. Det var, enligt sagan, Kung Minos' dotter, Ariadne, som förhjelpte hjälten ut ur Labyrinthen, sedan han der dödat vidundret Minotaurus.
- Thyrus.* IV. 168. En med murgrön och vinlöf omkransad staf, som vid Bacchus-festerna bars af Bacchanterna.
- Thrudgelmer.* III. 99. Son af *Urgelmer*, den nordiska jättstammens ättefader, och fader till *Bergelmer*.

- Tingvalla-ön.* III. 285. Ön, der Carlstad är byggd.
- Tirfing.* III. 127. Svärdet, som dvärgarne Durin och Dvalin nödgades smida åt Odins sonson, den tappre Svafrlame.
- Tiresias.* III. 218. Blind siare i det gamla Thebe.
- Tordenskiöld.* III. 130. Petter v. Tordenskiöld, född i Bergen i Norrige, bekant för sin tapperhet såsom Dansk Amiral i kriget mellan Fredrik IV och Carl XII.
- Torso.* IV. 66. Den i Vatikanen förvarade, ofulländade Herkules-stoden, ett af Antikens största mästerverk. En Grekisk inskrift säger den vara förfärdigad af Apollonios.
- Tyr.* IV. 239. Nordisk stridsgud, son af Odin. *Enhändt* är han derföre, att Fenrisulfvan bitit af hans andra hand.
- Vafthrudner.* III. 90. En gammal jätte, enligt Edda-mythen, hvars sagokunskap var berömd öfver hela världen. — *Vafthrudnismal* (Vafthrudners sång) är kvädet om Odins besök, i ändamål att fresta hans vishet.
- Vanhem (Vanahem).* III. 102. Niords (Vane-gudens) stamhem.
- Viaticum.* IV. 279. Resekost.
- Vindsvale.* III. 36. Vintern.
- Winkelried.* III. 82. I slaget vid Sempach d. 9 Juli 1386, mellan Schweizer-kantonerna och Hertig Leopold af Österrike, störtade den tappre Schweizaren Arnold v. Winkelried sig mot fiendens spjut, och omfattande med begge armarna så många af dem, han förmådde, rände han dem i sitt bröst, med de orden: "jag vill bana en väg för Friheten."
- Yxkullssund.* IV. 90. Egendom i norra Småland.
- Zama.* II. 121. Afrikansk stad, bekant genom Scipio den äldres seger öfver Hannibal.
- Zenda (Zendavesta).* III. 17. De Persiska *Gebernas* heliga urkund, författad på Zend-språket (det forn-Mediska).
- Ägei.* IV. 229. Af Athens konung Ägeus, som, af sorg öfver sin son Thesei förmenade död, störtade sig i hafvet, ansågs arkipelagen mellan Grekland och Asien hafva fått namnet: *Ägeiska hafvet*.
- Östersaltet (Ejstrasalt).* IV. 221. Östersjön.

INNEHÅLL.
Smärre Dikter.

Slut på andra perioden (1812—1840).

Till Fru Stoltz, vid dess mans graf	Sid. 5.
Fröken W. U. Cedercrantz	» 8.
Elof Tegnér	» 10.
Frans Suell	» 20.
Den främmande ynglingen	» 22.
Den drunknade gossen	» 25.
J. Kröger	» 27.
M. Fremling	» 29.
Till en sörjande make	» 33.
David Aspelin	» 35.
J. Lundblad	» 39.
Grefve J. Beckfriis	» 43.
Biskopinnan M. B. Hesslén	» 47.
N. Bruzelius	» 50.
På grafven i Hières	» 53.
Sven Hylander	» 57.
Jakob Faxé	» 58.
Till en sörjande fader	» 63.
Friherre Nils Trolle	» 65.
Friherrinnan E. M. v. Schwerin	» 68.
Friherrinnan H. C. Åkerhjelm	» 69.
Grefve B. B. v. Platen	» 74.
Leopold	» 75.
J. P. Kuhlberg	» 82.
Friherrinnan L. H. v. Rehausen	» 83.
Grefve K. L. Beckfriis	» 84.
Fru S. M. Tegman	» 86.
Samuel Heurlin	» 88.
Friherrinnan A. B. Leijonhufvud	» 90.
Olof Myhrman	» 94.
Knut Leijonhufvud	» 97.
Till Friherrinnan M. Schwerin, vid hennes dotters död	» 98.
Johan Olof Wallin	» 103.
Den döde	» 109.

Till Damerna vid Medicinæ Doktors-promotionen 1813.	Sid. 111.
På Biskop Faxes födelsedag 1813 »	112.
På Biskop Faxes födelsedag 1814 »	114.
På Biskop Faxes födelsedag 1815 »	115.
På Biskop Faxes 50:de födelsedag »	116.
Mor och dotter »	117.
Majdagen »	119.
I Gudmundtorps skog »	120.
Carolinen »	122.
Till Biskopinnan H. Faxe »	123.
Till de resande »	124..
Till en mor, med dess dotters bild »	126.
Slutkalaset »	128.
I Biskopinnan Faxes minnesbok »	129.
På Helena-dagen »	130.
Till Biskop Faxe, vid hans jubelpromotion »	131.
Vid ett slätteröl i Kannik »	133.
Euprosyne »	135.
Knutssystem »	138.
Den tredje Januari »	140.
Martinas bok »	145.
Apollonia »	146.
Hymen och Aurora »	147.
Till Ling, då han flyttade från Lund »	149.
Till Hilda »	150.
Födelsedagen »	151.
Vid Sala grufva »	152.
Bordssång »	153.
Till Augusta B. vid dess bröllop »	154.
Till Hanna B. vid dess bröllop »	155.
Till Grefvinnan B. »	156.
Till en ung målarinna »	157.
Hammarispik »	158.
Strövers »	164.
Alexander vid Hydaspes »	168.
Grekiska bilder »	174.
Hymn till Pan »	185.
Till den förmörkade solen »	189.
Prometheus »	191.
Gåta »	195.
Längtan »	196.
Anmärkingar »	199.

Smärre Dikter.*Tredje perioden (1840—1846.)*

Anmälan	Sid. 203.
Till H. M. Konung Carl XIV Johan	» 205.
Afsked till vännerna i Norden	» 217.
Rese-fantasier	» 220.
Återkomsten till hembygden	» 235.
Ragnarok	» 238.
Julottan	» 242.
Pantheismen	» 244.
Sångmön och Drömmen	» 247.
Oedipus	» 260.
Henrik IV:	
1. Bågskjutningen	» 263.
2. Trädgården	» 265.
3. Floras bad	» 267.
4. Mötet	» 269.
Siestan	» 271.
G. Mohnike	» 275.
Till Fru Meck	» 278.
J. Sommar	» 279.
Efter talets slut vid Wexiö Gymnasii jubelfest 1843	» 281.
Epilog vid samma tillfälle	» 286.
Strövers	» 290.
Afsked till min lyra	» 293.
Förklaringar till de Smärre Dikterna	» 295.

Rättelser:

Sid. 27 rad. 8, står *keridoner* läs *gueridoner*.
Sid. 33, i noten, står *J. Palm*, läs *L. M. Palm*.
Sid. 82, i noten, står 1830 läs 1835.

STOCKHOLM, 1848.

P. A. NORSTEDT & SÖNER,

Kongl. Boktryckare.



